

HALKIN ÇIKARI İÇİN SEÇİMLERDE BOYKOT!

Toplumsal kesimlere yönelik saldırganlığın ekonomik krizlere paralel artan-eksilen yapısı bir aldanmaya yol açmaktadır. Muhalefetin, var olan iktidardan daha özgürlükçü, daha demokratik görünmesi, oluşabilecek toplumsal öfkeyi ve isyanı sistem içinde tutma ihtiyacı, iktidar olma hevesinin yanında sistemin bekası için bir zorunluluktur.

KOLEKTİF DOĞRULTU

Sandıklarından Daha Güçlüyüz, Devrim Yolunda Birleşelim

SAYFA 12-13

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

12 NİSAN-26 NİSAN 2023 ■ SAYI: 135 ■ FİYAT: 7 TL ■ ISSN: 2630-5526

gazetesi

Sandıklarından Daha GÜÇLÜYÜZ

GÜNCEL

8

SEÇİM YOLUYLA FAŞİZME KAZANDIRMAK

Hâkim sınıflar kendi çıkarlarını halkın çıkarıymış gibi yansıtmakta pek mahirdirler. Yaşanan tartışmalar buna iyi bir örnektir. Halkın sorunlarının egemenlerin diline pelesenk olması meselenin özünü değiştirmiyor. Böylesi dönemlerde halkın yaşadığı sorunlar birer vaat olmaktan öte anlam kazanmıyor. runun özüne dokunmadan ve manipüle ederek.

POLEMİK

18

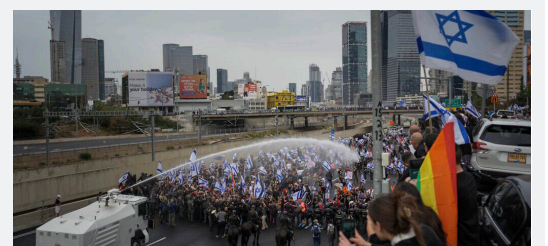

ACEMİ BALIK TİP'İN DOLANDIĞI PARLAMENTO AĞLARI

TİP'in CHP'nin "radikal" kesimine dayanan popülaritesi, seçim günü sandığa gidip "oy boşa gitmesin" diyerek düzen partilerine yönelecek kitelerin vereceği oy kadardır maalesef. Öte yandan TİP'in muadili TKP, EMEP, Sol Parti gibi yapılarla uzun yıllara dayanan kurumsal kimliklerini yine parlamentodan değil, siyasi gelenekleri ve yerel pratikleri üzerinden sağlamışlardır.

DÜNYA

20

NETANYAHU'NUN YARGI KRİZİ

İsrail, tarihinde görülmemiş protestolara sahne oluyor. Başbakan Netanyahu'nun yargı reformu tasarısını geri çekmesinin ardından da halk sokakları doldurmaya devam ediyor. Reformun geri çekildiği duyurulmasına rağmen halk endişeli. Netanyahu'nun ansızın bu kararı onaylatacağı düşüncesi halkın sokakları bırakmamasına yol açıyor.

MÇD'nin deprem bölgesindeki çalışmaları sürüyor

ELBİSTAN- MÇD'nin deprem bölgesindeki çalışmaları Kürecik, Elbistan ve Afşin'de sürüyor

Munzur Çevre Derneği (MÇD) deprem bölgesinde broşür dağıtımını gerçekleştirdi. Devletin deprem politikaları, depremedelerin hakları ve sorunları, neler yapmak gerektiğine dair yazıların olduğu deprem broşürü Malatya'nın Kürecik, Maraş'ın Elbistan ve Afşin ilçelerindeki birçok köyde halka ulaştırıldı. Geçtiğimiz ay birçok köyde hukuki bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmişti.

MÇD'nin broşür dağıtımını sırasında bölge halkı yaşadıkları birçok soruna dair anlatımlarda bulundu. Barınma sorununun sürdüğü, hava koşulları nedeniyle çadır yaşamının giderek zorlaştığı belirtilirken yeniden inşa sürecinde devletin nasıl bir politika izleyeceğine ilişkin fikirler sunuldu ve tartışıldı. Birçok köy evi depremde zarar görmese de kerpiç olduğu için ağır hasarlı olarak tespit edildi. Ağır hasarlı evler için yıkım kararı olması bölge halkında yeni bir evin inşası ve maliyetini karşılayamama tedirginliği yaratıyor. Halk hâlâ net bir yönetmelik açıklanmadığı için devlet yetkilileri tarafından verilen "herkese ev verileceği" sözüne inanmıyor.

Dükkânı yıkılan bir esnaf kredi çekmek için gittiği bankada "kefil ve mülk

ipoteki" kurallarına takıldığını belirtti. "Kefil olabilecek tanıdıklarımızın bir kısmı öldü, bir kısmı gitmek zorunda kaldı. Mülkümüz yıkıldı. Depremzedeye hiçbir kolaylık sağlanmıyor" diyerek isyan etti. Birçok kişi henüz vad edilen 10 bin TL'lik yardıma dahi ulaşamadığını, depremin ilk günlerinden sonra bu yardımın da verilmediğini söyledi.

Depremden sonra toplanan milyarlarca liranın ne için kullanıldığı, neden hâlâ geçici barınma sorununun çözülmediği, deprem bölgesinde eğitim, bölge halkını bekleyen sorunlar üzerine tartışmalar yürütüldü.

Asbestli moloz dökümüne karşı panel düzenlendi

HABER MERKEZİ- Antakya Samandağ'da halk, bilim insanları ve alanında uzman kişilerin katıldığı, asbestli moloz dökümüne karşı panel gerçekleştirildi. Yerleşim alanlarına yakın yerlere dökülen asbestli molozların insana ve doğaya zararlarının konuşulduğu panel Yeşilköy Mezarlık Kompleksi'nde gerçekleştirildi.

Samandağ'da asbestli molozların yerleşim alanlarına dökümüne karşı eylem ve etkinlikler devam ediyor. Samandağ halkının düzenlemiş olduğu panel gerçekleştirildi. Halk

bilgilendirme toplantısına Prof. Dr. Ali Kocabaş, Gıda Uzmanı Bülent Şık, Prof. Dr. Cemalettin Küçük, Prof. Dr. ve Kimya Mühendisi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Engin Çörüşlü, Çevre Mühendisi Odası Üyesi Ali Çiftçi, Asbest Uzmanı Cafer Fidan, Asbest ve İş Güvenliği Uzmanı Mehmet Karakuş, Ekoloji Aktivisti İklim Adaleti Koordinasyonu üyesi Levent Büyükbozkırlı, Hatay Barosu Çevre ve Kent Konseyi Başkanı Avukat Ecevit Alkan, Türk Tabipler Birliği üyeleri katıldı.

"Samandağ Rant Şirketlerin Malı Değildir, Hayatımız Sağlığımız Satılık Değildir, Bir Deprem Yaşadık İkincisine Geçit Vermeyeceğiz" başlığıyla yapılan halk bilgilendirme toplantısında enkaz kaldırma, taşıma ve depolama süreçlerinde yaşanan ve etkileri uzun zamana yayılacak halk sağlığını, çevre kirliliğini ve ekolojik kırıma karşı yönelik sorunlar tartışıldı.

Panelin ardından Samandağ halkı moloz dökümünün olduğu alana doğru yürüyüş gerçekleştirdi.

ÇERNOBİL'DE VE DEPREMDE Yitirdiklerimizi Anıyor, DAYANIŞMAYI Büyütüyoruz!

KONUŞMACILAR

- EKBER BARMAĞIÇ -Munzur Çevre Derneği
- ADNAN ÇAKAR -Sinop'tan Aktivist
- ŞAHİNTEPE HALK DAYANIŞMASI

SANATÇILAR

- PINAR AYDINLAR
- GRUP İSYAN ATEŞİ
- CİHAN ÇELİK
- BARAN BOZYEL
- KOMA JİNÊN KAYY-DER Ê
- NESİMİ ATAŞ - Gırnata Dinletisi

Sunucu
Pınar Aydınlar

Sinevizyon

Tiyatro
TEATRA EVİNA WELAT

15 Nisan Cumartesi

18.00-22.30

Cemil Candas Kent Kültür Merkezi
19 Mayıs Mah. Halaskargazi Cad. No:168
Şişli/ İstanbul

MUNZUR ÇEVRE DERNEĞİ İletişim: 0538 092 49 79
0533 564 18 30

MÇD'den etkinlik çağrısı

İSTANBUL- Munzur Çevre Derneği (MÇD) bu yıl 7.cisinin düzenleneceği Çernobil faciasının yıl dönümü vesilesiyle etkinlik çağrısında bulundu.

Sanal medya hesaplarından yapılan çağrının tamamı şu şekilde:

"Çernobil'de ve depremde yitirdiklerimizi anıyor, dayanışmayı büyütüyoruz!"

"Dünyanın pek çok ülkesinde yaşanan ve feleket boyutunda sonuçlar doğuran nükleer patlamalara dikkat çekmek için geleneksel olarak 7.cisini düzenlediğimiz etkinliğimizi bu yıl depremde hayatını kaybeden insanlarımızı adıyoruz!"

"Yakınlarını kaybedenlerin yaşadıkları travmaları paylaşmak, acılarına ortak olmak ve dayanışmayı büyütme için depremin ilk gününden günümüze kadar çalışmalarımızı sürdürdük."

"Deprem bize bir kez daha gösterdi ki emekçi yığınların en güçlü silahı birlikteliği ve mücadelesi! Denetimsiz ve plansız inşaa edilen binalarda ölüme mahkum edilen halk bu gün de asbest ile zehirleniyor! Deprem de güçlenen dayanışmayı geleceğimize ve yaşam alanlarımız için mücadeleyi yükselterek ivme kazandırmamız gerekiyor!"

"Değerli dostlar: 15.04.2023 tarihinde "Nükleer facialarda ve depremde yitirdiklerimizi anıyoruz" şiarı ile düzenleyeceğimiz etkinlik sonrası tekrardan deprem bölgelerine gideceğiz!"

"Siz dost kurumlarımızı ve doğa severleri dayanışma amacıyla düzenlediğimiz etkinliğimize katılarak katkı sunmaya bekliyoruz."

"Munzur Çevre Derneği"

POLİTİK GÜNDEM

HALKIN ÇIKARI İÇİN SEÇİMLERDE BOYKOT!

Faşist diktatörlük 1923'te kuruluşunu ilan ederken kısa bir süre hariç 1946 yılına kadar tek parti sistemiyle hareket etmiştir. Milletvekillerinin aslında atama usulüyle (açık oy gizli sayım ile) seçildiği bir seçim sistemi uygulanmıştır. Bu süreç boyunca atanan vekillerin açık halk düşmanı olan sınıfsal niteliği, sistemin halka yönelik saldırganlık düzeyinin boyutu, siyasal özgürlüklerin kısıntı düzeyinde de olsa yokluğu meclisin halk için bir korkuluk haline gelmesine neden olmuştur. 1946 ve esasta 1950'de bu korkuluğa, bağımlı olunan emperyalist sisteme daha uyumlu bir hale getirilip çok partili sisteme geçilerek, yeni biçim verilmiştir. 1950'ye kadar faşizm için incir yaprağı dahi olamayan yapısına, bu işlevi yerine getirecek şekilde düzenleme yapılmıştır. Faşist patron-ağa rejiminin seçim sistemini ve ona dayalı meclisi, kliklerin siyasal temsiline ve mücadelesine olanak verecek şekilde, "burjuva meclislere" biraz da olsa benzetmeye çalıştılar. Faşist devlet yapısına, yönetimine ve biçimine zeval getirmeyecek şekilde meclis sistemi bir incir yaprağı rolünü kısmen de olsa oynamaya başladı.

1950'den günümüze hangi patron-ağa kliğinin faşist sistemin başına geçeceği mücadelesinin bir sahası da meclis oldu. 1950 seçimleri de dahil olmak üzere o günden bugüne 14 Mayıs seçimlerine kadar patron-ağa klikleri, her seçimi "tarihi" nitelikte önemli seçimler olarak halka propaganda etmiştir. Halkın olabildiğince örgütsüz yapısını da kullanarak seçimlere seferber etmiş, bu şekilde sistemin içinde tutmaya odaklanmış, demokrasi oyununu ve yalanını sürdürmüştür. Geniş halk yığınları, kurtuluşunu içermeyen seçimlerin nesnesi olmuş, rızası alınarak daha fazla sömürünün-baskının ve zorbalığın aracı haline gelmiş ve oynanan "demokrasi" oyununa bu yolla ikna edilmiştir.

14 Mayıs seçimleri de daha önceki seçimlerde olduğu gibi yine "tarihsel", "hayati", "demokrasi şöleni ve tercihi" gibi argümanlarla hangi faşist kliğın sopayı eline alacağı yarışından ibarettir. Uygulanacak politikalar egemen sınıfların çıkarları tarafından belirlenecek politikalarlardır. 1950'de CHP'ye karşı muhalefette olan De-

mokrat Parti'nin "anti-faşist" ve "demokrasi" vaadi Demokrat Parti başa gelince CHP'nin DP'ye karşı kullandığı vaatler olmuştur. 1970'lerde askeri muhtıra ile indirilene kadar faşist söylem ve eylemlerin lideri olan Süleyman Demirel bir anda demokrasi havarisi kesilmiştir. Devamında dönemin "halkçı söylemlerini" dillendiren, "anti-faşist" ve "demokrasi" havarisi Bülent Ecevit'in faşizmin sopasını eline almasıyla birlikte patron-ağaların bir başka kliğinin temsilcisi olduğu açığa çıkmıştır.

1980'lerde ise 12 Eylül Askeri Faşist Cuntasına karşı "demokratik", "özgürlükçü" ve "hür teşebbüsçü" Turgut Özal, seçimlerle halkı sopalama ve baskılama olanağı elde etmiştir. Kısa sürede "Çankaya'nın şişmanı işçilerin düşmanı" namını almış ve onun karşısına Erdal İnönü ve Süleyman Demirel yine halka hürriyet, özgürlük ve demokrasi vaatleriyle sürekliliği sağlanmış faşizme karşı halkın biriken öfkesi ve tepkisini sahiplenmeyi başarmışlardır. 1990'larda hükümete gelince faşist olan ile muhalefetteyken özgürlükçü-demokrat-anti faşist olanlar arasında çok hızlı yer değişimleri yaşanmıştır. Tansu Çiller, Mesut Yılmaz, Deniz Baykal, Necmettin Erbakan, Bülent Ecevit vs. arasında süren ve bu gibilerin sürekli yer değiştirdiği ama faşizmin asla değişmediği bir gerçeklikle karşı karşıyayız. Nihayet 2000'lere geldiğimizde yine büyük ve güçlü özgürlük, demokrasi, insan hakları, kadın hakları ve hatta Kürt ulusunun haklarına dair nutuklar atan R. Tayyip Erdoğan siyasal sahnedeki yerini almıştır. Tam 21 yıldır da hem direksiyonda olup hem de 100 yıllık "CeHaPe zihniyeti"ne karşı tarihin en dolandırıcı siyasi figürü olmayı başaran bir faşist diktatör olarak kalmayı başarmıştır.

Şimdi 14 Mayıs seçimlerine giderken önümüze yine 100 yıllık faşist sistem ve onun tüm klikleri olgunlaşmış, tecrübe kazanmış, ustalaşmış bilindik politik argümanlarla çıkıyor. Halkın haklı ve meşru olarak Tayyip Erdoğan nezdinde AKP-MHP'ye olan nefreti anti-faşist blok, demokrasi ve özgürlük savaşçılığı, kadın hakları dostluğu, halkın gasp edilen emeğinin hak savunuculuğu ile büyük bir cendereye alınmıştır. Yine tarihi bir seçim, yine tarihi bir değişim, yine tıpkı 1950'ler-

de DP'ye biçilen Kuvâ-yi Milliyeciliğın cumhuriyetin ikinci yüzyılında yeniden üstlenilmesi durumu ile karşı karşıyayız. AKP-MHP nezdinde ama özünde 100 yıllık faşist zulme karşı oluşan nefret yine tarihin ispatladığı gibi bir başka faşist klik tarafından örgütlenmekte, halkın nefret duygusu tarih ve kurtuluş bilincindeki yoksulluktan kaynaklı kendine yedeklenmektedir. Cumhur ve Millet ittifakları bir yandan meclisin, seçimlerin her derde deva olduğunu anlatırken diğer yandan 100 yıllık faşist zulmün kaynağının, patron-ağaların ve emperyalizmin çıkarlarına dayalı sistemin gerçekliğinin üstüne bu şekilde örtü atmaktadırlar. Bu örtü her ne kadar paramparça olmuş, çürümüş olsa da halkın örgütsüzlüğünden gelen çaresizliği nedeniyle bir işlev kazanmaktadır. Halkın nefreti değişim isteğini körüklemekte ve bu durum, faşist klikler tarafından etkin şekilde kullanarak sisteme yedeklenmeye getirmektedir.

Kuşkusuz bunu kolaylaştıran, hatta belli oranda meşrulaştıran sistem dışında olan ama tüm istek ve arzularıyla sistemin parçası olmaya çalışan politik özneler de söz konusudur. Küçük burjuvazinin ve orta burjuvazinin parlamentarist ahmaklıkla gözü kararmış, bu sınıfların "zafer ruhuyla" dolu reformist kesimler faşizmin tarihsel ve siyasal gerçekliğini örtmeye yarayan kolaylaştırıcı özneler konumundadır. Cumhuriyetin ikinci yüzyılında seçim zaferiyle faşizmi alt edeceğini ve bir Kuvâ-yi Milliye ruhu yaratacağı iddiasında olan da bu seçimlerden zaferle çıkarak "demokratik bir cumhuriyet" kuracağını söyleyen de elden giden laikliği, kurumları çökertilmiş cumhuriyeti de yeniden ayakları üzerine dikeceğini savunan da politik alanı doldurmuş durumdadır. Hepsi coşkun bir zafer ruhuyla "tek adam rejimini", "saray sultanını", "faşist şeflik rejimini" parlamentarizm ahmaklığını propaganda ederek, tüm ruhları ile bu ahmaklığı sahiplenerek yıkacağına inanmış durumdadır. Bu eksene oturmuş bir seçim kampanyası ile adeta ortamı halk için toz dumana boğmaktan geri durmamaktadırlar.

Halkın faşizme karşı duyduğu nefreti bu kesimler faşist bir klik olan Millet İttifakının adayı Kemal Kılıçdaroğlu'na

açıktan desteğe kaydırarak onları körleştirmekten, kurtuluş yolundan uzaklaştırmaktan ve faşist kliklere payanda etmekten geri durmamaktalar. Bu kesimlerin pragmatizmi, parlamentoda sandalye edinme isteği kurdukları ittifakları da halkın çıkarlarına dayanmayan hatta halka düşman olan bir tercihe, sınıf iş birliğiliğine evrilmektedir. Seçimlerle çok şeyin değişeceğine inanmış parlamentarist ahmaklık halka tek kurtuluş seçeneği olarak seçimlerdeki oyları nasıl tercih etmesi gerektiğine bağlanmıştır. Halkın özne olmasının tarihsel zorunluluğunu kavramak bir yana halkı oy deposuna dönüştüren politik tercihlerle seçim çalışmalarını sürdürmektedirler. Seçimlere biçilen rol halkın kurtuluş yoluna, onun bağımsız eylemine yönelik baltalayıcı bir işlev kazanmıştır.

Bu yaklaşım sadece Cumhurbaşkanlığındaki tercihle açığa çıkmamaktadır. Emek ve Özgürlük İttifakının hem ilkelere dayanmayan biçimde seçime katılım biçimlerinde, kimin kaç vekil alacağı tartışmalarında açığa çıkmakta hem de belirlenen adaylarda kendisini göstermektedir. Emperyalist sistem övücüleri, emperyalizmin ne kadar önemli demokratik ve ekonomik değerler oluşturduğunun teorisini ve siyasetini yapan, halkın silahlı güçlerine ve mücadelesine karşı düşmanlıklarını asla gizlemeyen, faşist başbakanların ve cumhurbaşkanlarının danışmanlığı unvanlarını taşıyan, dün AKP ve Gülen Cemaati ortaklığıyla gerçekleşen saldırılara "yetmez ama evet" diyen kesimlere de kapılar sonuna kadar açılmıştır. Cengiz Çandar, Hasan Cemal, Ahmet İnsel vs. bu açıdan semboliktir. Sezai Temelli, Mithat Sancar gibi halkın çıkarlarına ve kurtuluşuna karşıt olan, tüm amacı Kürt Ulusal Mücadelesini kısıntılar karşılığında silahsızlandırmak ve sisteme yedeklemek olan kesimleri "faşist şeflik rejimine" karşı saflarına dahil etmiştir. Şimdi bu ittifak sadece "Kılıçdaroğlu'na oy verin düzen değişsin" demekle yetinmemekte içine aldığı bu kişilere oy vermelerini ve onları halkın temsilcisi olarak meclise göndermeyi istemektedir. Bu durum halkın kendi cellatlarına karşı aşkla bağlanması için çağrı anlamına gelmektedir. Bu ittifakın ilerici, demokrat ve halk saflarında olan nite-

liği hiç kuşkusuz bu tercihlerle hatta bu gerici burjuva kesimlerle yapılan ittifaklarla zayıflamış, çürüme eğilimine girmiştir. Reformist titreklik, politik tutarsızlık büyük sapmalarla halka zehirli şekerler hazırlamaya devam etmektedir.

Buna gösterilen direnç ise devrimci değer ve ilkelerden uzak, pragmatizmle malul bir tutarsızlıkla mahkûm edilmeye çalışılmaktadır.

SİSTEME YEDEKLENMEYELİM, BOYKOTU GÜÇLENDİRELİM!

Emperyalist-kapitalizmin derin bir kriz içinde yol aldığı günümüzde krizin en boyutlu yansımaları yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerdeki işçi sınıfını ve emekçi kesimleri etkileyecektir. Küresel krizle bağlantılı enflasyonun çift hanelerde seyrettiği, alım gücünün alabildiğine düştüğü, asgari ücretin açlık sınırının çok altında seyrettiği koşullar salt AKP önderliğindeki Cumhur İttifakı'nın izlediği politikalarından kaynaklı değildir. Bugün AKP-MHP iktidarı, ülkenin tüm kaynaklarını egemen sınıfların bir kliğine fütursuzca açtığı için haklı olarak ekonomik krizin müsebbibi olarak hedefe konmaktadır. Ancak tarihsel gerçeklik, bunun klikler arası dalaşın bir sonucu olduğuna işaret etmektedir. Nitekim ekonomik krize çare olarak palazlanan Millet İttifakı ve onun Cumhurbaşkanı adayı "Bay Kemal" in krizden çıkış politikalarının da halkın çıkarına değil, egemen sınıfların diğer kliklerine alan açacağı, tarihi doğru okuyanların ulaşabileceği basit bir

formüldür. Geriye kalan ise emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı yapıda gün geçtikçe büyüyen ekonomik krizin halka yüklenen faturası olmaya devam edecektir.

Kuşkusuz sistemin ekonomik krizle birlikte işçi sınıfı ve çeşitli katmanlardan emekçilerin sırtına yüklediği sadece ekonomik fatura değildir. Bununla bağlantılı olarak temel hak ve özgürlükler kapsamında mücadele edilerek kazanılan tüm haklar saldırı dalgasının hedefindedir. 21 yıllık iktidar dönemi boyunca AKP'de temsilini sağlayan egemen kliklerin bir kesiminin kendi politik ve kültürel zihniyetini de içinde barındıran saldırırganlık toplumun tüm kesimlerini dünden daha fazla yaşayamaz hale getirmiştir. İşçi sınıfının örgütlenme hakkını sendikasılaştırma, taşeronlaştırma, esnek çalıştırma gibi politikalarla gasp etme uğraşı sadece AKP iktidarına özgü değildir. Köylülüğün dışa bağımlı politikalarla tasfiye edilmek istenmesi, her geçen gün üretim maliyetlerinin artması ile üretmez hale getirilmesi emperyalist-kapitalizmin genel politikalarından bağımsız değildir. Gençlerin nitelsiz iş gücü olarak geleceğinin elinden alınmaya çalışılması, eğitim hakkının gasp edilerek, eşit koşullarda bilimsel-akademik-demokratik-anadilde eğitim hakkından, ulaşım ve barınma sorunlarına kadar yaşadığı devasa sorunlar gençliğin mevcut sistemden umudunu kaybetmesine yol açmaktadır.

Kadınların "dünden daha gerici bir saldırırganlıkla" tanımlanan toplum-

sal yaşamdaki tüm kazanımlarının elinden alınmaya çalışılması, katledilmesi, eve hapsedilmesi, biat etmeye zorlanması erkek egemen sistemin doğasından kaynaklıdır. Bugün AKP'de somutlaşan saldırırganlığın karşısında, kadınların kısmen güvenliğini sağlayan İstanbul Sözleşmesini dahi programına koyamayan muhalefetin kadın haklarını savunacağını beklemek hayalden öte bir şey değildir.

Düşük maliyet, büyük kâr hırsıyla palazlanan inşaat sektörünün eseri olan ve Maraş merkezli depremlerle felaketin katliama dönüşmesi zulmün tekerrürü olmuştur. Maraş merkezli depremlerle birlikte çürük binaların birer mezara dönüşmesi Adapazarı depreminden benzeri bir tablodur. Hangi kliği olursa olsun egemenlerin kâr hırsı her zaman insan hayatının önüne geçmiştir. Çevreye yönelik saldırırganlığın, talanın merkezinde de kâr hırsı vardır. Bunun karşısında durup yaşam alanlarını savunanlar ise her daim devletin sopasıyla susturulmaya çalışılmıştır. Bugün de olan budur. İkizdere'den Kaz Dağlarına, Hasankeyf'ten Munzur'a yaşam alanlarını savunan köylüler gözaltına alınmakta, zor yoluyla susturulmak istenmektedir.

Toplumsal kesimlere yönelik saldırırganlığın ekonomik krizlere paralel artan-eksilen yapısı bir aldanmaya yol açmaktadır. Muhalefetin, var olan iktidardan daha özgürlükçü, daha demokratik görünmesi, oluşabilecek toplumsal öfkeyi ve isyanı sistem içinde tutma ihtiyacı, iktidar olma hevesinin yanında sistemin bekası için bir zorunluluktur.

Seçim oyunu halkın bu iki klik arasında tercihe zorlanmasıdır. Bu dayatmanın halkın çıkarları bakımından bir karşılığı yoktur. İşçi sınıfı ve emekçilere insanca yaşam koşullarının sağlanması, kazanılan demokratik hak ve özgürlüklerin korunması, daha fazlasının elde edilmesi, sistem için konumlanmış partilerin halka lütf olarak sunacakları bir şey değildir. Bu, sistemin doğasına aykırıdır.

Bu durum seçimlerde Marksist-Leninist-Maoistlerin aldığı boykot tavrını tüm mütevazılığı ile önemini, değerini, politik tutarlılığını, halkın bağımsız eylemine olan güvenini gün gün daha açık hale getirmektedir. MLM'ler hiç kuşkusuz seçimlerde aldıkları boykot tavrıyla halkın kurtuluşuna olan inancını daha fazla pekiştirecek, bu mücadeleye daha güçlü bir ideolojik-politik hazırlık zemini oluşturacaktır. Sınıf işbirlikçi kuşatmaya karşı, tüm tek yanlı ele alışlara ve halka yanlış bilinç taşımaya karşı **BOYKOT** tavrı tek başına devrimin yolu ve olanaklarını aramayı içermesi açısından dahi önemli ve anlamlıdır. MLM'ler bu tavrı aforoz edilmeye, "ademe mahkûm kılınmaya" rağmen göstermiştir. MLM'ler seçimleri boykot ederek genel politik alanın tüm konforuna açık bir tutum almıştır. Zor ama doğru olanı, mütevazı olanı ama halkın gerçek çıkarlarını sahiplenmiştir. Halkımızı oy vermemeye, seçimleri **BOYKOT** etmeye çağırıyoruz. Kendi kurtuluşu için yani **DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ** için Halk Savaşı mücadelesinde birleşmeye, örgütlenmeye çağırıyoruz.

EGEMENLER HALKIMIZ DERKEN..

Türkiye yoğun bir süreç içinde. Bir yanda deprem ve selin felaketi öte yandan ekonomik kriz, bir yanda seçim öte yanda ittifaklar... Bu yoğunluk içerisinde dikkatimizi çeken bir durum var. Egemen sınıflar hiç kullanmadıkları kadar halk kavramını kullanır oldular. İki kelimelelerinden birinin halk olması, burjuva feodal iktidar için tehlike çanlarının çaldığı anlamı taşıyor. AKP politikalarının yarattığı ekonomik ve siyasi çöküntünün deprem ve sel felaketiyle birleşmesi halkın öfkesinin düzen dışına çıkma olasılığını güçlendirdiğinden egemenler yüzlerini halka daha çok döndürdüler. Bu ilgi hiç de hayra alamet değildir. "Ayaklar baş olmaz" diyenlerin ağzından artık daha çok halk lafı çıkıyor. Bu durumda halk nedir, kimler halk kapsamına girer, egemen sınıflarla halk arasında uzlaşma mümkün mü diye sormak süreç bakımından yerinde olacaktır.

Halk kavramı yaygın olarak "bir ülke sınırları içinde yaşayan insanların tümü" şeklinde bilinir, kullanılır. Bu tanım kavramın sınıfsallığını ve sınıfsal çelişkinin varlığını ortadan kaldırır, burjuva olana bir "aidiyet" ve burjuva olanda "bütünleşme" yaratır. Bu egemen sınıfların işine gelen bir yanılsamadır. Halk bir ülke sınırları içinde yaşayan farklı ulus, azınlık ve dini gruplardan oluşan, egemen sınıflarca ezilen, sömürülen, baskı altında tutulan, çıkarı devrimden yana olan sınıf ve kesimlerden oluşur.

Bu anlamıyla halk sınıfsal bir kavramdır. Toplumun sınıflara ayrışmasıyla birlikte halk, üreten ve ezilen kesimi oluşturur, sömüren ve ezen sınıfın karşısında yer alır. Üretim süreçleri ve üretim araçlarıyla kurulu ilişkiler daha baştan halkla egemen sınıfları ayırır. Maddi üretim süreçlerinde artık ürüne el koyan, iktisadi ve siyasi olarak egemen olan, varıl ve erk sahibi olanla emek sahibi kesimler ayrışır.

Bu ayrışmadan sonra halk üreten kesimi, artık ürünü gasp edenler ise ezen/hâkim olan kesimi ifade eder. Sınıflı toplumlarda egemen sınıflarca, ekonomik ve siyasi (ulusal, dinsel, cinsel vb.) baskı altında tutulan ezilen sınıf ve kesimler devrimden çıkarı olan kesim halk kavramı ile tanımlanır. Ezen sınıflar bu kavramın dışında kalır.

Sınıflı toplum gerçekliğinde halkın konumu hangi sınıfın egemen olduğuna göre değişir. Kapitalizmde iş gücünü satmak zorunda bırakılan insan yığınının emeği metadır. Bu metanın değeri yaşamın sürmesi ve üretilmesi için gerekli emek zamana göre belirlenir. Bu aynı zamanda asgari ücreti belirler. Sermaye karşısında halk artı değer üreten ve artı değer üretmek için emek gücü sağlayan yığındır. Bunun dışında bir anlam taşımaz. Sermaye açısından halkın tek misyonu, üretim alanlarında bir makine gibi çalışmasıdır. Üretim alanı dışında bir değer taşımayan, özneliği yok sayılarak nesneleştirilen iş gücü yığınının "özgür iradesi" de yoktur. Kapitalizmin halka bahsettiği özgürlük sadece

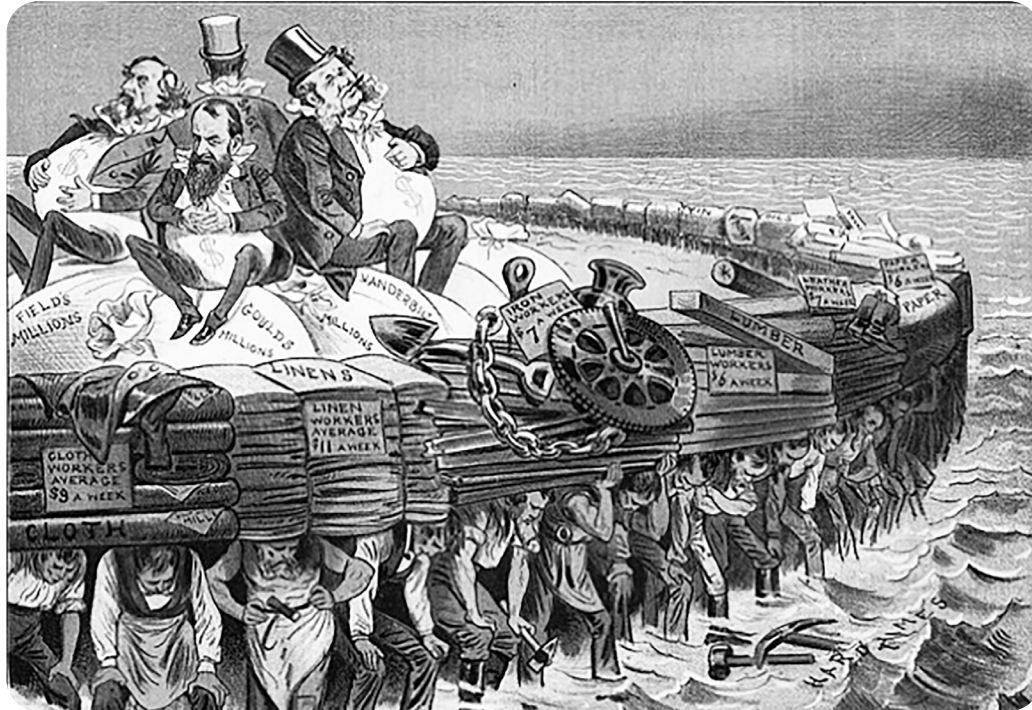
juva feodal düzende seçim, Lenin'in vurgusuyla emekçi halkı kimin sömüreceğine verilen karardır. Egemen sınıfların önemsedığı bir diğer husus da seçimin kitleler nazarında sömürü düzenine "razi" eden, düzen dışına çıkmalarını engelleyen bir misyonu yerine getirmesidir. Altını çizmek gerekir ki egemen klikler arasındaki çelişkinin derinliği kadar ayrışmalarına karşın halkı düzen içinde tutup özgür iradelerini düzenin devamlılığı için kullanmalarını sağlamakta ortaklaşmalarıdır. Umursadıkları halk ve onların tercihlerinden çok burjuva feodal iktidarın sürekliliğidir. Bu nedenle halk derken bir halk daha çıkar ağızlarından. Amaç hasıl olduğunda

fına çekmeye çalışıyor. Her biri halkı kendisinin temsil ettiğini, halktan biri ve onların menfaatini düşünen biri olduğunu "en nadide" cümlelerle söyleyip duruyor. Öyle ki kurulan ittifakların ismi dahi özenle seçilmiştir. Cumhuriyet'teki "cumhuriyet" halk demektir. Millet İttifakı'ndaki "millet" de esas olarak halkı ifade etmektedir. Kuşkusuz ki tabelaya "halk" yazılınca halktan biri olunmuyor. Kaldı ki amaç halktan biri olmak değil, onlardan biriymiş gibi gözüküp halkın müesses nizama harfiyen uymasını sağlamaktır. Egemen sınıfların ilgisine mazhar olan bundan ilerisi değildir...

Marx, "Egemen düşünce, egemen sınıfın düşüncesidir." der. Egemenler halkın kendi düşüncesi etrafında toplanmasını, buna göre şekillenmesini, sömürü düzenini bir doğa yasası gibi kabul etmesini ister. Bunu ideolojik, siyasi ve kültürel tahakküm araçlarıyla bilfiil yerine getirir. Halk dört bir koldan abluka altına alınır. Tüm saldırılara karşı meşru hakkını kullanıp isyan eden halk devletin ordu, polis, hapishane zoruyla bastırılır, susturulur, ezilir. Burjuvazinin güçsüz olduğu yarı sömürge yarı feodal ülkelerde ideolojik tahakküm ve devlet zoru en katı biçimiyle uygulanır. Halkın, iktidarı bir doğa yasası gibi benimsemesi böyle sağlanır.

Egemen sınıfların "ayak takımı" dediği halktan bu derece korkması, halkın ezilen sınıf ve kesim olması nedeniyle devrimci bir değiştirici-dönüştürücü gücünün olmasıdır. Bundandır ki halk "ikna" ve zor yoluyla zapturapt altına alınır. Fakat bunun sonsuza dek sürmesi söz konusu değildir. Kitlelerin sömürü düzenine karşı öfkesi bir kez maddi güce dönüştüğünde tüm bozkırın da tutuşup (Mao) sarayların, saltanatların, tüm gerici, çağ dışı burjuva iktidarların tarih olduğu hafızalardan silinmiş değil. Lenin "devrim kitlelerin eseridir" derken tam da buna, halkın devrimci rolüne vurgu yapmaktadır. Egemen sınıflar halkın devrimci yanının açığa çıkmaması için kırk takla atabilirler. Sınıfsal olarak birbiriyle uzlaşmaz karşıtlık içinde olanlar nihai koşulda yan yana gelmez. Korkunun ecele faydası yok. Tarihsel olarak devrimci olan kesim ezen sınıfı kendi zor araçlarıyla tarihe karıştırır. Zira "Halk, yalnız halk dünyanın itici gücü ve yaratıcısıdır." (Mao)

Bir Yeni Demokrasi Okuru

emek gücünü satma özgürlüğüdür. Bu yok sayma doğrudan siyasi alana da yansıtılır. "Cumhuriyet", "demokrasi", "eşitlik", "özgürlük" gibi söylemlerle halkın yönetimde "söz hakkı" olduğu yanılsaması yaratılır. İradesi yok sayılan bu söylemlerle var sayılıyor gibi gösterilir. Seçme ve seçilme hakkının tanınması bunun en bariz örneklerinden biridir.

Türk egemen sınıflarının esas gündemi 14 Mayıs'ta yapılacak olan seçimler. Halkın "özgürce" oy kullanacağı bir seçim gerçekleşecek. Öz itibarıyla bu seçimi diğerlerinden farklı kılan bir özgürlük yoktur. Egemen sınıf klikleri arasındaki çelişkinin ayyuka çıkması, yüzde 51 oy oranına ulaşma zorunluluğu, muhafazakâr/laik-seküler çatışması bunu değiştirmiyor. Modatibirle "AKP faşizminin" yıkılıp yerine CHP faşizminin geçmesi halk bakımından önemli bir fark değildir. Bur-

"baş üstünde" olan halk birden "ayak takımı" olup çıkar. Bu ikiyüzlü tavır egemenlerin sınıf karakterinden gelir.

2023 seçimlerini kazanmak ve devlet erkine sahip olmak isteyen klikler, halkın değiştirici-dönüştürücü gücünü kendi çıkarları için kullanma çabası içinde. Hem AKP-MHP vd. hem de CHP-İyi Parti vd. kendi çıkarlarını halkın çıkarıymış gibi göstermeye çalışıyor. Her iki klik de 14 Mayıs'ı milad gösterip yüzde 51 oy oranını varlık-yokluk, tamam-devam sorunu olarak ortaya koyuyor. Kitlelere başka alternatifin olmadığı propagandası yapıyor. Halka, muhafazakâr/laik-seküler kutuplaşmasında kendi arkalarında hizalanması gerektiği dayatılıyor. Fakat gerçek şu ki egemen klikler arasındaki karşıtlık bir düzen karşıtlığı değildir. Politik arenada yaratılan karşıtlık üzerinden, burjuvazinin kirli siyaset tarzıyla, klikler halkı kendi sa-

SALDIRILARDA SON PERDE

Y TİPİ HAPİSHANELER

Hapishanelerde hak ihlalleri, hak gaspları, sürgün sevkler artarak devam ediyor. İnşa edilen Y ve S tipleri ile ağır bir tecrit altına alınmaya çalışan tutsakların yaşam hakları ellerinden alınmaya çalışılıyor. İnsansızlaştırma politikaları ile tutsakların dış dünya ile bağlantıları koparılıyor. Yeni Demokrasi Gazetesi olarak Avukat Seda Şaraldı ile Y ve S tipleriyle ilgili söyleşi gerçekleştirdik.

Yeni Demokrasi Gazetesi: Y tipi hapishanelerin F tipi hapishanelerden farkı nedir?

Avukat Seda Şaraldı: Bizim bildiğimiz anlamda F tiplerinde genelde bir koridorda 8 tane hücre bulunuyor ve her birinin kendine ait müstakil havalandırması var. Hücrelerde genellikle üç kişi tutuyorlar ve havalandırmanın üzeri açık bir şekilde bulunuyor. Tutsaklar kapı altlarından, havalandırmalardan bir şekilde iletişim halinde kalmayı başarıyorlar. Bu tabii F tiplerinin projesinde olan bir şey değil. Bu yıllardır hapishanelerde kala kala insanlar iletişim kurmanın, tecrit içinde bir arada olmanın yollarını, yöntemlerini buluyorlar, araştırıyorlar. Y tiplerinin F tiplerinden farkı bir koridor-

da 6 hücre şeklinde dizayn edilmiş. Kalan iki hücre boşlukta da bildiğimiz kadarıyla atölye alanları var ve müstakil havalandırması yok hücrelerin. Bu iki hücreli boşluk atölye ve havalandırma şeklinde dizayn edilmiş. Müvekkillerimiz havalandırmaya götürüldüklerinde tek kişilik hücrelerde tutuluyorlar. Günde 1 saat o ayrı bir bölmede bulunan havalandırmaya götürüyorlar. Şimdi burada şunun endişesini yaşıyorlar, eğer gardiyan gelir de sizi götürmezse havalandırma bölümüne 24 saat boyunca hücrede kalmış olursunuz ve üç katlı olan bu hapishanelerin en alt katı da en üst katı da güneş ışığını çok az alıyor. Bizim aldığımız mektuplara ve yaptığımız görüşmelere göre özellikle Antalya'da mesela Y tipi var. Güneşin çok bol olduğu bir şehir Antalya. Ama şöyle tarif ediyor tutsaklar; "Havalandırmanın üzerinde, camın önünde o kadar sık tel var ki, gün ışığını, temiz havayı dahi alamıyoruz." Bu yönüyle yoğun bir tecridin altındalar aslında ve Y tipleri de Adalet Bakanlığı resmi verilerine göre şöyle açıklamalar yok; şu kişiler Y tipinde tutulur, şu suç tipinden mahkûm olan burada tutulur gibi bir durum yok. Gayriresmi biçimde şöyle dolaşiyor Y ve S tiplerine

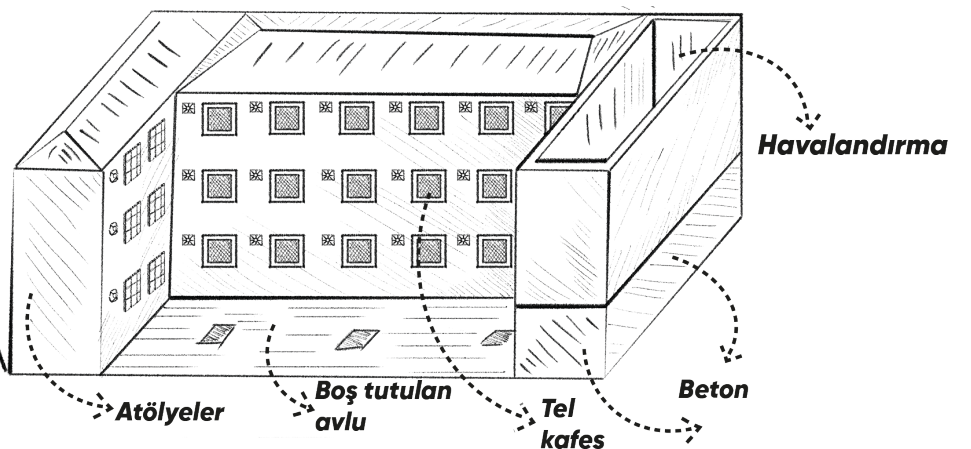
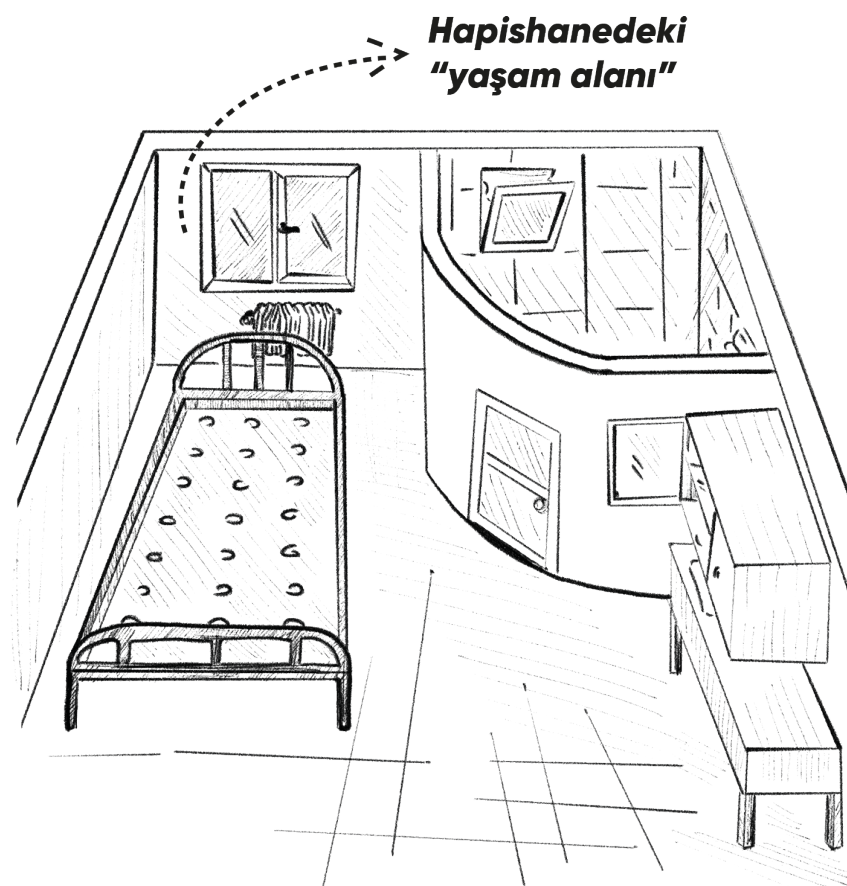
dair, ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri tutulacak buralarda denilmiştir.

Soruşturmadan tutsak olanlar, başka dosyalardan tutsak bulunanlar, haklarında hüküm verilmemiş olanlar oralarda tutuluyor ve fiili olarak ağır müebbet infaz rejimi altında tutuluyorlar. Bu yönüyle bir taraftan hücre hapsine de çok benziyor. Yani havalandırma olmadığı için tutuldukları hücrede süreklileşmiş bir hücre hapsi durumu söz konusu oluyor. Günde 1 saat havalandırmaya çıkarıldığınız bir hücre hapsi. Normal koşullarda hapishanelerde gündüz vakti boyunca havalandırmanın kapısı açık olur ve tutsak istediği zaman çıkabilir. Burada havalandırma yanlarında herhangi bir eşya da götürmelerine izin verilmiyor. Yani havalandırma denilen bölmeye, yani bir kutudan çıkıp bir kutuya koyuyorlar bir saat boyunca. Orada da tek başına eşyasız ve hiçbir şeysiz duruyor ve bu havalandırma hakkı oluyor. Havalandırma hakkının mantığı bu değil zaten. Bir de bunu şöyle bir risk konusu haline getiriyorlar tutsaklar bakımından, idare ile bozuşursanız sizi çıkarmayabilir. Koridorların havalandırmaları da birbirlerine bitişik değil. Aslında tutsakların tamamen insansızlaştırma ve yoğun tecrit altında tutuldukları bir model. Hücrelerin kapıları dahi elektronik bir mekanizma ile açılıp kapatılıyor. Gardiyan yüzü dahi görmedikleri bir program var Y tiplerinde. Özellikle tek kişilik yerlerde tutuluyorsa zaten tamamen kendi başınıza bırakıldığınız, yalnızlığa mahkûm edildiği-

niz bir program ve sistem bu. Şimdi bu nedir? Aslında tecrit, 45/1 Nolu Genelge ile o 7 yıl süren ölüm orucunun sonucunda Adalet Bakanlığı tarafından kabul edilmiş haklar vardı. Haftada 10 kişiye kadar 10 saatlik sohbet hakkı tanınmıştı tutsaklara. Her hapishane bu şekilde uygulamayı kabul etmedi tabii ki. Ama mevcut durumda Y tiplerinde sohbet hakkını zaten uygulamıyorlar. Burada mesela 45/1 Nolu Genelgenin ve sohbet hakkı tanınmasının önemi şu: Evet bu kadar insansızlaştırma olmaz! Bu kadar tek tutmanın tutsakların akıl ve ruh sağlığı üzerinde elbette olumsuz etkileri oluyor. Aynı zamanda burada tutulan pek çok kişi zaten siyasi tutsak ve hükümlü. Bu bir yönüyle şuna dönüşüyor aslında, devletle tutsak arasında bir gerilim alanı oluşturuyor ve zaten tutuklamanın kendisinin hukuki, meşru olmadığı zeminlerde tutuklanıyor insanlar. Bir de bu noktada devlet böyle yoğun bir tecrit politikası ile karşı karşıya bırakıyor. Bu tecrit hapishanelerde insanların fikir ve düşünce değişikliğine zorlama uygulaması aynı zamanda.

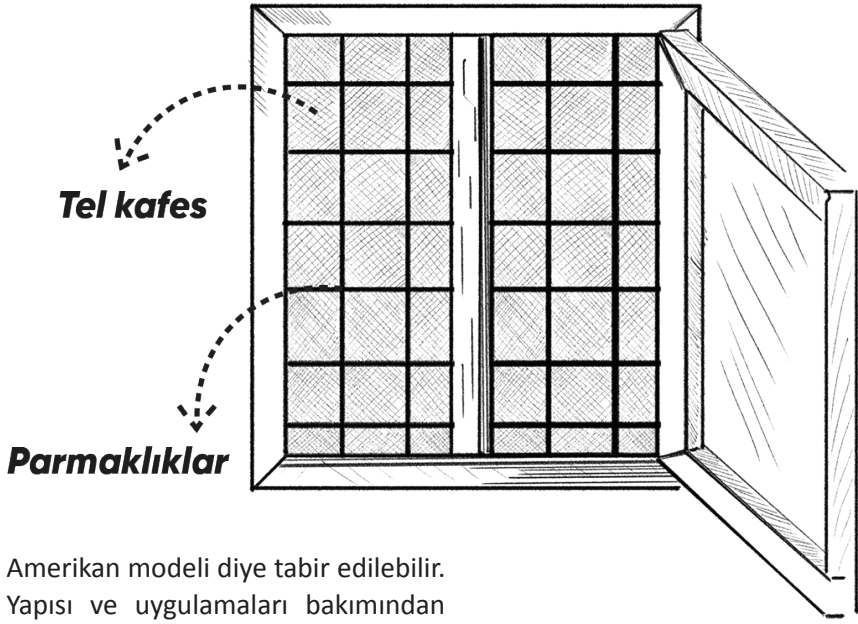
YD: Y tipleri hangi model hapishanelerle benzerlik gösteriyor?

Av. Seda Şaraldı: Y tipleri Amerikan modeli olarak bilinen yüksek güvenlikli modele çok yakın. Özellikle o mekanize, elektrone etme hali, tek başına tutma ve üç katlı olması benzerlik gösteriyor. Bu mimari Amerikan modeli yüksek güvenlikli hapishaneleri hatırlatıyor bize. Yani bu tip

* Antalya Y Tipi Hapishanesinde bulunan tutsak Ayberk Demirdöğen'in hapishanedeki yaşam alanlarına dair çizimleri

Amerikan modeli diye tabir edilebilir. Yapısı ve uygulamaları bakımından benziyor.

YD: Y ve S tipleri arasındaki farklar nedir?

Av. Seda Şaraldı: Tabii bu tiplerle ilgili bir belirsizlik de yarattılar. İnşasına başlanıldığında duyurulmadı. Neye benzediği Adalet Bakanlığının internet sitesinde Y tipleri yoktu mesela. Sadece S tipleriyle alakalı kısıtlı bilgiler vardı ve şu yazıyordu; 1 ve 3 kişilik hücrelerden oluşur. 1 ve 3 kişilik hücrelerden oluşuyorsa F tiplerinden hiçbir farkı yok o zaman. Yani anladığımız kadarı F tiplerine çok yakın S tipleri. Daha farklı olarak hücre içi kameralar var. Hücrenin içinde bulunan kameralar var -F tiplerinde kordorda bulunur kameralar- bir ölçüde hücre içinde görürler ama bunu tabii tutsağın bu kadar 7/24 hücre içindeki yaşamının izlenmesi özel hayatın gizliliğini ihlal eder. Bu boyutta bir izlenmenin sonucunda pek çok hapisanede kamera kapatma, kamera kırma sorunları nedeniyle davalar da açıldı tutsaklara. S tiplerinde kameralar doğrudan hücrenin içine yerleştirilmiş durumda. Manavgat S Tipinde Silivri'den sevk olmuş kadın müvekkilimiz vardı. Peçeteyle kameraları kapatıyorlar bir hücre içindeki yaşamlarının izlenmemesi için. Bir gün gardiyanlar hücredeki peçeteleri toplamak için hücreye girmişler ve o esnada bir saldırı olmuş. Kadın vekilimiz bayılmış, birini süngerli hücreye atmışlar. Bu tabii ciddi bir ihlal. Yani zaten tutuklusunuz zaten hapisanedesiniz, elinizdeki her eşyayı hapisane idaresi veriyor. Dışarıdan yatan eşyalar ise hapisane idaresi tarafından kontrol ederek geliyor. Bir de hücrenin içinde 7/24 ne yaptığınızı izleyen bir kamera çok rahatsız edicidir elbette. Şu an S tiplerinden F tiplerini ayıran fark olarak bu kamera meselesini söyleyebiliriz.

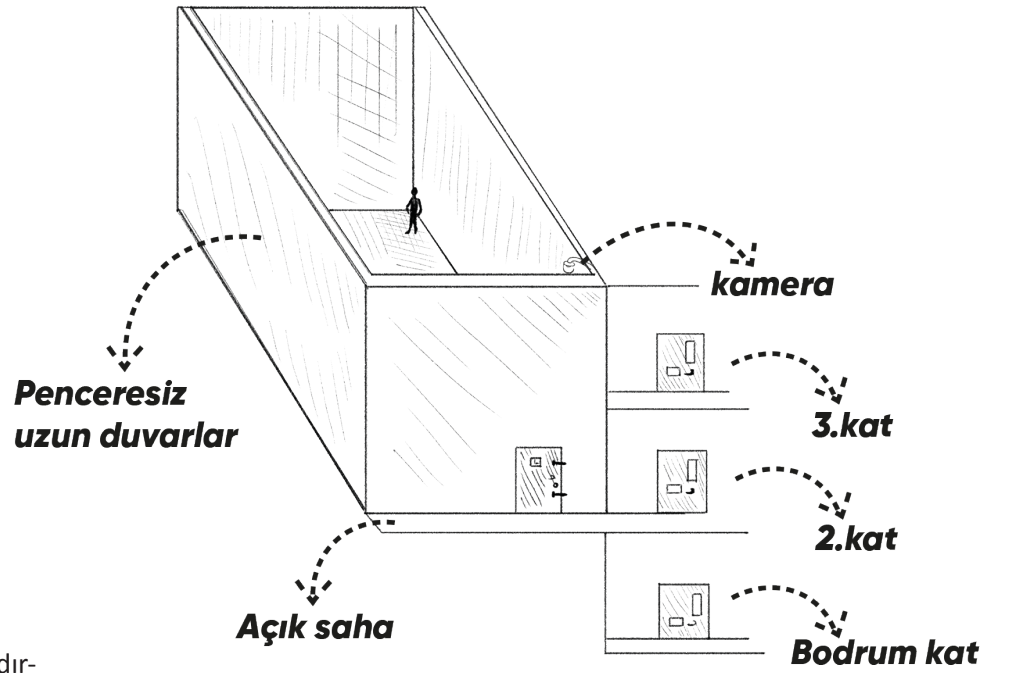
Özetlemek gerekirse Y tipinin S ti-

penden farklılığı müstakil havalandırmanın olmaması. S tiplerinde bu havalandırmalar var. Havalandırma ve hücre arasında bir kapı var. Kendiniz gündüz saatlerinde kapı açıldığında giriş-çıkış yapabiliyorsunuz. Y tiplerinde bu havalandırma kapısı yok. Gardiyan sizi alıp başka bir bölmeye, havalandırmaya götürüyor.

Normalde sevk nedir? Tutsak talep eder, ailesinin olduğu yere, yargılandığı dosyadaki çevresinin olduğu yere gitmek istiyorum der. Adalet Bakanlığı çoğunlukla talebe bağlı sevk kabul etmez. Ama bu örneklerde istek ve talep olmadan ailelerinden uzak yerlere, yargıç yerlerinde uzak yerlere götürüyorlar ve herhangi bir açıklamada bulunulmuyor nereye götürüldüklerine dair. Hapishanede fazla yoğunluk olduğu gerekçesini ileri sürüyorlar. Ama tabii bu isteğe bağlı taleplerin gerçekleşmediği yerde yoğunluk makul ve inandırıcı bir gerekçe değil. Kimin götürüleceğine ilişkin de bir kriter yok yani. Soruşturma tutsağı da götürülüyor, dosya tutsağı da götürülüyor, hükümlü de götürülüyor.

YD: Bu hapisane tipleri neden inşa edilerek hayata geçirildi?

Av. Seda Şaraldı: F tiplerinden daha ağır tecrit uygulamalarını hayata geçirebilmek için inşa edildiğini görüyoruz ve bu tiplere geçişleri de F tipleri gibi duyurarak, anlatarak yapmadılar. Birdenbire bu hapisaneleri inşa ettiler. Modeline ve mimarisine ilişkin bilgilendirme yapmadılar, tutsaklar ancak oraya götürüldüklerinde gördüler nasıl bir yere geldiklerini.

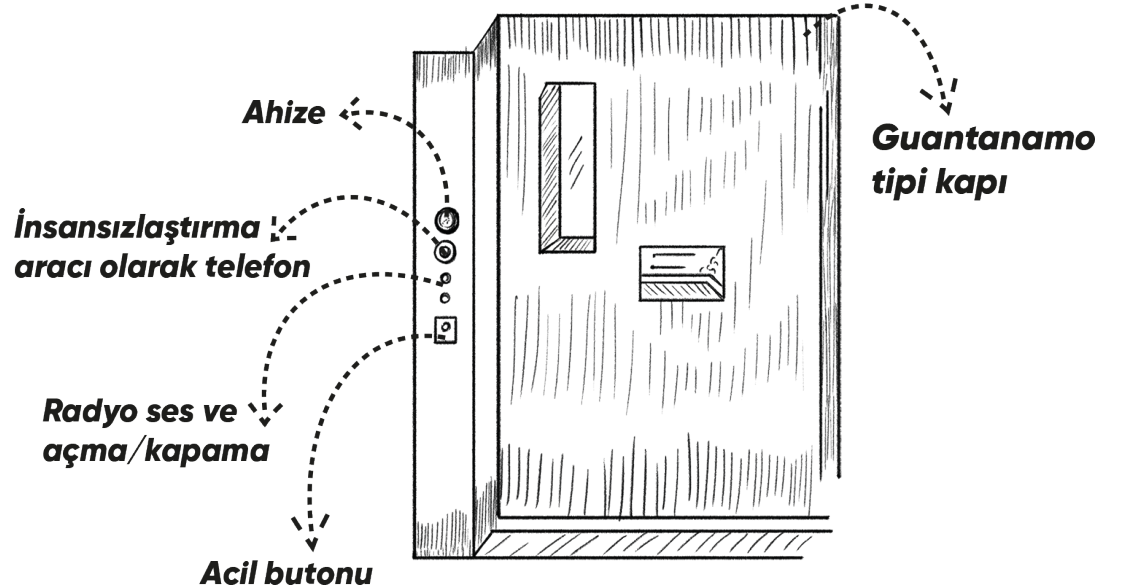
Yani oraya sürgün edilen müvekkillerimiz bildiğimiz kadarıyla üç günlük protesto açlık grevi yapıyorlar. Devamında sloganlar atılıyor, kapı dövme eylemleri yapılıyor bu tecrit koşullarını protesto etmek için. Dışarısı bakımından da bu kadar sessiz sedasız olmamalı tecridin bu kadar koyulaştırılması. Çünkü şu da olabilir, Y ve S tipleri bugün sınırlı sayıda ancak yarıncı çok daha yaygın bir hale getirebilirler. Bugünlerde Türkiye'de tutuklanmak çok kolay. Yani "Cumhurbaşkanına hakaret"ten de tutuklanabiliyorsunuz, bir tweet attı diye de tutuklanabiliyorsunuz, basın açıklamasına katıldınız diye de tutuklanabiliyorsunuz. Bu hapisaneler ile tanışmak çok kolay. O yüzden bu kadar ağır tecridin sonuçlarını yaşamamak için aslında hem bugünün tutsakları hem de kendimiz için bu meseleye dikkat çekmeliyiz. Tecridin kendisinin bir insanlık suçu olduğunu hatırlatarak buna karşı çıkmalıyız. Çünkü tecrit şöyle bir mesele, havalandırmada bir tane çiçek yetişirse kendiliğinden onu alıp hücreye koysalar, gardiyanlar gelip onu götürüyor. Hani dış dünyayla, doğayla, insanla iletişimi tamamen kesmek isteyen, insanın kendi varlığına aykırı bir şey. İnsan sosyal bir

varlık. Bu yönü tamamen yok etmeye yönelik bir işkence politikası. Yani tecrit çok uzun yıllardır sadece Türkiye hapisanelerinde değil dünya hapisanelerinde uygulanan bir yöntem. Bu yönüyle aslında tüm dünyada tecride karşı mücadelenin yükseltilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

YD: Avukatlar olarak bunun için izlediğiniz yol ve yöntemler var mı?

Av. Seda Şaraldı: Y tiplerine S tiplerine sürgünler konusunda, bu sürgün sevkler esnasında kötü muamele, işkenceye maruz kalan müvekkillerimiz ile alakalı başvurular, suç duyuruları yapıyoruz. Mevcut durumda Y tiplerinin infaz rejiminin düzeltilmesi, değiştirilmesine yönelik hapisane idareleriyle görüşmeler yapıyoruz. Benim bildiğim Adalet Bakanlığına resmî bir başvuru yok.

Hücre hapsini süreklileştiren bir hapisane Y tipi. Kanunda bile aslında bir ceza olarak öngörülüyor. Rutin dışı bir uygulama. Yani hücre hapsi, daha ağır bir hapis etme hali, onu süreklileştiren, sürekli bir biçimde hücreye koyan bir yaklaşım. Bu yönüyle aslında doğrudan insan ruh sağlığını, akıl sağlığını hedefleyen bir işkence metodu.

SEÇİM YOLUYLA FAŞİZME KAZANDIRMAK

1 4 Mayıs seçimlerine dair koparılan fırtınanın esas nedeni yönetme erkine hangi kliğin egemen olacağı sorunudur. Daha önce de ısrarla altını çizmiştik Millet İttifakı bu gayesini hem "Parlamente Sistemine Geçiş Metni"nde hem de "Mutabakat Metni"nde açık bir şekilde ifade etmektedir. İlginçtir ki 14 Mayıs seçimlerine bunun çok ötesinde bir anlam yüklenmektedir. Kuşkusuz Erdoğan karşıtlığı bu tablonun oluşmasında belirleyicidir. Erdoğan karşıtlığını da belirleyen ama esasta kavranmayan şey mevcut toplumsal düzenin yaşadığı ve bir türlü aşamadığı yapısal krizdir.

Hâkim sınıflar kendi çıkarlarını halkın çıkarıymış gibi yansıtmakta pek mahirdirler. Yaşanan tartışmalar buna iyi bir örnektir. Halkın sorunlarının egemenlerin diline pelesenk olması meselenin özünü değiştirmiyor. Böylesi dönemlerde halkın yaşadığı sorunlar birer vaat olmaktan öte anlam kazanmıyor. Lütfettikleri sadece sorunları dillendirmek oluyor; ama sorunun özüne dokunmadan ve manipüle ederek.

Son bir haftada yaşanan tartışmalar dahi ne Cumhur İttifakı'nın ne de Millet İttifakı'nın halkın çıkarlarını korumak ya da savunmak gibi bir gayesinin olduğunu anla(t)maya yeterlidir. Herkes yoksulluktan bahsedebilir. Özellikle muhalefet alım gücünün düşmesini, yoksulluğu diline dolar, doluyor da. Ama yoksulluğu, sefaleti yaratan iktisadi düzene dair tek cümle kurulmaz. Dahası aynı düzenin, aynı sömürü biçimlerinin, mülkiyet ilişkilerinin devamı/sürekliliği için onay istenmektedir. Reformist cenaha sorsanız bu gerçeğin farkında olduğunu iddia ederler. Dahası küçük burjuvazinin devrimci kanadından da benzer itirazlar yükselecektir. Fakat yaklaşan seçimlerde açık ya da utançça Millet İttifakı'nı desteklemek noktasında bir sakınca da görmemekteler.

Geçtiğimiz haftaya göz atmakta fayda var. Zira halka umut olarak sunulan dahası "kader seçimi" diye cıvırlı ya da korkuları besleyerek edilen sözlerin kodlarını anlamak pek mümkün görünmüyor. Başta belirtmekte fayda var, çok kifayetsiz bir siyaset sahnesine sahibiz. Yaşanan tartışmalar ne kadar abesse siyaset sahnesindeki karakterler de o kadar ucubeler. Başka bir deyişle tartışmalar ve karakterler birbirini tamamlıyor.

Erdoğan katıldığı bir televizyon programında Akşener'i hedef alıp "Benim adıma dikkat et, beni kendinle uğraştırma" diye tehdit etti. Akabinde İyi Parti İstanbul İl Başkanlığı kurşunlandı. İyi Parti ve bileşeni olduğu Millet İttifakı'ndan Erdoğan'ın sözleri hatırlatılarak saldırının failinin Erdoğan ve siyasal iktidar olduğunun altı çizildi. Akşener de kadın kimliğini tüm sade kadınların kimliği ile birleştirip "Bana bunu yapanlar size neler yapmaz?" diye mağduriyet pelerinini sırtına geçirme fırsatı buldu. Yaşanan olayı ilk elden değerlendiren Soylu inşaata dadanan hırsızları kovalayan bekçinin sağa sola ateş etmesi sonucu kurşunların binaya isabet ettiğini belirterek çalاکalem bir senaryoyu kamuoyunun bilgisine sundu. Dahası Akşener'in Cumhurbaşkanını tehdit ettiğini söyleyip onun bu tavrını yadırgadı. Konu ile ilgili açıklama yapan Bozdağ da Akşener'i, Erdoğan'dan özür dilemeye çağırdı. Ne de olsa mağduriyet pelerini Erdoğan'a aitti!

Akşener bu defa Meclis kürsüsünden avucuna topladığı kurşunları fırlatarak Erdoğan'a yanıt verdi. Hevesini almadan sırtına geçirdiği pelerini çıkarmaya niyeti yoktu. Ülke gündeminin yepyeni ve pek dikkat çekici bir tartışma konusu olmuştu!

Kılıçdaroğlu bir iftar programı sonrası çektiği fotoğrafta seccadeye ayakbırlarıyla basmıştı. Seccade bir anda namaz kılınan halı parçası olmaktan sıyrılıp kutsal bir içerik kazandı. Hal-

kın dini duygularını istismar etmek-te ipi açık ara göğüsleyen siyasal iktidar can havliyle seccadeye sarıldı. Çünkü günahı büyüktü. Halka kutsalmış gibi anlattığı şey kendisi için bir örtüydü. Erdoğan elinde seccadeyle miting meydanlarında boy gösterip ima yollu ifadelerle Kılıçdaroğlu'nun Alevi kimliğini hedefe koydu. Böylece siyasal iktidar için seccade zemindeki kirleri değil ama siyasal iktidarın beceriksizliği ve devletin çürümüşlüğü örtmenin aracı oldu. Sefaleti yaratan düzenin çarklarını kusursuzca gizleyen bir örtü. Hem artık kutsal bir içeriğe de bürünmüştü! Ayakkabılarıyla bastı diye Kılıçdaroğlu'nu tefe koyan siyasal iktidar bu yolla seccadenin üstünde tepinmekte sakınca görmedi. Seccadeye kutsallık atfedenin rencide olması beklenirdi, ama görünen şey rencide olmaktan çok ağız dalaşısıyla pervasız bir tüccarın oy kapma çabasıydı: şükür namazını bu seccadede kılacağız inşallah! Oylar, üzerinde şükür namazı kılınacak kutsal seccadeye...

Önceki seçimin hayal satıcısı haliyle kahramanı, bu seçimin taşlananı, haini İnce konu ile ilgili din alimine, başkaları Diyanet'in fetva hattına dandı. Yılmaz Odabaşı'nın "Cehennem Bileti" şiiirinden ödünç alıp sözcüklerle oynayarak "seccadeleri seccade yapan seccade imalatçılarıdır" diye not düşelim. Bu basit gerçek halkın çıkarlarını yansıtmayan konuların bir anda nasıl halkın sorunuymuşçasına bir içerik kazandığını görmek için yeterlidir.

Normalin, karanlığa karşı aydınlığın temsilcisi rolüne sayundurulan Kılıçdaroğlu Afgan göçmenlerle ilgili yaptığı paylaşımda orduyu göreve çağırdı. "Vatan hepimizin vatanı, hudut hepimizin namusu, gereğini yapın." diyen Kılıçdaroğlu geleneksel devlet anlayışına ve ahlakına bulanmış şovenizmden mustarip ifadeleri paylaşmakta bir sakınca görmedi. Bu çağırının anlamı açıktır. Kaçak gireni vurun! İlginçtir Tayyip karşısında Kılıçdaroğlu'na ilerlilik atfedenler bu çağırışı duymazlıktan geldiler. Tabii ilgili çağırının bir de eril dil boyutu var. Tepeden tırnağa gerici şoven bir söylem söz konusu. Ama Erdoğan karşıtlığı Kılıçdaroğlu'nun ilerlilik vasfı için yeterli bir karşıtlık! Alın size ilerlilik! Erdoğan'ın ağzında nefret söylemi olan sözcükler Kılıçdaroğlu'nun ağzında ne yazık ki masumlaştırılıyor.

Cumhur İttifakı yeni dönemde de yö-

netme erkine egemen olmak istiyor. Temsilcisi olduğu sermaye kesimleri çıkarlarını, kazanımlarını ancak bu şekilde koruyabilir. Aynı durum Millet İttifakı için de geçerli. Yani ortada halkın çıkarına ait olan hiçbir şey yok. Bu durum bugüne ya da ülkemize özgü olan bir şey değil. Kuşkusuz Türkiye tarihi bu egemenlik kavgasına, haliyle halkın hâkim sınıflardan birinin yanında konumlanmaya çağırıldığı, zorlandığı örneklere her dönem tanıklık etmiştir.

Birinci klik esasta diğer kliğin şeriatı geri getireceği gibi gerekçeler öne sürüp emekçi halkı, kendi egemenliklerinin manivelası olmaya çağırmıştır. İkinci klik ise Kılıçdaroğlu'nun seccadeye basması sonrası yaşananlar gibi halkın dini duygularını manipüle ederek yönetme erkine egemen olmak için halkın rızasına farklı anlatılarla talip olmuştur. Bu basit gerçeğin bu kadar kullanışlı olması dahası Türkiye tarihini özetlemesini ayrı bir tartışma konusu olarak not düşelim.

Erdoğan'ın, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile bir anlamda sultanlığı geri getirdiği, getirmekte olduğu iddialarına kendi döneminde benzer iddialara değinen İbrahim yoldaşın ifadeleriyle yanıt verelim. "...Dünyada gelişmeler öyle bir noktaya ulaşmıştır ki, yuvarlanan taşları kimse başına koymaya cesaret edememektedir. Taçlı bir yönetim artık hâkim sınıfların ihtiyaçlarını karşılayamaz, egemenliklerini koruyamaz..."

14 Mayıs seçimleri emekçi halka seçeneksizliği dayatmaktadır. Erdoğan karşısında Kılıçdaroğlu'nu desteklemek, Erdoğan öcüsü yaratıp tek kurtuluşun bu olduğunu iddia etmek mevcut sömürü ilişkilerini onaylamaktan başka bir anlam ifade etmemektedir. Emekçi halkın hâkim sınıflardan birinin yanında saf tutması için çalışmak onun ne özlereğine ne heveslerine dokunmaktadır. Aksine emekçi halkın özlem ve hevesleri yerine hâkim sınıflardan bir diğerinin çıkarlarını ikame etmektir.

Son sözü İbrahim yoldaşa bırakalım "Buhran, bugünkü iktisadi düzenin ve ona bağlı olarak sosyal ve siyasi düzenin bizzat yapısında mevcut olan çelişmelerden doğmaktadır. Bu yapı, muzaffer bir halk devrimiyle yıkılmadıkça, bu çelişmeler sona ermeyecektir; bu çelişmeler sona ermediği sürece de ne iktisadi ve ne de siyasi buhran sonuçlanır..."

DEPREMLERİN PSİKO-SOSYAL ETKİLERİ-III

Çok geniş bir kesimde Maraş merkezli depremler yıkımlara yol açmıştır. Hiç kuşkusuz bu yıkım deprem bölgelerindeki halk olmak üzere tüm ülkenin yaşamını değiştirmiştir. Deprem, yer aldığı coğrafyada oluşturduğu yapısal yıkımın yanı sıra insanların yaşamlarını derinden sarsma ve ciddi psikolojik etkiler yaratma gücüne sahip bir doğa felaketidir. Deprem sonrası yapılan yardımlar ağırlıklı olarak yaşam kurtarılması, fiziksel yaralanmaların tedavisi, barınak sağlanması ve alt yapı hizmetlerinin düzeltilmesine yöneliktir. Psiko-sosyal etkilenme sürecinin saptanma ve tedavisinin daha karmaşık ve uzun süreli olması, bu alandaki hasarın çoğu kez kendi haline bırakılmasıyla sonuçlanmaktadır. Daha doğrusu deprem mağdurları bu yönüyle kendi kaderlerine terk edilmektedir.

Deprem sırasında ve devam eden günlerde birçok insan doğrudan yaşam tehdidiyle, ciddi yaralanmalarla ve yakınlarının kayıplarıyla karşı karşıya kalmıştır. İnsanların büyük çoğunluğu deprem deneyiminden önce dünyayı güvenli bir yer olarak kabul eder ve yakınlarındaki insanların birdenbire ölebileceği düşüncesini taşımazlar. Bu güven ve inanç, ömür boyunca yavaş yavaş inşa edildiğinden ortaya çıkan ani değişime aynı hızla uyum gösterebilmek insan psikolojisi için çok zordur. Yaşamın paylaşıldığı insanlara ya da olgulara dair geçmişteki anılarla, depremin yarattığı, kayba dayalı yeni gerçeklik, bilinçte birbirleriyle çelişen farklı duygu durumları yaratır. Afetlerin kişiler üzerinde oluşturduğu davranışların evreleri genel olarak aşağıda özetlenmektedir.

1.Dönem: Afetin yaşandıktan sonraki ilk 24 saatlik kısmını oluşturmaktadır. Olağandışı yaşantıya karşı korunma dönemi olarak tanımlanmaktadır. Bu dönemde kişiler tamamen duyguları ile hareket etmektedir. Fizyolojik olarak uyarılma, mantıklı düşünmede ve karar vermede zorluk yaşama, konsantrasyon güçlükleri yaşama, duyguların donuklaşması, şok, panik, donup kalma ve uyuşukluk hissi görülmesi muhtemel genel tepkilerdir.

2.Dönem: Afetten sonra bir haftadan üç veya altı aya kadar ki zaman aralığını kapsamaktadır. Bireylerin olayın şokundan sıyrılıp olup biteni fark ettikleri dönemdir. Kişi afet deneyimi ile ilgili sahip olduğu yoğun duygularını ve deneyimlerini paylaşır. Bu dönemde duygularda karmaşıklık; kaygı, öfke, çaresizlik, korku, suçlama,

yalnız hissetme, sinirlilik bunun yanı sıra bedensel ya da fizyolojik tepkilerde; titreme, mide bulantısı, kas ağrıları, baş dönmesi, uyku sorunları, iştah kaybı, afet olayını hatırlatan uyaranlardan kaçınma, afet olayı ile ilgili tekrar eden düşünceler, korkutucu kabuslar, balayı döneminde görülen genel tepkiler arasındadır. Bu dönemde görülen tepkiler kişiyi kaygılandırabilir, ruh sağlığını kaybedebileceğini düşünebilir. Bu dönemde stres ile başa çıkma yollarında “uyku hapları, sigara ve içki kullanımı” en yaygın görülen durumlardır.

3.Hayal Kırıklığı Dönemi: Afetin neden olduğu travmatik yaşantının yaratmış olduğu davranışsal, düşünsel ve duygusal tepkilerin gözden geçirilip anlamlandırıldığı dönemdir. Bu dönem afetin yaşanmasından sonraki iki aydan bir ya da iki yıla kadar sürebilmektedir. Hayal kırıklığı, kızgınlık, hüsrana, kin ve acı duyguları baskın bir şekilde yaşanmaktadır. Bu dönemde erteleme davranışı, başarısızlık ve amaçlarını gerçekleştirememeye hissi yaşanır. İnsanlar bireysel problemlerini çözmeye çalışarak yeniden hayatlarını düzenlemeye ve iyileştirmeye çalışır. Bu dönemde kişi kaybettikleri için yas tutar. Yaşadığı olay ile ilgili içsel bir şekilde düşünmeye ve olayı anlamlandırıp değerlendirmeye çalışır. Kaybettikleri ve yaşadıkları şeyler için üzüntü ve özlem duymaya başlar. Önceden var olan koşulların devam etmesi isteği yoğun bir şekilde hissedilir. Aile bireyleri ve yakın çevre ile çatışma, maddi sıkıntı çekme, sosyal iletişim problemleri, hafıza ve konsantrasyon sorunları ve topluma uyum sorunu yaşayabilir. Ayrıca yoğun baş ağrısı, uyku bozukluğu ve mide ağrıları gibi fiziksel tepkiler görülmektedir. Kişi genellikle yalnız kalmak ister ve bulunduğu ortamdan uzaklaşmaya çalışır.

4.Yeniden Düzenleme Dönemi: Bu dönem afeti izleyen birkaç yıl sonraki zaman aralığını karşılamaktadır. Depremzedelerin gelecek ile ilgili planlar yapmaya başladığı, uzun vadede barınma ve iş probleminin çözüme kavuşturulduğu dönemdir. Hayatlarında olan değişikliklere uyum gösterirler. Kişiler yaşadıkları olaydan kazandıkları deneyimleri değerlendirirler. Yaşanılan olaya karşı verilen tepkilerin azaldığı günlük yaşamdaki aktivite ve işlere ilgi göstermeye ve zaman ayrılmaya başlanıldığı dönemdir. Bu dönemde kişi olan biteni kabul etmeye başlar. Tepkiler tamamen geçme-

de şiddeti azalır. Afettede artık gelecek ile ilgili planlar yapmaya ve duygusal açıdan kendini daha güçlü ve iyi hissetmeye başlamıştır.

Bu evreler afet sonrası insan psikolojisinin normal tepkileri olarak değerlendirilmektedir. Fakat daha önceki yazılarımızda bahsettiğimiz yaşanan ülkenin sosyo-ekonomik durumu, halkın travmatik deneyimleri, kişilerin öznel koşulları ele alındığında bu normal süreçlerin ağır psiko-sosyal sorunlara ve bazen de uzun süren, geri dönüşümü olmayan hastalıklara yol açtığı/açacağı bilinmektedir. Örneğin 1999 Marmara Depremi sonucu yapılan bir bilimsel araştırmada, “...yaşanan büyük travmalar sonucunda sosyal katılımı azalma, yaşama ve var olan çevreye duyulan ilgide azalma, yabancılaşma duyguları ile birlikte kaygı, depresyon ve yalnızlık gibi duygular da gelişmiştir.”

2011 Van depremini yaşayan öğrenciler ile yapılan çalışma ise şu sonucu vermektedir. “Yüzde 42,6’sının Travmatik Stres Belirti düzeyinin hafif, yüzde 36,7’sinin Travmatik Stres Belirti düzeyinin orta, yüzde 19,4’ünün Travmatik Stres Belirti düzeyinin orta-ağır ve yüzde 1,3’ünün Travmatik Stres Belirti düzeyinin ağır olduğu görülmektedir. Araştırmada öğrencilerin cinsiyetlerine göre kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek düzeyde Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) yaşadıkları saptanmıştır. Ayrıca depremin üzerinden 20 yıl geçmiş olmasına rağmen öğrenciler üzerinde depremin psikolojik etkilerinin görüldüğü tespit edilmiştir.” Bu çalışmalardan da anlaşılacağı üzere depremin neden olduğu can ve mal kaybı, deprem sonrasında görülen olumsuz yaşantılar depremin etkilerinin çok uzun sürdüğünü göstermektedir. Deprem travmasının yarattığı psikolojik sorun ve sıkıntılar travma anında seyrek olarak kendini gösterse de ilerleyen zamanlarda daha sık ve tekrarlayıcı olarak görülebilir.

Doğal afetlerden sonra görülen en ciddi sorun/hastalık TSSB’dir. Travma Sonrası Stres şiddetli bir travmatik olayın arkasından kişinin fiziki bütünlüğünü ve yaşamını tehdit altında hissetmesi, yoğun korku ve çaresizlik hissine kapılması, yaşadığı olayı kabullenemeyip özümseyememesi sonucu ortaya çıkan bir durumdur. Kişilerin yaşamları ile doğrudan ilişkili Travma Sonrası Stres tepkileri 3 grupta toplanmaktadır.

1.İstenmeden Akla Gelen Düşünce veya Görüntüler: Kişinin isteği ve iradesi dışında akla gelen düşünceler ve görüntüler; hatırlamak istemediği anılar sıklıkla hatırlanmakta ve kişi olayı tekrar yaşıyormuşçasına sıkıntı duymaktadır.

2.Kaçınma Tepkileri: Sosyal ortamdan soyutlanma ve geri çekilme şeklinde ortaya çıkmaktadır. Travmatik olayı hatırlatan anılar kişiye derin üzüntü ve acı vereceği için kişiler bunları hatırlatan tüm uyaranlardan uzak durmaya çalışır ve bunun sonucunda sosyal çevreden kendini soyutlar. Bu durumda kişi yaşama karşı olan ilgisini kaybetmekte ve kendini insanlardan uzak hissetmeye başlanmaktadır.

3.Aşırı Uyarılma Tepkileri: Travmatik olayı hatırlatan anılar ve bunları hatırlamaktan kaçınma duygusunun çok yoğun yaşandığı ve bu duyguların hem zihinsel hem de fiziksel olarak kişiyi etkilediği durumlardır. Fizyolojik olarak aşırı uyarılma kişinin uyku sorunu yaşamasına, konsantrasyon güçlüğü çekmesine, hızlı kalp atışlarına ve terleme şeklinde kendini göstermektedir. Bu dönemde kişi her zaman tedirgindir ve öfke patlamaları yaşamaktadır.

TSSB yanında en sık görülen psikolojik hastalıklar: “Depresyon, Panik Atak, Yaygın Anksiyete (Korku) Bozukluğu, Madde Bağımlılığı, Sosyal Fobi, Kapalı Yer Korkusu” daha çok travmayı yaşayan çocuklarda gözlenen “Kişilik Bozuklukları”dır.

Genel olarak deprem travmasının bilimsel tanımlamalarına kabaca baktıktan sonra Maraş depremlerinin Türkiye halkında derin yaralar bırakacağından şüphe duymak saflık olacaktır. 2023 yılı öfke, çaresizlik duygularıyla anılacaktır. Basında tanık olduğumuz görüntüler afetin yarattığı yıkımın ve sonrasında yaşanacakların boyutlarını açıkça gözler önüne serdi. Yıkıntılar altından sevdiklerinin yardım isteyen sesini duyup da bir şey yapılmadığını görmek, çaresizce bekleyiş kolay üstesinden gelinebilecek bir duygu değildir. Sevdiklerini bulamama, kaybetme, varlıklarını yitirme, sağlıklı ve güvenilir evlerden yoksun olma ve daha birçok sorun deprem travmasını derinleştirdi ve sonuçlarının daha ağır ve uzun süreli olacağına dair önemli sinyalleri vermektedir. Bunun örneklemelerini de bir sonraki yazımızda incelemeye çalışacağız.

EGEMENLERİN HESAPLARINI BOŞA ÇIKARALIM

düşükçe destek oranım artıyor. Çünkü onlar da beni anlıyor. O çocuklar dış dünyaya açıklar."

Toplumun önemli bir kesimi gibi gençlik de algı düzeyinde olsa da düzen partilerinin ikiyüzlülüğünün farkındadır ve gelenin gideni aratacağını, seçimler aracılığıyla köklü değişimler yaşanmayacağına bilmektedir. Bu gerçeklik sorunların, geleceksizlik kaskacında yaşanan acıların sebebinin kaba da olsa sistem olduğu bilincinin onda olgunlaşmasının bir göstergesidir.

1 4 Mayıs seçimlerinde gençliğin yönelimi, tercihi belli yönleriyle belirleyici olacaktır. 6 milyonu ilk defa olmak üzere 18-25 yaşları arasında 13 milyon gencin bu sene oy kullanması bekleniyor. Kimileri için bu "uzun zaman sonra gençliğin seçimlere en yoğun katılımıyla gerçekleşecek" bir seçim verisi ve gençliğin "değişimi" yaratacak gücükten ege-men sınıf temsilcileri için ise gençlik, iktidara gelmek için ağızlarının sularını akıtan potansiyel seçmen toplamıdır. Seçimde yaklaşık yüzde 13 oranında oyu olan "Z kuşağını" etkileyebilmek adına düzen partileri daha birkaç yıl öncesinden vaatlere başlamışlardı. Bu yıl, seçimlerin yaklaşmasıyla birlikte vaat yarışına giren düzen partileri sanal medyada dans videolarından animasyonlara, "baharlar" vadeden videolara kadar türlü yöntemleri hayata geçirmeye başladılar. "Tek adam mı? Parlamenter sistem mi?" illüzyonuyla gerçekte 100 yıllık faşist düzenin bir kez daha onaylanacağı bu seçimlerde önemli bir oy potansiyeli olan gençliğin, iki faşist klikten hangisinin iktidara geleceğinde "söz sahibi" olacağı bir olguyken 20 yıllık AKP iktidarının ya da bütün baskıların, yasakların kendisinde somutlaştığı RTE'nin ufak reformlar için bile olsa değişmesini istemesi ayrı bir olgudur. Bunun pekâlâ farkında olan CHP'nin başını çektiği faşist Millet İttifakı'nın, iddialı ama etkisiz Zafer ve Memleket partilerinin gençliğin oyunu almak için denemedikleri yol, yapmadıkları şaklabanlıklar kalmadı. Öyle ki katıldığı bir televizyon programında Muharrem İnce şu cümleleri sarf etti: "Birinci turda almanın bir tane yolu var, tek bir yolu var. Seçmen yaşını 15'e düşürürsek ben 1. turda alırım. Ama 18'de kaldığı sürece alamam, kimse alamıyor zaten. Yaş grubu aşağıya doğru

Bir genel eğilim olarak gençliğin yeniye, değişime ilgisi onun bir bütün davrandığı, davranacağı anlamına elbette gelmez. Değişime yatkın olan, yeniyi talep eden gençlik gerçek kurtuluşunun nasıl olacağını henüz bilmiyor ve doğal olarak seçim rüzgârından kendini alamıyor. Gençliğin farklı kesimleri, içerisinden geçtiğimiz süreç hakkında oldukça farklı düşüncelere sahiptir. Ekonomik sorunlarla boğuşan işçi gençlik, okurken bir işte çalışmak zorunda olan gençlik, deprem bölgesindeki gençlik, sınava hazırlanan gençlik, ezilen ulusa mensup gençlik, genç kadın ve LGBTI+lar şeklinde daha birçok kesim sıralayabiliriz. Hepsinin genel ve özel yaşadıkları sorunlara bağlı birbirinden farklı talepleri olabilmektedir ve bu şekilde kendilerine yakın gördükleri düzen partilerini destekleme eğiliminde olabilmektedirler. Fakat her ne kadar kimi seçim adayını veya düzen partisini destekleseler de hem geçmiş örneklerden hem de vaatlerin yaşamdan, yaşamın içerisindeki sorunlara dair çözümlerden kopuk olduğunu biliyorlar ve o yüzden 14 Mayıs'ta oy kullanacak 13 milyon gencin çok önemli bir kısmı kökten bir değişim olmayacağını algı boyutunda da olsa anlamaktadır.

OY DEPOSU GENÇLİK

Bundan tam iki yıl önce CHP'ye yakınlığı ile bilinen Gezici Araştırma'nın "Z kuşağı"nın kime oy vereceği ile ilgili yaptığı bir anket var. Araştırma Merkezi'nin başkanı Murat Gezici "Yüzde 44,9'u Cumhur İttifakı'na oy veriyor, yüzde 55,1'i ise vermiyor. Z kuşağının 2023'teki oy oranı yüzde 11,8 civarında olacaktır. 2023'e gelindiğinde Z kuşağının nüfus oranı yaklaşık yüzde 12 civarında olacak ve bu kuşaktakilerin

yaklaşık yüzde 80'i AKP'ye oy vermeyecek." diyor ve ekliyordu: "En belirgin özelliğinin, kendilerini tek tip bir ideolojiye ya da ideolojik gruba veya partiye yakın hissetmiyor olduklarını görüyoruz. Yaptığımız araştırmalarda bu kuşaktakilerin yüzde 68,7'sinin kendisini Atatürkçü, milliyetçi, muhafazakâr gibi kategorilerle tanımlamak istemediğini ve herhangi bir siyasi partiye de yakınlık duymadığını ifade ettiklerini görüyoruz. Kendilerini evrensel değerlere daha bağlı hissediyorlar ve mevcut siyasetin yaslandığı kategorileri reddediyorlar. Siyasetçilerin dikte edici, buyurgan, sert dilini onaylamıyorlar." Açıklama, belli yönleriyle halk gençliğinin karakterini yansıtırken egemen sınıf temsilcileri düzen partilerinin bu çalışmalardan elde ettikleri verilere göre vaatlerini düzenlemekte ve politikalarını belirlemektedirler. Geçmiş örneklerden, deneyimlerden alışlagelmış söylem ve gerçeklerden kopuk vaatlerden bıkmış usanmış olan halk gençliğinin bilinci örneğin K. Kılıçdaroğlu'nun yeni kitabında (Hakça Paylaşmak İçin Toplumsal Adalet; makale, röportaj ve konuşmalar) vurguladığı "Bundan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacak!", "Söz veriyorum, bu ülke yeniden doğacak." gibi söylemlerle bulandırılmaya çalışılmaktadır. Ama yine de "Söz veriyorum, bu ülkeye hak, hukuk, adalet mutlaka gelecek!" gibi gerçeklikten kopuk soyut söylemlerle, "Türkiye senin mülteci kampın olmayacak!" gibi şoven söylemlerle, "Türkiye senin ucuz iş gücü alanın olmayacak!" gibi Türkiye'nin emperyalizme olan apaçık bağlılığını reddeden yalan söylemlerle halk gençliğinin yakıcı sorunlarının yanından bile geçmiyorlar...

HALK GENÇLİĞİNİN SEÇİMİ

Gençlik Gündem Raporu araştırma şirketinin yaptığı ankete göre genç seçmenin yüzde 89'u kesinlikle oy kullanacağını ifade ederken yüzde 2'si oy kullanmayacak. Yüzde 9'u ise sandığa gitme konusunda kararsız. Yüzde 9 oranındaki kararsız genç seçmenin sandığa gitme konusundaki kararsızlıklarının nedenine baktığımızda yüzde 56'sının bir düzen partisini desteklemediğini, yüzde 15'inin seçimleri önemsemediğini, yüzde 13'ünün desteklediği düzen partisinin kazanacağını düşünmediğini ve kalan yüzde 11'inin ise seçim zamanında ikamet ettiği şehirde olmayacağını görmekteyiz. Gençliğin seçim zamanında ikamet ettiği yerde bulunmamasında üniversitelerin son dakika hibrit eğitime geçmesinin de

etkisi olduğunu söyleyebiliriz. Doğruluğunu sorgulamaksızın yalnızca bu çalışmayı bile baz aldığımızda 1 milyondan fazla gencin seçimleri reddettiğini, umursamadığını görürüz. Düzeni onaylama seçimlerinin halk gençliğinin önemli bir kısmında karşılık bulmadığını, bu kesimin sınırlı da olsa "sistemden umudunu kesmiş" olduğunu söyleyebiliriz. AKP'ye yakınlığı ile bilinen MetroPOLL Araştırma'nın 24 Haziran 2018 seçimlerinde oy kullanmamış veya kullanamamış gençlerle yaptığı ankette AKP yüzde 22,3 ve CHP yüzde 19,9 oy alırken kararsız, oy vermeyi protesto eden, cevap vermeyen yüzde 37,6'lık genç kesim ortaya çıkmaktadır. Bunların dışında neredeyse her araştırma sonucunda gençliğin önemli bir kesiminin değişim isteğiyle birlikte kararsız olduklarını, sandıklardan kurtuluş beklemediklerini anlıyoruz. Diyarbakırlı bir üniversite öğrencisinden şu cümleleri duyuyoruz: "Bizi sağ-sol, Kürt-Türk, Alevi-Sünni gibi kalıplara sıkıştırıp birbirimize karşı nefret dolmamızı, kutuplaşmamızı istiyorlar ki bizi yönetmek kolay olsun. Ama artık yavaş yavaş bu kalıplar üzerinden yapılan siyasetler gençlerde karşılık bulmuyor. İnsanlar artık eskisi gibi kolay kanmıyor böyle şeylere. İnternetin de sayesinde birbirimizi tanıyoruz, birbirimizden çok da farklı olmadığımızı görüyoruz. Bizim oylarımıza talip olacak kişiler önce gelip halimizi hatırlamızı sorsun, ondan sonra bize vaatlerde bulunsunlar."

KURTULUŞ SANDIKLARIN DIŞINDA

Televizyon programları, sanal medya üzerinden "Z Kuşağı" olarak adlandırdıkları halk gençliğine sundukları cafcıflı vaatler belirli bir kesimde etkili olsa da yukarıda da ifade ettiğimiz üzere bütün bu vaatler halk gençliğinin yaşadığı yakıcı sorunların yanından bile geçmemektedir. Depremle ortaya çıkan koca bir devlet enkazı, işsizlik, barınma sorunu, akademik özgürlüklerin sınırlılığı, "ifade ve eylem özgürlüğü" kısıtlamaları vb. onlarca sorun karşısında faşist düzen partileri tek bir vaat bile sunmamaktadırlar.

TÜİK'in en son açıkladığı ocak ayına ilişkin iş gücü istatistiklerine göre, genç işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,5 puanlık artışla yüzde 20,2 olarak belirlendi. Yani beş gençten biri işsiz. Pandemiyle, depremle birlikte zaten çökmüş, niteliksiz olan eğitim sistemi tamamen dibi görürken, öğrenci gençliğin üniversiteyle olan bağı neredeyse kopartıldı. Yurtlar boşaltıldı, öğrenci gençliğin bu alanlarda bir

araya gelmesinin, sosyalleşmesinin önü kapandı. Yüksek enflasyonun sebep olduğu yaşam pahalılığından kaynaklı toplumun bütün kesimleri gibi halk gençliği de en temel beslenme ihtiyaçlarını bile karşılamamaktadır. Yine, ne gençlerin "demokrat" amcası K. Kılıçdaroğlu tarafından ne de TikTokçu M. İnce tarafından bu sorunlara dair zerre kadar vaat sunulmaktadır.

Düzen partilerinin sanal medyadaki yüksek etkileşimli paylaşımlarının gerçeği yansıtmadığını bilmeliyiz. Duygusalıkle ve "umut" vaatleriyle dolu videolar, gençliğin bir kısmının rağbet ettiği elektro müzik ve dans içerikli videolar gençliğin yakıcı sorunlarıyla dolu gerçek yaşamın sert duvarlarına çarpıp bir karşılık bulamamaktadır. Gençler bu videoları izliyor olabilirler fakat bu izlenme istatistikleri gençliğin düzen partilerine sıkı sıkıya sarıldıklarını göstermiyor. Dünya genelinde ve Türkiye özelinde yaşanan ekonomik-siyasi sorunlar öyle bir çıkmaza varmış durumda ki geleceğe dair egemenler ufak da olsa somut çözümler üretmemektedir. Eskisi gibi yönetemeyen egemenler, eskisi gibi yönetilmek istemeyen, kaba bir şekilde de olsa "hak ve özgürlük" tartışması yürüten gençlik, sorunlarını dinleyecek, sorunlarına çözüm sunacak, değişimi sağlayacak birilerini görmek istemektedir. Göremediği için çok önemli bir kısmı ya "oyum boşuna gitmesin" düşüncesiyle oy vermeyi ya da hiç vermemeyi düşünmektedir. Bize düşen, sorunların çözümünün de değişim gücünün de halk gençliğinin örgütlü mücadelesinde içerili olduğunu, kurtuluşunu sorunlarının kaynağı düzenden beklememesi gerektiğini usanmadan anlatmaktır.

Depremle birlikte bütün çıplaklığıyla ortaya çıkan devletin acizliği, eğitimden ekonomiye, temel ihtiyaç sorunlarından hak sorunlarına bir bütünyle karamsarlık, umutsuzluk, tükenmişlik içeren bir tabludur. Fakat gençlik bu tabloya hapsolmek zorunda değildir. Halk gençliği, özlemini duyduğu insanca yaşamı yaratmaya muktedirdir. Koca bir ikiyüzlülikle gençliği aldatan egemen sınıf temsilcilerinin ömrünü uzatacak seçimleri boykot etme zamanıdır. Faşizmin, sömürünün maskesi parlamentoyu reddedip halkın demokrasisini büyütme zamanıdır. Kurtuluşumuz burjuva feodal düzenin duvarlarını parçalayıp Demokratik Halk Devrimi mücadelesini büyüterek gerçekleşecektir. Tam da bu noktada halk gençliğine yönelik ikiyüzlü politikaları, seçim odaklı vaatleri bıkmadan usanmadan güçlü bir şekilde teşhir etme yükümlülüğümüz olmaktadır. Geleceği kazanmak için mücadeleyi büyütelim, egemenlerin hesaplarını boşa çıkaralım!

MALATYA'DAN DEPREM İZLENİMİ

Deprem faciasının üzerinden 50 gün geçtikten sonra annemi Malatya'ya götürüyorum. Annemler 2 depreme de evdeyken yakalanıyorlar. Bir hafta Malatya merkezde kaldıktan sonra ancak getirebiliyoruz. Komşuların evlerinin gözlerinin önünde nasıl yerle bir olduğunu anlatıyor annem, "neyse ki bizim evler sağlam" diyor babam. Annem "dizlerim ağrıyor trenle gidelim, en azından trende gezirim" deyince mecburen 15 saatlik yolculuğumuza başlıyoruz. Ankara, Kırıkkale, Yozgat'ı geçince kısa bir süre uyumuşum. Uyandıgımda "Sivas'ta incek kalmasin" anonsuyla anlıyorum Sivas'ta olduğumuzu. Tren ilerledikçe Hasançelebi'yi geçip Hekimhan'a vardığımızda sanki hiç deprem olmamış gibi tren Yazihan ilçesine doğru ilerliyor. Burada da hasar yok diye seviniyorum. Pazarlık merkezli depreme Malatya'nın kuzeye düşen ilçeleri Yazihan, Hekimhan, Arguvan ve Arapgir'de ciddi bir yıkım olmadığından Malatya merkezdeki nüfusun büyük bir bölümü bu bölgelere geçmiş. Yirmi bin olan Hekimhan'ın nüfusu şu an 120.000'i geçmiş durumda, keza Arguvan da öyle. Tren ilerledikçe Dilek'te 3 binanın yıkıldığını öğreniyoruz.

Tren Malatya istasyonuna varıyor. Babam önceden gittiği için bizi karşılamaya gelmiş. Otobüsler henüz düzenli çalışmadığı için komşunun arabası ile gelmişler. "Hani hiç yıkılan bina yok" diyorum "hele sen bizim mahalleye gidince gör" diyorlar. İstasyon çevresinde, hasarlı binalar olmasına karşın yıkım yok. Arabayla sanayi sitesini geçip Çavuşoğlu Mahallesi'ne girince enkazların kaldırıldığını, fakat yıllardır olan binaların çoğunun olmadığını görüyorum. "Burası da mı yıkılmış" "Şurada da kaç bina vardı", "Şimdi dümdüz olmuş" derken eve yetişiyoruz. Bu süre zarfında sadece bir insanla karşılaştık koca mahallede. Evimiz az hasarlı olduğundan buradaki yiyeceklerimizi alıp köye geçiyoruz. Çavuşoğlu Mahallesi, eski adıyla

Gavur Mahallesi vaktiyle Ermenilerin ve Süryanilerin yoğun yaşadığı bir mahalleydi. Taşhoron Kilisesi ağır hasar almış, kalan 10 Süryani aileden 9'u da bu depremlerle birlikte başka şehirlere göç etmiş. Burası aynı zamanda Hrant Dink'in doğduğu mahalle. Beş-altı yıl önce belediye yol genişletme bahanesiyle Dink ailesinin tek katlı evini yıkmıştı. Gerçi televizyon ve sanal medyadan yıkımı görmüştüm ama birebir görmek farklı. Şehircilik Bakanlığının açıklamasına göre 3900 bina yıkılmış, ağır hasarlı ve yıkılması gereken bina sayısı da 28 bin. Toplamda 32 bin binanın yıkılması bekleniyor. Çevre yolundan şehre doğru ilerledikçe kocaman, boş bir alanla karşılaşıyoruz. Minibüs durağı, Buğday Pazarı, küçük sebze-meyve hali, Şire Pazarı, Bakırcılar Çarşısı... Eski

Şehirde şebeke suyu hâlâ bulanık akıyor. Su problemi devam ediyor.

Yıkımın büyük olduğu yerlerden biri de Bostanbaşı Mahallesi. Kayısı ağaçlarının kesilip yerine yirmi katlı binaların yapıp fahiş fiyatlara satıldığı yer. Yardım götüren komşularımızın anlatımına göre sanki Doğanşehir ilçesine atom bombası atılmış gibi yerle bir olmuş. Erkenek, Kurucuova yerle bir olmuş; Akçadağ Ören Kasabası yerle bir olmuş, Ören'dekiler Alevi olduğu için devletten bir yardım alamamışlar. DKÖ yardımları ulaşmış ancak. Merakla Kürecik'i soruyorum. Burada ölüm yok, evler tek katlı olduğu için çok yıkım yok diyorlar. Şehir merkezinde mahalleleri dolaştıkça sanki kimi mahallelerde hiç deprem olmamış kimi mahallelerde ise sağlam bina iki elin parmaklarını

geçmeyecek durumda. Kim nereyi uygun bulduysa oraya çadır kurmuş. Kimi AVM bahçesine, kimi yola. Yıkılan evin yerine kurulan çadırlar derme çatma ve su geçiren basit çadırlar. Bazı mahallelerde daha yeni seyyar tuvalet ve duş kurulduğunu gördük. Şehir merkezinde ağır bir asbest kokusu hâkim. Enkazlar sulanmadan kaldırıldığı için havada ciddi bir toz var. Esnaf çevre yolunda çadır dükkanlar oluşturmuş. Hayat bir şekilde devam ediyor. Beş yüz bin nüfusun olduğu şehirde sadece elli bin kişi kalmış. Kimisi girişte de belirttiğim gibi kuzey ilçelere ve köylere, kimisi büyükşehirdeki yakınlarının yanına gitmiş. Tam bir belirsizlik hâkim. Şehir nereye kurulacak, hangi süre zarfında evler yapılacak ve halka bedava mı verilecek yoksa halk evini tekrar mı satın alacak? Kimsenin bildiği bir şey yok. Kiminin eline bir çadır bile geçmezken iktidara yakın bazı merkeze yakın köylerde insanların gelen yardımları stokladığına dair eleştiriler var. Şehirde halen ciddi bir kadercilik anlayışı hâkim. "Ne yapalım Allah'tan geldi", "takdir-i ilahi" vb. söylemler yerel yöneticilerin işini kolaylaştırıyor. Hiçbir sorumluluk üstlenmiyorlar. Kentte konuştuğumuz her kesimden insanın ittifak ettiği tek nokta ise devletin ölü sayısını gizlediği, ölü sayısının açıklanan sayının dört beş katı olduğuydu.

Halep Caddesi'nin olduğu alan, Turan Emeksiz Caddesi'nin alt geçitten aşağısı, Yeni Camiye kadar olan alan yerle bir olmuş. Devamında Akpınar Mahallesi, kuyumcular çarşısı, baharatçıların ve ayakkabıcıların olduğu yerler ağır hasar almış, muhtemelen buralar da yıkılacak. Kapalı Çarşıdan, Valilik binasından Kernek Şelalesi'ne giden Fuzuli Caddesi'nde büyük bir yıkım gerçekleşmiş. Keza İnönü Caddesi, Dört Yol, Sırtapınarı'nda da hasar büyük. Malatya'da konteyner kent Elâzığ yol üstüne, İnönü Üniversitesi'nin olduğu alana kurulmuş. Burayı görme şansım olmadı ama merkezde yıkılan binaların yerinde konteynerler kurulmuş. Ayrımcılık burada da kendini hissettiriyor. Koca Çavuşoğlu Mahallesi'nde yirmi otuzdan fazla konteyner yok. Buradaki halk "Alevi olduğumuz için bize devlet yardım etmiyor, doğru dürüst çadır bile gelmedi" diye feryat ediyor.

Sandıklarından Daha Güçlüyü

Parlamentodan faydalanma anlayışının doğruluğu ve marksist hareket tarafından taktik düzeyinde bunun çokça örneğinin yaşandığı ileri sürülerek boykot tavrının eleştirildiğini görüyoruz. Çokluk da somut koşulların somut tahlili, boykotun ilke düzeyinde savunulmasının yanlışlığı konularında nasihatler verilmektedir. Her Marksist tavrı hiç şüphesiz somut koşulların somut tahliline dayanır; ancak o durumda doğrudur, ancak o durumda devrimcidir zaten. Boykot hakkındaki yazılarımızın sadece “boykot devrimci olan tek tavidir” gibi sınırlı bir anlayışla kaleme alındığından söz edilemeyeceği açıktır. Boykot tavrımızın temelinde genel olarak dünyada ve özel olarak Türkiye’de yaşanan ekonomik krizin birikmiş büyük faturasının halklara, özel olarak Türkiye halkına yıkılacağı, hatta yıkıldığı gerçeği vardır. Dünyada yaşanmaya başlayan büyük altüst sürecinin Ortadoğu’daki yansımaları ve özel olarak Türkiye’deki tezahürü iktidarlara, egemen sınıflara bazı yeni yükümlülükleri ve yaklaşımları dayatmaktadır. Herkes farkındadır ki yönetenler eskisi gibi yönetememe sorununu çok derinden yaşamaktalar ve yaşayacaklar. Bu gerçeği birçok ülkede görmekteyiz. İsrail’de yaşananlar da bunun bir örneğidir, Türkiye’de yaşanmaya başlayanlar da. Ortadoğu’da Suudi Arabistan ile İran arasındaki “beklenmedik” yaklaşım, Çin’in bu bölgeye yaptığı “olağandışı” müdahale ve bu müdahalenin başarılı olması, Finlandiya’nın ve ardından gelecek İsveç’in de NATO üyesi olacak olmaları gibi birçok olay bize altüst oluşu haber vermektedir. Türkiye’deki özel durum devasa büyüklüklere ulaşmış olan kriz verilerinin artık hem dünyada yaşanan finansal sorunlar nedeniyle hem de ülkedeki kalıcı hale geldiği anlaşılan üretimsizlik nedeniyle sürdürülebilir olmaktan çıkmasıyla anlaşılabilir. Bütün sistemin elden geçirilmesi gerektiğini hem iktidardakiler hem muhalefet vurgulamaktadır. Bu elden geçirmede kim daha net ve etkin olarsa iktidar onun ellerine bırakılacak. Bu iktidar sorununun çözümünün bir seçim aracılığıyla gerçekleşecek olması çok geniş bir kesimde ve özellikle de kendini devrimci, halktan yana ilan etmiş olanlarda bir umut duygusuna neden olmaktadır. Oysa tam da halkta kendiliğinden meydana gelen bu umut duygusu yanılgıdan ibarettir. Değişime ihtiyaç duyanlar egemelerdir; zira koşullar onlar için bunu gerektirmektedir. Boykot tavrımızın temelinde tespit ettiğimiz bu durum vardır. Egemenlerin ihtiyacını karşılamaya denk gelen bir seçim yapılacaktır ve biz bu seçimde herhangi bir şekilde rol oynamayı reddettik.

SUBJEKTİF OLANIN DOGMATİZMİ

Tek adam rejimini, R. Tayyip Erdoğan diktatörlüğünü, AKP faşizmini göndermek üzere seçimlerde olumlu bir rol oynamak, hakeza ilerici, aydın, demokrat kişilerin parlamentoda temsili için aktif destekte bulunmak yukarıda kabaca tarif ettiğimiz koşullarda savunulabilir tutumlar değildir. Bunlar süreçle bağlantılı tavırlar değil, oluşturulmuş bir reformist anlayışın günün, özgülde seçimin olanaklarından yararlanma amacından hareketle belirlenmiş tavırlardır. Bu, tavrın oportünist niteliğidir. TİP ile HDP arasındaki seçime katılım biçimi üzerine yapılan tartışmadaki “particilik/dükkâncılık” eleştirileri oportünizmin tipik bir görünümüdür ve şaşırtıcı değildir. Çok güçlü biçimde “tek adam rejimine” karşıtlıkta CHP ile birleşebilen bu partiler kendi ittifakları içinde adaylar nezdinde partilere bölündüler. TİP sanal medyadan, kısmen de parlamento kürsüsünden elde ettiği popüleriteyi gerçek bir güce dayandığını varsayarak değerlendirmek istemektedir. Gücünü bu tarzda somutlaştırma amacının anlaşılır olması onun ittifakla gündemleşen “demokratik güç birliğini” küçümsemesini haklı çıkartmaz. Bu onun dar grupçuluk karakterinin dışı vurumudur. Bu özelliği “demokratik/sol” olarak tanımlanan ittifakların hemen hepsinde gördük. Politikanın değil kendi dar gücünü somutlaştırmanın esas olduğu bu iş birliklerinde esas olan politikaya güvensizliktir; gücü politikanın önüne koymaktır. Bu, oportünizmin kaçınılmaz eğilimidir. Bu oportünist tavrın başka bir biçimini belirleyici güç olmağın ısrarda da görüyoruz. İttifak kurmayı belirleyici güç olmak olarak kavramaktan mustarip anlayış da aynı biçimde politikayı değil kendi gücünü somutlaştırmayı amaçlar. Politikayı uygulamakla kendi gücünü konumlandırma arasındaki bu farklılık problem üretmeye açıktır. Gerçekliği çok tartışılır “tek adam rejimine” karşı keskin bir konumlanmış sergileyip Kemal Kılıçdaroğlu’nu cumhurbaşkanı görmek için büyük fadakârlık gösterenler ittifak düzlemindeki tartışmalarda fedakârlığı göz ardı ettiler...

Devrimci hareketin kitlelerden, özellikle de işçi sınıfından kopuk özelliği, küçük burjuva eğilimlere sahip karakteri tartışmalarımızın özünü genel olarak olumsuz etkilemektedir. Tavırların, politikaların, değerlendirmelerin hemen tamamen bu olumsuz karakter ortaya konarak, kitlelerden kopukluğa işaret edilerek mahkûm edilmeye çalışılması sonuç olarak dogmatik bir yaklaşımdır. Boykot tavrına ilişkin

eleştirilerin bunlarla sınırlı olması, koşulların tartışılmaması, proletaryanın çıkarları bakımından değerlendirmelerden kaçınılması dogmatik tutumun bir yansıması olarak değerlendirilmelidir. Bu eleştirilerin ayrıca “dogmatizm eleştirisi” olarak tanımlanması da ironiktir. Dogmatik olanın koşullardan bağımsız değerlendirmeler olduğunu unutturarak ya da ihmal ederek yapılan bu tespit dogmatizmin iflah olmaz halidir. Dogmatik olanın dogmatizm eleştirisi ile haklı çıkmak isteği bugüne has değildir, dogmatizmin bütün tarihidir...

Boykot tavrının belirleyeni somut koşullardır. Bu koşullar içinde kitlelerin eğilimi, beklentileri, kendiliğinden politikası belirleyici değildir. Politikayı kitlelerin kendiliğinden politikası, beklentisi ile açıklamak bilindik biçimiyle oportünizmdir. Kitlelerde politik düzlemde oluşan ve egemen olan anlayışın egemenlerin anlayışı olduğunu bilmeliyiz. Kitlelerle kuracağımız ilişkide kitlelerin politik görüşleri, istekleri, savunuları belirleyici olamaz. Bunun halk dalavukluğu, popülizm olduğunu bilmek gerekir. Halk kitlelerinin, içinde yaşadıkları toplumsal düzenden ayrı düşünmeleri, davranışları esas olarak olanaksızdır. Nihayetinde bütün medya araçlarına, ideolojik kurumlara, toplumsal sisteme egemen olanlar kendi çıkarlarını, beklentilerini, politik argümanlarını kitlelere mal etmeyi başarmakta zorluk yaşamazlar. Dolayısıyla kitleler kendi çıkarlarına rağmen egemen sınıfların çıkarlarına yönelebilir, o doğrultuda hareket edebilir, egemenlerin saflaşmalarında taraf tutabilirler. Bunu engellemenin yolu devrimci olanın, halkın gerçek çıkarlarını bilenlerin ve politik düzlemde dile getirenlerin halkta oluşturulan bilince rağmen kendi doğrularını, bilimsel ve devrimci olanı savunmalarınıdır. Akıntıya karşı yüzmek devrimci hareketin özel bir yeteneğidir. Bu yeteneği yadsıyanlar, kendilerini egemen fikirlere mahkûm edenler devrimci tavrın, gereksinimin karşılayıcı olmayı başaramazlar. Devrimci hareketin öncülüğünün gereksindiği nokta da bu yetenekte gizlidir. Kitlelerin egemen sınıflarca belirlenmiş saflaşmasına, politik tercihlerine boyun eğmek ya da bu saflaşmayı ve politik tercihleri belirleyici, en önemli etkenlerden kabul etmek “somut koşulların somut tahlili” anlayışıyla çelişir. Kitlelere doğru çizgiyi, doğru politikayı taşımak görevini yadsıdıkları her durumda marksist anlayışı savunanlar hata yaparlar, devrim yolunda tökezlerler. Dolayısıyla doğru politikanın, tutumun çoğu zaman yaygın olanla uyum sağlamadığı söylenebilir. Bu durumda doğru politikaya sıkıca sarılmak, kitlelerle bu politi-

kayı birleştirmenin yollarını aramak önemli bir görevdir. Bu önemli görevi zor kabul edip ondan uzak durmak ya da bu zor görevi sıradan gerekçelerle ihmal etmek devrimci bir tavır değildir.

Bugün komünistler açısından görev, her zaman yaptıkları şeyi bu kez seçimler bağlamında da yaparak, mütevazı güçleri ölçüsünde hitap edebildikleri devrim bilincine yakın, duyarlı kesimlerini devrimci sınıf siyasetine ve örgütlülüğüne çekmeye çalışmaktır.

SANDIK İLGİSİ VE KORPORATİST HALKÇILIK

Türkiye’deki gibi faşist diktatörlük ile yönetilen ülkelerde seçimlere veya parlamento devrimci, demokratik cenahtan gelen ilginin temelinde esas olarak kapitalist ülkelere öykünen küçük burjuvazinin ve orta burjuvazinin özlemleri vardır. Bizde özel olarak Kemalizmin ürünü olan “cumhuriyet”, “halkçılık”, “laiklik” gibi kavramlar bu özlemlere karşılık gelebilen faşizme ait kavramlardır ve devrimci, demokrat cenahta yer alıp faşizmin bu kavramlarına kanan, ikna olan genişçe bir kesim vardır. Bu noktada korporatizme dikkat çekmekte fayda var. Çünkü bir toplum modeli olarak korporatizm küçük ve orta burjuvazinin ayakları yere basmayan, sınıf bakış açısından esas olarak uzak, dayanışmacı, birbirini destekleyerek ilerleme bakış açısıyla uyumlu bir modeldir ve Kemalizm, yaratmak istediği toplumun bu modele dayanması konusunda aşırı derecede tutkuluydu. Bu tutkunun kaynağı kesinlikle M. Kemal’in ayrık fikirleri, kapitalizme rağmen bir yol arayışında olması değildi ya da bir küçük burjuva aydını, bir orta burjuva bağımsızlıkçısı olması değildi. Aksine o tam da egemen sınıfların çıkarına uygun olarak sınıf farklılıklarına dayanan bir mücadele ortamına set çekmeyi amaçlıyordu. Emperyalist ülkelerin tarihsel deneyimlerden çıkardıkları sonuçları bizimki gibi gelişmesi kösteklenmiş, bağımlı kılınmış ülkelerde bir toplum modeli yaratmak üzere hayata geçirmeye çalışıyorlardı. Milli bir devlet ya da birlik yaratma projesi de denebilecek bu çalışmalar seçimlerin, parlamentonun işlevini de belirleyen bir içerikteydi. Hiçbir zaman halkçı ya da halktan taraf olmadığı halde Kemalizm küçük ve orta burjuvazinin sempatisini kazanabilmeyi korporatizme borçludur diyebiliriz. Meşhur “devlet eliyle milli burjuvazi yaratmak” tezinin de kaynağında bu anlayış vardır. Bu anlayış aslında çok ciddi bir nefretin de kaynağıdır. Halkın eğitilmesi amacını da içeren halkçılık kavramının temelinde sı-

üz, Devrim Yolunda Birleşelim

nıf farklılıklarını inkâr eden tutum vardır. Bu inkâr sonuç olarak sınıf savaşının önüne geçmeyi amaçlar ve kitlelerin kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmelerini, örgütlenmelerini tam bir düşmanlıkla engeller. Halk içindeki yetenekli kişilerin seçilerek eğitilmeleri ve devletin yönetici kademelerine yerleştirilmeleri de bu anlayışın bir parçasıdır. Bugün çok geniş bir kesimde devam eden tek partili döneme, CHP'li iktidar dönemlerine nefretin temelinde bu politikaların olduğunu hatırlatmak gerekir. Bazı küçük ve orta burjuva aydın kesimi Kemalizmin bu politikalarını ilerici, halkçılık olarak kabul edip alkışladılar. Kendi içinde emperyalizmle iş birliği ile kotarılmış, halkın elinden alınıp ehlileştirilmiş Kurtuluş Savaşını dahi Kemalizmin anti emperyalist savaşı olarak değerlendirmeye devam edenler Osmanlı dönemindeki benzer politikaları açıklamaktan özellikle imtina etmeyi de sürdürüyorlar. Halk içindeki yetenekli bireyleri seçip eğiterek devlette görevlendirmek Kemalizmin bir buluşu olmaktan çok önce Osmanlı döneminde uygulanmıştır. Bu uygulama halkta bir sempati yaratmamış aksine derin bir öfke yaratmıştır. Balkanlardaki halkın isyanlarında bu nefretin boyutu açık seçik görülür...

Kısacası Türkiye'de Kemalizme dayanan parlamenter düzen en başından itibaren uydurma bir yapıda inşa edildi ve bunun temelinde sınıfsız bir milli birlik projesi vardır. Bu projenin de Osmanlıdan itibaren var olduğunu, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki deneyimlerin gene bu ülke devletlerinin yönlendirmeleriyle bu projenin geliştirildiğini belirtelim. Bugün tek adam rejimine karşı parlamenter sistem saflaştırmasını bu temelde tartışılması gerekir. Parlamenter sisteme rıza gösteren, tek adam rejimini faşizm olarak reddedip aslında gerici korporatist anlayışı sahiplenen, seçime ilgisini büyük bir coşkuyla ve eğlence kültürünün çeşitli biçimlerini sergileyerek gösteren orta burjuvazinin tutumunu bu temelde eleştirmek gerekir. Halkın devrimci temelde örgütlenmesine dair hiçbir düşüncesi, eylemi olmayanların, tüm Cumhuriyet tarihinin açık bir halk düşmanlığı olduğu konusunda halkı aydınlatmaktan uzak durup onu bu tarihe mahkûm etmeyi görev kabul edenlerin, parlamentonun en başından itibaren kaba ve uydurma olduğu gerçeğini parlamentoculuk yaparak örtenlerin devrime karşı tamamen sorumsuz olduklarını ısrarla ortaya koymalıyız. Boykot tavrımızın temelinde bu anlayışa karşı tahammülsüzlüğümüz de vardır. Halkın bütününün veya bir kesiminin ya da demokratik herhangi bir eylemin, hareketin,

talebin önünü açmak üzere seçimlere katılmak, taktik olarak parlamentodan yararlanmak kuşkusuz Marksist hareketin deneyimleri içinde söz konusudur. Ne var ki kaba ve uydurma olduğu gerçeğini sıradan insanın bile bildiği parlamentoya "tek adam rejiminden kurtulmak" için bir rol biçmek dahi bu deneyimlerin bir sentezi değildir. Burada hem tek adam rejimi boş bir iddiadır hem de rejim değişikliklerini parlamento aracılığıyla gerçekleştirme umudu boş bir umuttur. Burada başı da beklentisi de boş bir yorumdan söz ediliyor!

SEÇİMİN ŞARTLARI

Ezilen ulusun tam hak eşitliğine dayanan mücadelesini desteklemek konusunda komünistlerin hiçbir tereddütü olmamalıdır ve yoktur. Gene devrimci demokrat hareketin reformlara yönelen eylemleri, şiarları bakımından bir tereddüt olmamalıdır ve yoktur. Buna karşın içinde olduğumuz seçim şartlarının esasen bunları içermediğini görmek gerekir. Ne ulusal hareketin bugün öne çıkardığı anlayış ezilen ulusun haklarının kazanılması ve ulusal baskıya son vermek üzere bir mücadeledir ne de devrimci demokratik hareketin reformlara yönelen eylemleri, şiarları söz konusudur. Gündemde çok ağırlıklı biçimde yer alan sorun tek adam rejimine son verip bilindik parlamenter rejimin önünü açmaktır. Seçimlerin, parlamentonun rolünü bu şekilde belirlemek hem sürecin yanlış okunmasından kaynaklıdır hem de reformist bir anlayışın tüm bünyeyi sardığının göstergesidir. Oysa devrimci bir örgütlenmenin seçimler söz konusu olduğunda da esas işi devrimi propaganda etmektir, devrimci yöntemleri kullanmaktır. Çalışmalarının içeriğinin devrimci olmaması onu bu temel anlayıştan koparır. Seçilmek için açık bir burjuva yarışa girmesine yol açar. Olmadık çizgilere sahip unsurlarla onu aynı faaliyetin parçası haline getirir. Kendi bağımsız eylemini ve örgütlenmesini yalıtmadığı her durumda her türden sonucun kaçınılmaz bir parçası olarak damgalanmasının önünü açar. Şimdiki demokratik ittifaklarda yer alan bilumum oportünistlerin durumu bundan ibarettir. Onlar ne bağımsız bir faaliyet örgütleyebilmekteler ne de seçimlerden devrim için yararlanma anlayışına uygun bir adım atabilmekteler. Sırtlarını dayadıkları yer de buna izin vermemekte, seçtikleri yöntemler de bunun için onlara yardımcı olmamaktadır. Bunu birçoğunun yazılarında işledikleri bağımsız, devrimci politikadan ödün vermiyoruz söylemlerine rağmen ifade ediyoruz. Bu durum söylemlerle aşılamaz. Bu, ancak ve sadece somut koşulların

tahliline dayanan doğru politikalarla aşılabılır. Boykot tavrımızın halkta bir yansıması olmadığını dillerine dolayanlar kendi "bağımsız politikalarının" halkta hiç karşılık bulmadığı gerçeğini nasıl açıklayabilirler? Bu ikisi arasındaki farkın anlaşılır olduğunu varsaysak da vurgu yapmakta fayda var: boykot tavrı her ne sonuç çıkarsa belirleyeni ile anlaşılacak, değerlendirilecektir. Oysa seçime şu veya bu biçimde katılanlar "tek adam rejimi ya da parlamenter rejimde" somutlaşacak halk düşmanlığına oy vermekten sorumlu olacaklardır. Elbette ister istemez!...

Bu konu bağlamında Marks, Engels ve Lenin yoldaşların parlamento seçimlerine yaklaşımlarından hareketle bu olanaktan yararlanmayı boykot tavrının tam karşısına koymak üzerinde de durmak faydalı olacaktır. Öncelikle parlamentodan yararlanma taktiğinin koşullarının göz ardı edildiğini ifade edelim. Kuşkusuz komünistler ilke olarak hiçbir aracı reddetmemeyi savunurlar. Dolayısıyla parlamento ve seçimler komünistlerin reddettiği araçlar değildir. Bununla birlikte bu yararlanma taktiği somut koşulların incelenmesine dayanmak zorundadır. Faşizm koşullarında, parlamentonun, parlamento üyelerinin neredeyse işlevsiz kaldığı şartlarda sınıfın çıkarlarına ifade eden politikaları bu araçlar sayesinde örgütlemeye dönüştürmek neredeyse tamamen olanaksızdır. Her ne kadar doğru biçimde kullanılamasa da, tasfiyeciliğin saldırısına maruz kalsa da 2015 şartlarında bu görece mümkün olabildi. Cumhuriyet tarihinin çok kısa süreli dönemlerinde benzer şartların oluşmasından söz etmek mümkün. Ne var ki Türkiye'de genelde şartlar parlamentoyu egemen kliklerin bir kukla gibi yönetmesini getirmektedir. Hatta diyebiliriz ki seçimler yoluyla hangi kliğin iktidara geleceği dahi saptanamamaktadır. Halkın rızasını almak dışında seçimlerde çoğunlukla belirlenmiş hükümetler seçilmektedir. Hele zorlu koşullarda iktidarın kimin elinde olacağına halkın oylarıyla karar verilmesine faşizm izin vermez. Her türden yolla belirlenmiş olanların seçilmesini sağlar. 7 Haziran seçimlerinden sonraki süreç ve seçimlerin yenilenmesiyle oluşan bambaşka durum bunun en yalın örneğidir. Elbette gerektiğinde darbelerin önünün açılması da buna yeterli bir örnektir.

Faşizm koşullarında egemenlerin böyle davranmasının temel nedeni ekonominin son derecede kırılğan ve siyaset alanının da buna bağlı olarak son derecede korkak ve saldırgan olmasıdır. Emperyalizme göbekten bağlı ve feodal artıkları sırtında yük olarak taşımaya devam eden

ekonomik düzen sürekli kriz içinde olmakla kitlelerin devrimci eğilimini, düzene karşı nefretini bastırmakta esas olarak başarısızdır. Kemalist düzene her ne kadar bağlılık gösterilerinde bulunulsa da kitlelerin çoğunluğunda egemen anlayışa karşı bir öfke vardır ve bu nedenle düzene muhalefet edenler genelde kazanmaya yakın olmaktadır. AKP'nin iktidara getiriliş sürecindeki politikaları buna örnektir. Her zaman iktidar olanın emperyalizmle iş birliği yapması kitleler için temel sorun olmuştur mesela. En son AKP tarımında, sanayide uyguladığı bağımlı politikaların halkta yarattığı hayal kırıklığının sonuçlarını yaşamaktadır. Hayal kırıklığı büyüdükçe AKP saldırganlaşmıştır. En azılı faşist parti olarak anılıyor olmasında içinde debelenmekte olduğu ekonomik kriz şartlarının belirleyici rolü vardır. Seçimlerin bu koşullarda gerçekleşmesi parlamentodan yararlanma taktiğinin genel olarak yersiz olduğunu gösterir. Sorun sadece her kim seçilirse seçilsin aynı politikaların uygulanacak olması değildir; sorun bununla birlikte devrim için koşulların genelde uygun olması ve bu nedenle devrimci politikalar için şartların sürekli uygunluğudur. Kitleleri devrim sürecine hazırlamak için ne bu koşullardaki parlamento uygundur ne de genel ekonomik ve siyasi koşullar uygundur.

DÜZEN PARTİLERİNİN KARANLIĞI

Sonuç olarak boykot tavrının koşulları vardır ve bu koşullar birçok dönemde göre çok daha fazla olgundur. Dünyada ve özel olarak Türkiye'de kitleler derin bir bunalım sürecine hangi egemen sınıfların, hangi egemen devletlerin denetiminde gireceklerine karar vermeye zorlanmaktadır. Devrimci hareketler buna karşı uyarıcı ve uyandırıcı olamadıklarında kitleler kendi çıkarlarıyla hiçbir ilişkisi olmayan politikaların etkisinde kalacaklardır. Özde karşı çıkacakları halde haksız savaşların parçası olmaya direnemeyeceklerdir. Bağımlılık üretmeye devam eden politikaların yarattığı koşullara boyun eğeceklerdir. Geleceğin belirsizliğe gömülmesine karşı ses çıkaramayacaklardır. Devasa açıkların giderilmesini amaçlayan yüksek vergilere itaat edeceklerdir. Düzen partilerinin sundukları bundan ibarettir. Karanlık çok büyüktür...

Boykot tavrının bu karanlığa karşı tanımlandığını ve savunulmakta olduğunu bir an olsun unutmamalıyım. Sandıklarından daha güçlü olduğumuz açıktır. Devrim için örgütlenmek, mücadele etmek ertelenemez bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

HALKIMIZIN İSTEKLERİ, ÖZLEMLERİ SEÇİM SANDIĞINA SIĞMAZ

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

(V.I. Lenin)

Bir ay sonra Türkiye sandığa gidecek ve halkımız bu seçimlerin bir kader seçimi olduğuna inanılmak isteniyor. Bu propagandanın halkın gerçek yaşamı karşısında beş paralık bir hükmü olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Halkımız, egemen sınıflar arasındaki çatışmanın tarafı haline getirilmiş ve hatta bu taraflılık keskinleştirilmiş olmasına rağmen sömürü dünyasının binlerce yıllık deneyiminden gayet iyi biliyor gelenin gideni aratacağını. Halkımızın egemen sınıfların partilerinin arkasına takılması, koşullara göre değişen bir tarafgirlik içerisinde olması bir çelişki olarak görülebilir. Fakat bu halkın değişim isteği ve bunun dışı vurumudur. Halkın burjuva feodal-faşist partilerle kurduğu özdeşlik geçici, yüzeysel ve bir gönülsüzlük biçimindedir. İktidar "yanlısı" veya muhalefet "destekçisi" olmak halkımızın ezici bir kesimi için seçeneksizlikten kaynaklanıyor, "başka kim var" veya "kime oy verelim" sözleri düştükleri fiili durumu yansıyor. Göz ardı edilmemesi gereken gerçek, Türkiye ve benzer ülkelerde halkın değişim isteğinin, beklentisinin sürekli ve yüksek olduğudur. Ülkenin yarı-sömürge yarı-feodal yapısı ezilen bütün toplumsal güçler için bir yandan cehennemsi bir hayat, diğer yandan değişim isteği, güzel günlere dönük özlem biriktiriyor. Seçimler sorunu her zaman halkın bu eğilimleriyle doğrudan ilişkilidir fakat burjuva feodal-faşist partilerin derin biçimde yaşadığı güven ve inanırlık krizi kitleleri parlamentoya ikna etmede başarısız olamamakta, kitleler nezdinde parlamentoya dair ümitler yeşermektedir. Burjuva-feodal faşist partilerin başta işçi sınıfı olmak üzere bütün emekçilerin, ezilen ulus ve inanç kesimlerinin, ezilen cins ve cinsel yönelimlerin asgari talepleri, özlem ve beklentileri ile parlamento ilişkisinde başarısızken reformizm hamle yapmış, büyük bir aşkla parlamenter hayaller yaymaya başlamıştır. Bunu tesadüfi bir çakışmayla veya dışardan nedenlerle açıklamıyoruz aksine ülkenin siyasal, sosyal ve iktisadi sürecinin ürünü olarak görüyoruz. Ezilen

kesimler parlamentodan uzaklaşıyor, parlamentoyu sorunlarının çözüm adresi olarak görmüyor. Kuşkusuz kitleler bu konumlanışlarıyla ileridir; seçimlere yüklenen, kitleleri sandığa çekmek için enerjik bir çaba içerisinde olan, parlamentoda olmayı yeni bir dünyanın adımı olarak propaganda eden reformist akım ve onun rüzgârına kapılmış devrimci güçler geridir.

Kitleler neyi görüyor veya reformistler ve onun dümenindeki devrimci güçler neyi görmüyor? Kitleler sorunlarının, özlemlerinin gücünü ve ağırlığını görüyor, seçimlerle, parlamentoya çözüme kavuşturulamayacak denli köklü ve ağır olduğunu görüyor. Basit, sıradan bir fayda için oy tercihinde bulunuyor olmaları meclise dair algısının ne olduğunu, öte yandan meclise biçtiği değeri gösteriyor. Kitlelerin bilincinde mevcut olanı ve onun eğilimlerini belirleyen gerçeği doğru kavramak, proleter bakış açısıyla kitlelere taşımak ... işte komünistlerin yapması gereken.

Türk parlamenter sisteminin hakkında başından beri kaba ve uyduruk olduğu, faşizmi gizleyen bir örtü vazifesi gördüğü komünistlerin elli yıldır dillendirdiği bir tezdur. İbrahim yoldaşın Türkiye toplum yapısı ve TC Devletinin niteliği, Kemalist Türkiye hakkındaki tahlilleri bugünkü Türkiye'yi anlamada, yerli yerine oturtmada yol göstericidir. Tüm üst yapısal kurumlar gibi parlamento da sosyo ekonomik temele göre biçim alır, bundan dolayı genel bir parlamenter sistem anlayışı, tüm özel durumlar için yeterli, geçerli olmaz, olamaz. Yürürlükte parlamenter sistemin olmasına, fiilen parlamentonun bulunmasına bakıp, demokrasi ve hatta demokratik olduğu yönünde değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu yüzeysel bakış açısı salt burjuva siyasete özgü değil, ne yazık ki kendini devrimci, sosyalist vs. olarak tanımlayanlar da benzer bir anlayış içerisinde. Burjuva demokratik bir devrimle feodalizmin tasfiye edilmediği bir ülkede feodalizm sosyal, kültürel, ekonomik yapılara olduğu gibi siyasal yapıya da işler, onda ken-

dini yansıtır. Türkiye'ye bu bakış açısıyla yaklaştığımızda feodalizmin üst yapının bütün gözeneklerinde içerili olduğu tespitini yapmakta zorlanmayız. Bu, faşizmin dayandığı esaslı temeldir, dolayısıyla "parlamenter sistem" de parlamento da devletin faşist yapısına uygun bir biçim alır. TC'nin kuruluşundan 1945 yılına kadar bazı özel gelişmeler hariç meclisin tek partiye ait olması, aynı partinin devletin tüm kurumlarını belirlemesi, yerel ve genel yönetimlerin tamamını kendine bağlaması Türk parlamenter sistemine ait bazı pratiklerdir. Terakki Perver (1924) ve Serbest Cumhuriyet Fırkası (1930) biçiminde çok partililik adına iki deneme oldu, tabii Mustafa Kemal'in izni hatta kararıyla. Her iki parti kuruluşlarından kısa bir süre sonra kapatıldılar. Özellikle Serbest Cumhuriyet Fırkası'na birkaç ay zor tahammül edildi. Oysa kurucularının çoğunu Mustafa Kemal belirlemiş, parti kurmaları için Mustafa Kemal tarafından seferber edilmişlerdi. 1945'e değin böyle olan Türk parlamenter hayatı, 1945 sonrası da esasen değişmemiş, faşist devlet yapısını güçlendiren, kitleleri oyalayan özelliğiyle devam etmiştir. Egemenlerin isteğine bağlı olarak gerektiğinde bir darbeye kapatılmış, gerektiğinde açılmıştır. Parlamento açık olduğu süre boyunca MGK güdümünde olmuş, Milli Güvenlik Siyaset Belgesi temelinde kararlar alınmış, kanunlar çıkartılmıştır vs. Bugünkü parlamento veya bir bütün olarak parlamenter sistem yasama ve yürütme arasında değişen dengelere rağmen geçmiştekinden nitelik olarak farklı değildir. Geçmişinde çeyrek asırlık tek parti rejimi, milli şef, ebedi şef olan bir parlamentonun bugün cumhurbaşkanı hükümet sistemi biçiminde aşırı yetkilendirilmiş yürütme, "Tek Adam Rejimi", "Şeflik Rejimi" var. Bütün süreçlerde egemenler arası düşük veya yüksek profilli bir mücadele var. Zayıf, cılız olan sermayenin devlet güç ve imkânlarıyla büyüme zorunluluğu devlet iktidarı üzerinde çatışmayı körükleyen esas unsur olmanın yanında, hatta bunun üzerinde Türkiye kapitalizminin niteliğini belirleyen bir unsurdur. Türkiye'de kapitalizmin bu niteliği yani bürokrat kapitalizm niteliği kavranmadan ne klikler arası dağlaş, ne devlet ne de onun parçası olan parlamento kavranır.

Hâkim sınıflar arasındaki iktidar mücadelesinin aracı olmak, bu mücadelede kitleleri yedeklemek yani kitleleri bu mücadeleden tarafı haline getirmek ve faşizmi gizlemek, demokrasi/ demokratik olduğu algı-

sı yaratmak gibi bir işleve sahip bir araçtan devrim için, sınıfın çıkarları için yararlanmak olası mı? Lenin ilke olarak hiçbir aracı reddetmemek gerektiğini söyler. Dolayısıyla seçimler, parlamento komünistlerin reddedeceği bir araç değil. Bununla birlikte parlamentonun proletaryanın sınıf çıkarları yönünde kullanılması, Lenin yoldaşın ifadesiyle parlamentodan yararlanmak, Türkiye gerçekliğinde esasen mümkün değildir. Siyasi Partiler Kanunu, Meclis İç Tüzüğü, Seçme ve Seçilme Hakkında Kanun ve Kuralar gibi bir dizi yasa ve yönetmelik ezilenler lehine yasa çıkartma bir yana seçilmişlerin söz ve ifade hakkını dahi sınırlamış, yer yer imkânsızlaştırmıştır. Leninist taktik sunumuyla parlamentoya giren, birkaç dönemdir parlamentoda bulunan ve bizim de devrimci gördüğümüz yapılardan parlamentoyu sınıfın çıkarları yönünde kullandıklarına dair örnekler, değerlendirmelere rastlamadık. Fakat bunun tersi örnekler mevcut. İki dönemdir yani 10 yıldır parlamentoda bulunan ve geçtiğimiz günlerde mecliste veda konuşması yapan HDP'li vekil Garo Paylan "Mecliste tek bir toplumsal meseleye dahi çözüm bulamadık, Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan oldum" demiştir. G. Paylan'ın tam karşısında da TİP Genel Başkanı Erkan Baş bulunuyor. Meclisle devrimler yapmak, meclisle sosyalizm kurmak gibi aşına olduğumuz konuşmaları mevcuttu. Bunlara bir yenisini milletvekili aday tanıtımında yapmış, şöyle demiştir: "Kardeşler 35 gün kaldı. Tam 35 gün. 35 gün sonra 20 yılın talanını, karanlığını, yalanını, soygununu bitiriyoruz, hesap soruyoruz." TİP bir vakiadır, bunu görmezden gelmiyoruz, reformist eğilimleri kışkırtan özelliğiyle egemenlerin sempatisini kazandığını da görüyoruz. Nitelik farklılığına rağmen Muharrem İnce'yi de örnek verebiliriz. Gençlikten, özellikle 20 yaş altı kesimden gördüğü ilgi çok yüksek. Her iki örnek meclis imkânından değil, ülkedeki politik süreçten, bu sürecin seyrinden dolayı gelişmiştir.

Kitlelerin değişim isteği giderek güçleniyor, parlamento halk düşmanı özelliğiyle bu değişim isteğini karşılayan değil, onu geçiştiren, bastıran bir araçtır. İşbaşında kimin olduğu değil, meclisin ne olduğu belirleyicidir. Seçim bir aldatmacadır, bu gerçeği daha güçlü ve daha gür biçimde haykıralım. Halkımızın gerçekliği bizi duymaya ve bizi anlamaya elverişlidir, **SEÇİM RÜZGÂRINA DEĞİL DEVRİM KERVANINA KATIL** şiarını yükseltelim.

APARAT DEĞİL, ÖZNEYİZ

Seçimler, tüm toplumun olduğu gibi kadınların da temel gündemi. Seçimin kadınlar için ne anlama geldiğine geçmeden önce seçilecek olanların gündeminde kadınların ve kadın sorununun nasıl ele alındığına bakmak yararlı olabilir. Öncelikle kadın kitlelerinin taleplerinin, özlemlerinin, beklentilerinin birer seçim vaadi haline gelmesi kaçınılmazdır. Nihayetinde önümüzdeki 5 yıl hangi hâkim sınıf klüğünün halkın tepesine basacağına dair kadınların da onayı alınmak istenmektedir. Kadınlardan onay almak egemenler için ayrıca, özel bir içerik taşımaktadır. Hatta bunun için çok özel politikalar geliştirilmektedir. Kadınların ilgisini çekecek kampanya reklamlarından kadınları reklam nesnesi yapan görsellere kadar kadınlar seçimlerin konusudur. Ancak dikkat çekici ve daha önceki yakın seçimlerden farklı olarak kadınlar ve sorunları seçileceklerin gündemine daha gerici söylem ve vaatlerle gelmektedir. Bunun nedeni karşı iki kutba ayrılmış toplumun gerici fikirlerle daha da “radikalleştirilmesi” olmasıdır. Klikler arası dalaş sertleşirken taraftarları gibi konumlandırılan toplumsal kesimlerin de radikalleştirilmesi, daha keskin söylem ve politikalarla kutuplaştırmadan yararlanılmaya çalışılması söz konusudur. Bu kapsamda kadın sorunu da önemli “radikalleşme” ve kutuplaşma alanıdır. Bir taraf kadınlar için daha fazla özgürlük ve hak vaat ederken dahi daha “gerici” pozisyon alanın kadrajına girmekte ve daha “cesur” söylemler dahi tutturamamaktadır. Bunun en tipik örneği olarak Millet İttifakının İstanbul Sözleşmesi ile ilgili yaklaşımı ve LGBTİ+lara yönelik mutabakat metninde hiçbir açılımda bulunmaması gösterilebilir. Bu alabildiğine geri bir duruşa işaret etmektedir. Ancak Cumhuriyet İttifakının HÜDA-PAR ile ortaklaşmasından “İstanbul Sözleşmesi”ne yaklaşımına, oradan 6284 sayılı yasadan çıkılacağına dair Yeniden Refah Partisine verilen söze kadar daha da geri bir noktada bulunduğu ortadadır. Bu eksenden çıkmak toplumun tüm gerici yanlarına yaslanan diğer burjuva partiler açısından mümkün değildir. “İstanbul

Sözleşmesi”ne girmek ya da çıkmak, bakanlığın isminin önüne kadın koymak ya da koymamak dahi Türkiye’de ilerlilik ya da gericilik kriteri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu koşullarda da kadın mücadelesi kadın hareketi başta olmak üzere tüm kesimler açısından simgelere sıkışan bir içerik kazanabilmektedir. Hâkim sınıflar bu simgelerden ellerinden geldiğince, sınıf karakterleri ve temsil ettikleri sınıf çıkarları el verdiğince yararlanmaya çalışmaktadır. Meselenin özüne geldiğimizde ise hiçbir burjuva parti kadınların gerçek çıkarlarına uygun cinsiyet özgürlükçü ve eşitlikçi politika üretmez/üretemez.

Biz ise öncelikle kadınların gündemine odaklanmalıyız. Seçimler kadın kitlelerinin önemli bir çoğunluğunun gündemine “mutfaktan” girmektedir. Bu inkâr edilemez bir gerçektir. Yaşanan ekonomik kriz ve bu krizin etkisiyle artan enflasyon ve genel olarak en temel ihtiyaçlara yapılan zamlar bununla birlikte evin ekonomisini döndürmenin en temel alanı olan mutfak masraflarının artması yoksul emekçi aile içerisinde kadının en temel konusudur. Kadınlar bu koşullarda mutfak masraflarının kontrolünü elinde tutmak görevini üstlenmiştir. Açlık sınırının altında ücretlerle bir işçi ailesinin yaşayabilmesi için kadınlar üstün bir ev ekonomisi planlaması yapmaktadır. Ev kirası, faturalar, yol ücretleri, okul masrafları derken aile içine hapsedilmiş kadınlar ekonomik çelişkilerinden bağımsız hiçbir olguyu düşünemez, değerlendiremez durumdadır. Bu sebeple seçimlerin kadınların gündemine “mutfaktan” girdiği ironisi halkın ekonomik çelişkilerinin ve sömürü düzenin halkın kararlarındaki etkisini ifade etmek içindir. Tam da bu noktada kadınlar toplum tarafından büyük takdir de toplamaktadır. Aile içinde soğan, patates hesabını kadın tutmaktadır. Küçük burjuva kesimlerin küçümsemediğinin aksine geniş halk kesimlerinin tavrını olduğu gibi işçi ve emekçi kadınların gündemini doğal olarak seçim tavrılarını bu gerçekler belirlemektedir. Halkın değişim isteği, “AKP gitsin de kim gelirse gelsin arzusu”, “bir nefes alalım” çıkışları tamamında halkın ekonomik çelişkilerini anlamamak, sınıfın yarın yeniden üretilemek için yani yaşayabilmek için

mahkûm edildiği koşulları anlamamak, sınıftan kopmakla ilgili olduğunu tanıtmaya ihtiyaç yok.

Bu koşullarda kadının ev içindeki toplumsal konumu sistem açısından çok kritik bir önemdedir. Ancak kadınlar genel olarak seçimler ve seçim dışındaki tüm zamanlarda politikanın gündemine cinsiyetinden kaynaklı maruz kaldığı diğer eşitsizliklerle daha çok gelmektedir. Diğer eşitsizlerin ana eksenini maruz bırakıldığı cinsiyetçi saldırılar oluşturmaktadır. Bir bütün toplumda kadının ekonomik olarak maruz kaldığı koşullar kadınların temel meselesi olarak ele alınmaktadır. Bunun nedenlerine baktığımızda kadının ekonomik olarak yaşadığı sorunların cinsiyetçi yanlarının doğru analiz edilememesinden kaynaklandığını, aynı zamanda her sorunun altında yatan ekonomik ilişkinin kapsamının anlaşılmadığını ya da görmezden geldiğini bunun bir yansıması olarak sınıfsal özünün perdelendiğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

PEKİ BU YAKLAŞIM NEYE YOL AÇMAKTADIR?

Bu yaklaşım genel olarak sınıfın çıkarları doğrultusunda ve kadınların çıkarları doğrultusunda seçim tavrı belirlenmemesine yol açmaktadır. Bunun yanı sıra sınıfın nihai özgürlüğü kadınların gerçek kurtuluşu noktasında güncel politikayı stratejiye bağlayamamaya yol açmaktadır. Bu kapsamda boykot tavrımız da eleştiri konusu yapılmakta “boykot edince ne olacak, boykottan çıkarımız ne” soruları sorulmaktadır. Hatta denebilir ki boykot tavrının siyaseten “saf dışı”, “iddiasız” bir politika olduğu dahi iddia edilmekte, kadınların gerçek gündemlerine dokunamadığımız, güncel gelişmeleri yakalayamadığımız, gerçek ve hayat dışı bir kulvarda olduğumuz savunulmaktadır. Oysaki kitleleri ve bu yıkıcı ve yapıcı gücün yarısını oluşturan kadınları, gerçek kurtuluşa sevk etme sorumluluğu güncel politikada onlara gerçek kurtuluş yollarını etkin bir şekilde kavratmakla ve bu kavrayışla örgütlemekle mümkün olacaktır. Sistemik olarak burjuva feodal düzene çıkan yollara sevk olma eğiliminde olanlar, kolay yoldan değişim bekleyenler, bir türlü zorlu yola girmek istemeyenler bugün

kitlelerin yıkıcı ve yapıcı eylemlerini de seçim potasında eritme aparatı olduklarının farkında değiller. Şimdi kadınları bir nefes alacakları koşullarda olmadığımız tüm dünyada hâkim sınıfların kendi krizlerinin faturasını kesmiş buldukları bir süreçteyiz. İşte, tam da bu sebeple içinden geçtiğimiz dönemin çelişkilerinde, sorun ve gelişmelerinde devrimin olanaklarını aramalıyız.

Sonuç olarak gerçekten Erdoğan’ın gidişyle halk nefes mi alacaktır? Bu kadar gerçek somut bir sorunun yanıtı da bu yalınlıkta olmak zorundadır. Bu durum anın devrimci görevleri ve güncel politikanın bu devrimci görevlere bağlı biçimde belirlenmesi ile ilgilidir. Bu sebeple biz kadınların seçim tavrını belirleyen şeyin ne olduğu sorusunu soruyor yanıtını görünün arkasındaki sınıfsal olgularda bulmaya çalışıyoruz. Bu sebeple kadınlara sadece Erdoğan’ı ve Kılıçdaroğlu’nu değil onların arkasındaki sınıf ilişkilerini kavratma sorumluluğu ile hareket ediyoruz. Özetle, halka neyle karşı karşıya olduğunu açıklamakla, sınıfa siyasal bilinç taşımakla sorumlu olanlar bu gerçeklerden kaçtıklarında halkı neyle yüz yüze bıraktıklarını anlayamayacak kadar kör olduklarının farkında olmadıklarında kadınları kurtuluşa götürmek mümkün olmayacaktır. Bununla birlikte elbette yoksul kadınlar gelecek günlerin bir nebze olsun dünden daha iyi olması hayalini kurmakta “güçlü”, “yenilmez” görünenin karşısında güç olduğunu ispatlamak istemektedir. Ancak kadınların yıkıcı gücünü seçim arenalarından savaş arenalarına taşıma sorumluluğu anın en temel devrimci görevidir. Kadınlar, “seçimlerde büyük köklü bir değişim olmayacak, sömürülmeye, baskı altında tutulmaya, katledilmeye devam edileceğimizi” söylediğimizde bize “biliyoruz” demektedir. Bu bilgi devrim perspektifiyle örgütlenmeyi bekleyen kendiliğinden bilinci göstermektedir. Ancak devrim gücü olarak kitlelerin karşısına dikilmediğimiz gerçek ve tek alternatif olduğumuzu bilinçli bir eyleme dönüştürmediğimiz sürece kitleler sistem denizine akan nehirler olmaya devam edecektir.

FAŞİZMİN SEÇİM ALDATMACASINA KARŞI BOYKOT: OY VERME!

Elimize e-posta yoluyla ulaşan habere göre Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist 14 Mayıs seçimlerine dair bir açıklama yayımladı.

"Çeşitli Milliyetlerden Halkımıza Çağırımızdır; Faşizmin Seçim Aldatmacasına Karşı Boykot: Oy Verme!" başlıklı açıklamada 14 Mayıs seçimlerinde boykot çağrısı yapıldı. Haber niteliği taşıdığından kaynaklı açıklamanın tamamını yayımlıyoruz:

"Faşist cumhuriyetin kuruluşunun 100. yılına denk gelen ve 'yüz yılın seçimi' denen bir seçim sürecindeyiz. Maraş merkezli depremlerde halk düşmanı niteliği bir kez daha açığa çıkan devleti hangi faşist kliğin yöneteceğine karar verilecek.

"Başından itibaren esas olarak iki kanada ayrılmış olan egemen sınıflar bugün yaşadığı gibi birçok kez gerilimli bir biçimde karşı karşıya gelmişlerdir. Bunların hiçbirinden halkın lehine sonuçlar çıkmamıştır. Aksine, gelen her iktidar öncekinin bıraktığı enkazı halka taşıtmış, halkı fedakârlığa ikna etmiştir. Bugün de çok büyük bir enkaz halkın sırtına yüklenmekte, seçim yoluyla halkın rızası istenmektedir.

"Burjuva demokrasisi üzerine kurulu düzenlerde dahi devlet mekanizmasının bir baskı aygıtı olarak parçalanması gerektiği tezi bizimki gibi ülkelerde tartışmasız geçerlidir. Komünistlerin amacı bu burjuva devlet aygıtını ele geçirmek değildir. Bu aygıtın baştan sona burjuvazinin çıkarlarıyla belirlenmiş olması onun devrim yolunda parçalanmasını gerektirir. Bu baskı aygıtının gerçek işlevi egemenlere ait tüm enkazı taşımak üzere halka yüklemektir. Şimdiki seçimlerde de büyük bir enkaz demokrasi, özgürlük, adalet söylemleriyle ikna edilecek halkın sırtına yüklenecektir. Deprem enkazı nasıl halkın sırtında kaldıysa AKP iktidarından kalan enkaz da kim gelirse gelsin halkın sırtına bırakılacaktır. Oy vermenin sonucu bundan ibarettir.

"Bu faşist devleti kimin yöneteceği hakkında halkın iradesine başvurmak yüz yıllık bir aldatmacadır. Seçim yoluyla bir değişim olacağı beklentisine

girilmesi de egemen sınıflara aldanmaktır...

"Egemen sınıflar arasındaki çelişkilerin somutlaştığı ve nihayet halkı hangi kliğin yöneteceğine karar verildiği seçimlerde kitleler ve özellikle de orta burjuvazinin özlem ve beklentileri harekete geçirilir. Bu sayede egemen kliklerin 'yönetme hakkı' kitleler nezdinde meşrulaştırılır. Tüm TC tarihi boyunca seçimlerin hizmet ettiği esas şey budur. Bugün de aynı şey 'cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi mi geliştirilmiş parlamenter sistem mi?' sorusuyla gündemdedir. Kitlelerde, özellikle de orta burjuvazide somutlaşan demokrasi, iktidarda söz veya etki sahibi olma özlemi bugün bu soru içinde tanımlanmaktadır. Bu bir yanılgıdır.

"2023 cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimleri tüm dünyada ekonomik krizin derinleşip yaygınlaştığı ve artık geri dönülemez bir seviyeye geldiği aşamada, devletler arası siyasi gerginlikleri savaşları da gündemleştirdiği koşullarda gerçekleşmektedir. Türkiye ise bu şartlarda devam edegelen ve dünya ekonomisindeki bunalıma paralel daha da derinleşen bir kriz içinde debelenmektedir. Çok yüksek borçlanmalarla birlikte halkın sırtına yüklenmiş bulunan kur korumalı mevduat sistemi ve rekorlar kırmaya devam eden cari açıkla Türkiye seçim sonrasına ertelenmeye çalışılan, öyle görünüyor ki bugünden büyük bir çıkmaza girmiştir. Seçimde hangi kanat seçilirse seçilsin Türkiye halkını çok daha büyük bir yoksulluk ve soygun düzeyinde bir vergi sömürsü beklemektedir...

"Özellikle vurgulamamız gerekir ki bu seçim tek adam rejimi mi parlamenter rejim mi seçimi değildir. Bu içerikteki değerlendirmeler tarihsel bakımdan büyük bir yanılgıdır. Demokrasi, özgürlük, adalet vaat edenler ile tek lider etrafında birleşmiş güçlü bir ülkeden söz edenler dünya çapındaki büyük alt üst oluş sürecinde emperyalizme göbekten bağlı bir avuç komprador, feodal ve bürokratin çıkarlarına göre şekillenen siyasi uşaklardır. Bunlar bütün cumhuriyet tarihi boyunca adaleti, özgürlüğü, demokrasiyi kendilerine inanarak, sebat

ederek elde edebileceğimize inanmamızı istediler. Her defasında kötü olanın iktidardakiler iyi ve liyakat sahibi olanın onlarla aynı üretim ilişkilerinden beslenen muhalefet olduğuna aldanmamızı istediler. Oysa gerçek sorun hiçbir zaman kötü olmakla, liyakatsizlikle ilgili değildir. Böyle olsaydı egemenler, daha baştan her kötü veya liyakatsiz olanın önünü kendileri keserlerdi. Tam da egemenlerin çıkarları öyle gerektirdiği için iktidarlar belirlendiği gibi oluşmuş ve belirlendiği gibi davranmışlardır. Bugün de demokrasi, özgürlük, adalet diyerek gelenler aynı egemenlerin çıkarlarının gereğini yerine getirecekler. Bu bir gerçektir ve bu gerçeklik alt edilmelidir. Şimdiki krizi aşmanın yolu 'liyakatsiz' olanı seçimle uzaklaştırıp 'liyakatli' olanı seçmek değildir...

"Bu uşakların belirlediği hiçbir rejim halk lehine sonuçlar üretmez. Bugüne kadar üretmediği gibi. Geçmiş siyasal tarihe bakalım: Ne zaman demokrasi, özgürlük, adalet büyük bir ihtiyaç olarak belirmişse, halk üzerindeki baskılar had safhaya ulaşır da isyan koşulu oluşmuşsa egemen sınıfların muhalif kanadı rüzgârı kendi arkasına almayı başarabilmiştir. Bu başarının sırrı halkın öz güçlerinin bağımsız hareketinin olmaması ya da çok zayıf olmasıdır. Halkın kurtuluşunun teminatı olan illegal ve silahlı mücadele olmadıkça bu sır çözülemeyecektir. Halkımıza çağırımız şudur: Bugün zayıf ve yenilgiler almış bir güç olabiliriz. Ancak bunu alt etmenin yolu kendimizi egemenlere mahkûm kılmak değildir. Bunu alt etmenin yolu zayıf ve yenilgiler almış bir güç olduğumuz gerçekliğini unutmadan kendi kurtuluş yolumuzu inşa etmektir. Gerçekler bize şunu gösteriyor ki egemenler çıkışı olmayan büyük bir bunalım süreci içindedirler. Her geçen gün daha derin açmazlarla karşı karşıya kalacak halktan sabır, fedakârlık bekleyecekler, onları kendi aşağılık çıkarları için savaşlara sürüklemek isteyecekler. Buna hayır diyerek kurtuluş için kendi bağımsız yolumuzda yürümeliyiz. Demokratik Halk Devrimi için Halk Savaşı yolunda halkın ordusunu inşa etmeye girişmeli, işçi ve köylülerin sağlam ittifakını kurmalı, adım adım büyüyerek emperyalizme uşak tüm gerici güçlerin

iktidarını parça parça yok etmeliyiz. Biz bu yönde hareket etmedikçe seçimlerimizin sonucunu halk düşmanları belirleyecektir.

"Vaat edilen demokrasi, özgürlük, adalet senin için değildir."

"Yeni bir seçim aldatmacası ile devlet halkımızın onayını almak istiyor. Seçileceklerin halka rağmen tespit edildiği ve hemen her adayın aynı sınıfları temsil ettiği apaçık ortadayken halk için demokrasinin her bakımdan kısıtlandığı koşullarda halk, kendisini yönetecekleri belirlemek üzere sandıklara çağrılmaktadır.

"Bu seçimin sıkıştırıldığı alan AKP iktidarının yerine aynı türden başka bir iktidarın getirilmesi olanağından başka bir şey değildir. Bu alan halk için fırsatlar taşıyan, halk lehine tavırlar alınabilecek bir alan değildir. Halk lehine çözülmesi gereken hiçbir çelişkinin çözüm alanı bu alan değildir. Ne demokrasi sorunu ne hukuksal sorunlar, ne ekonomik sorunlar bu alanda çözülebilir. Halk için çözüm arayanlar için bu alan egemenlerin emperyalizme uşaklık, sömürü ve halka zulüm alanı olarak reddedilmedir. Özel olarak Kürt ulusal sorununun çözümünden bahsedildiğinde de aynı durum söz konusudur.

"Ülkenin siyasal gündemini belirleyen ve önemli bir toplumsal sorun olan Kürt ulusal sorunu devrimimizin önemli bir meselesidir. Faşizm Kürt ulusunun ulusal haklarına ve ulusal bilinci güçlendirecek her türlü kazanıma düşmandır. Kazanımların sadece gerçek bir devrimci ulusal mücadelesinin ürünü olduğu yakın tarihe bakıldığında görülür. Bu kazanımların elde edilmesi ve korunması uğruna mücadelelenin, direnişin yanındayız; ne var ki bu mücadeleyi boşa düşüren ve kitlelerin gücünü 'oy vermekle' sınırlayan reformizme karşıyız.

"Faşist diktatörlük bugün egemenliğine en büyük tehdit olarak Kürt ulusunu, onun örgütlü mücadelesini görmektedir. Dört parça Kürdistan'ın her parçasında Kürtlere yönelik bütünlüklü bir saldırganlık içindedir. Bu bağlamda askeri saldırganlık, işgal de dahil her yolla mücadele etmek, Fars ve Arap egemenleriyle bu

düşmanlık temelinde ortak hareket etmekten geri durmamaktadır. Faşizmin Ortadoğu siyasetini belirleyen unsurlardan biri emperyalizme uşaklık iken diğer bir unsur da Kürt ulusal mücadelesine düşmanlıktır. Kürt ulusunu baskı mekanizmalarıyla sindirmeye ve hak talep edemez hale getirmeye çalışırken bir yandan da kültür, dil vs. üzerinden kırıntılara razı etmeye çalışmaktadır.

"Kürt ulusal sorununun çözümü bir devrim sorunudur. Devrim programı içinde, o ekseninde gerçek ve tam çözümün olacağı bir meseledir. Reformlarla, hatta genişlemiş ulusal haklarla asla çözüme kavuşmayacaktır. Zira ulusal sorunda devrimci çözüm ezilen ulusun Kendi Kaderini Tayin Etme Hakkını kazanması yani devlet kurma hakkını elde etmesiyle olanaklıdır. Kürt ulusal sorununa dair kazanımları genişletecek, haklarını ilerletecek pratik-siyasal mücadele devrim sürecimiz boyunca etkin ve güçlü sürdürülmelidir. Gerçek ve tam kurtuluş ancak Demokratik Halk Devrimi mücadelesi ile proleter devrimlere bağlanmış bir hatla mümkündür.

"Halk savaşı çizgisinde ilerleyecek devrimimizin Kürt ulusunun iradesini özgürleştirileceği gibi Türk halkındaki sovenizmi de alt edecektir.

"Faşizm ağır baskı ve sindirmeyle yok etme ve kimliksizleştirmeyi hedefleyen çok yönlü bir saldırı uygulamaktadır. Halkın çok önemli bir kesimi faşizmle özdeşleştirilen iktidardan kurtularak özgürlüklerine ve gasp edilmiş haklarına kavuşacağı bilinciyle hareket etmektedir. Faşizmin diğer kanadı oluşmuş büyük öfkeyi bir kaldıraç gibi kullanıp kitlelerin hem sistemden kopmasını engellemek hem de kendi didişmelerinde kitlelerden bir dolgu malzemesi yaratmak peşindedir.

"AKP-MHP ittifakına yönelik kitlelerin öfkesi reformist ve devrimci güçlerin önemli bir kısmını da tek yanlılığa sürüklemekte ve onları egemen klikler arasındaki mücadele karşısında kitleleri kendi kurtuluşları için seferber etmek yerine kitleleri iktidardan uzak tutmak dışında bir işlevi olmadığı defalarca ispatlanmış parlamentodan 'faydalanma' yoluna sokmaktadır. Demokratik hak ve özgürlüklere topyekûn saldırı dalgası reformist kesimleri iyileştirme ve rahatlama çizgisine saplamakta, seçim ve parlamento yoluyla değişimin sağlanacağı, faşizmin son bulacağı inancını yayararak halkın politik bataklığa sürüklenmesine yol açmaktadır. Bu, kitlelere kurtuluşun devrimle olacağı bilincinin taşınması görevimizin önemini berraklaştırmak-

tadır. Kitleler kendi kurtuluş yoluna değil egemen sınıf kliklerinin hangisinin yöneteceğine dair mücadeleye acımasız şekilde sürüklenmektedir. Parlamentarist ahmaklık kitlelere çok yönlü, her türlü araç ve yolla onların bağımsız devrimci hareketine ket vuracak şekilde propaganda edilmekte, kitleler bu ekseninde örgütlenerek seferber edilmektedir.

"Bir çare veya bir yol olarak seçimlerle faşizmin alt edilmesine yönelik tutucu, yanıltıcı ve gerici mücadele çizgisine karşı yani kitleleri yanlış bir yola sokan yanlış bir bilinç taşıyan yola karşı biz komünistler en kararlı ve en doğrudan mücadele çizgisindeyiz. Genel sürecin kitleleri devrimden uzaklaştıran karakteri, devrimci mücadeleye çizgisinin kapsamlı sorunları ve zayıflığı ile birlikte düşünüldüğünde daha dolaylı mücadele yöntemlerine karşı ise en uzak konumlanıştayız. Seçimlerde belirlenecek taktik kuşkusuz stratejimize hizmet etmelidir. Kitlelere en kararlı ve en doğrudan şekilde mücadele çizgimizi anlatacağımız ve bu ekseninde seferber edeceğimiz hatı oluşturmak devrimci görevimizdir.

"Bu anlamda bu süreçte en kararlı, en doğrudan mücadele taktiği seçimleri **BOYKOT** etmektir.

"Halkın isteklerine, eğilimlerine, çir-

karlarına aykırı tüm yollar en baştan reddedilmelidir. Halkımıza çağrımız nereden gelirse gelsin ve kim tarafından savunulursa savunulsun kurtuluş yoluna işaret etmeyen yollara ve çözümlere onay vermemesidir. Demokrat aydınlar, sözcüler veya parlamentoda halkı temsil edeceği düşünülen partiler faşist devlet aygıtının olanaklarıyla hareket edebileceklerine inanıyorlar. Oysa biliyoruz ki bozuk düzende sağlam çark olmaz. İhanet tam da bu bozuk düzenden beklentiyle başlamaktadır. Bunu reddetmeye çağırıyoruz.

"Deprem felaketi sırasında zorunluktan meydana gelen bağımsız halk tavrına, kendi gücüne yaslanma, kendi kurtuluş olanaklarına sarılmayı başarmak zorundayız. Başka bir kurtuluş yolu yoktur.

"Ne Cumhurbaşkanlığı Ne Parlamento, Tüm Halk Devrim Yoluna!"

Reform Aldatmacasına Kanma, Sandığa Gitme!

Umut Sandıkta Değil Demokratik Halk Devrimindedir!

Oy Verme, Halk Savaşına Destek Ol!

Sandığa Hayır, Yaşasın Devrim!

Yolumuz Halk Savaşı, Hedefimiz Demokratik Halk Devrimi!"

Yeni IRA'dan molotoflu eylem

desteğiyle 1998'de imzalanan Barış Anlaşmalarının 25. yıl dönümünü kutlamayı amaçlıyor.

Beyaz Saray basın sekreteri Karine Jean-Pierre, Barış Anlaşmalarının İrlanda Ulusal Direnişi üzerindeki yetersiz etkilerini büyütme amacıyla, Biden'in ziyaretinin "Belfast Anlaşmasının imzalanmasından bu yana kaydedilen muazzam ilerlemeyi işaretlemeyi" amaçladığını söyledi.

SİLAHLI MÜCADELE HIÇ BİTMEDİ

Yeni IRA militanlarının eylemi emperyalist Barış Anlaşmaları "kutlamalarına" karşı ve 1916 Paskalya Ayaklanması anısına Nisan ayında gerçekleştirilen eylemlerin bir dizisi olarak gerçekleşti.

Eylemden bir gün önce, Dublin Cit-y'de bir başka "Cumhuriyet" yürüyüşü düzenlendi. Anti-Emperyalist Eylem İrlanda (AIA) tarafından düzenlenen protesto, Dublin Bağımsız Cumhuriyetçiler, Konut için Devrimci

Birlik ve diğer cumhuriyetçi hareketler gibi örgütleri bir araya getirdi. Protestocular, "İngiltere/NATO İrlanda'dan Çıkin!" ve "İrlanda'nın Kurtuluşu Yalnızca Sosyalizmden Gelebilir" sloganları attı.

Bu eylemler, İrlanda'daki silahlı mücadelenin yeniden canlanmasının içerisinde gerçekleşmektedir. İrlanda Ulusal Direnişi, 2022'den bu yana İngiliz emperyalizmine karşı bir dizi saldırı ve açıklama gerçekleştirdi. Geçen yıl Kasım ayında, County Tyrone'daki Strabane kasabasında bir polis devriyesine bombalı eylem düzenlendi. Daha 2023'ün başlarında Yeni IRA, sömürgecilik ve İngiliz işgaliyle mücadele etmek için "elindeki tüm araçları" kullanacağını bir bildiriyle duyurdu. Açıklamadan iki aydan kısa bir süre sonra, yine County Tyrone'daki Omagh kasabasında bir Kuzey İrlanda Polis Teşkilatı (PSNI) Dedektif Başmüfettişine silahlı eylem düzenlendi.

10 Nisan'da Yeni IRA, Kuzey İrlanda Polis Teşkilatı (PSNI) aracına molotof kokteyli eylem düzenledi.

Eylem, İngiltere Başbakanı Rishi Sunak ve ABD Devlet Başkanı Biden'ın ziyareti öncesi gerçekleştirildi.

Londonderry sokaklarında toplanan yüzlerce kişi yürüyüş düzenledi. Kortej halinde yürüyüş düzenleyen kitle ve Yeni IRA militanları İngiliz

emperyalizmini kınadı ve İrlanda Ulusal Direnişinin tarihi bayrağını taşıdı.

KUZEY İRLANDA'YA EMPERYALİST ZİYARET

Yürüyüş ve eylem ABD emperyalizminin Başkanı Biden ve İngiliz emperyalizminin başbakanı Rishi Sunak'ın Kuzey İrlanda ziyaretinden bir gün önce gerçekleşti. Ziyaret, İngiliz emperyalizmi ile İrlanda silahlı mücadelesinin teslimiyetçileri arasında ABD'nin

ACEMİ BALIK TİP'İN DOLANDIĞI PARLAMENTO AĞLARI

14 Mayıs seçimlerinde tartışılan gündemlerden biri de TİP-HDP gerilimiydi. Seçimlere ortak listeye mi yoksa ayrı ayrı mı girilmeli tartışmaları gündemi uzun süre işgal etti. Başta Halk TV, Tele1 gibi CHP kaynaklı medya olmak üzere egemen kliğin sözcüleri de yazılı ve görsel medyada bu meseleyi konuştu. Tüm bu tartışmalar çeşitli düzeylerde yürütülürken TİP, Emek ve Özgürlük İttifakı'nın içinde fakat kendi amblemiyle seçimlere katılma kararı aldı.

Kuşkusuz ki devrimci kamuoyunu da belli oranlarda kesen bu tartışma Emek ve Özgürlük İttifakı'nın ve TİP'in karakterine dair çeşitli doneler vermekte. Gazetemizde yer verdiğimiz ittifaka dair görüş ve eleştirilerimize paralel olarak bu yazıda yaşananları ele alacağız.

Öncelikle Emek ve Özgürlük İttifakı'nı (EÖİ) bir kere daha kısaca değerlendirelim. EÖİ, Kürt Ulusal Hareketi'nin parçası olan HDP'nin önderliğini yaptığı, EMEP, TİP, SMF, TÖP ve EHP gibi kurumların da bileşeni olduğu bir ittifak. HDP içindeki ittifak partisi ve örgütlerini de hesaba katarsak, devrimcisiyle, reformistiyle ittifakın Türkiye solunun ciddi bir kesimini kapsadığını söylemek mümkün. Öte yandan ittifak bileşeni örgütlerin kendi özgün kaynaklarıyla orada olduğunu görüyoruz. EMEP, Türkiye solunun ideolojik bir ayağını temsil eden, deneyimli bir reformist hareketken; SMF, esasta Dersim'deki yerel pratiğini bir kaynağa çevirerek var oluyor; TÖP ve EHP ise yerellerdeki çeşitli spesifik kaynaklara dayanmakta. TİP'e geldiğimizde ise bu ana kaynağın popülizme dayalı parlamenter politika olduğunu görüyoruz. Üç milletvekili 2018 seçimlerinde HDP'den giren, bir milletvekilini de CHP'den saflarına katan TİP; SMF, DP, ESP gibi HDP üzerinden meclise giren partilerin milletvekillerine göre çok daha fazla öne çıktı. TİP'in meclis konuşmalarına dayalı performanslara verdiği önem ve konuşma içeriklerinin hesap sorma, yargılama ağırlıklı olması gibi etkenler belli bir kesimin dikkatini çekti. Milletvekili profiline baktığımızda da parlamenter ser-

mayenin "hakıyla" elde edildiğini söylemek mümkün. Eski TKP'li, deneyimli örgütçü, ajitatif bir tarzı olan Erkan Baş, oyuncu kökenli, demokrat çevrenin tanıdığı, sanal medyada etkili Barış Atay, bedel ödemiş gazeteci Ahmet Şık ve CHP'den "kazanılan", yine tanınmış ve "sosyalist" TİP'i seküler-kemalist kesimlerle buluşturabilecek Sera Kadıgil. Kabul etmek gerekir ki meclisi önemseyen ve milletvekili çıkarmak isteyen diğer hiçbir sol örgütün yaratamadığı etkiyi bu dört milletvekili yapabildi. Bir başka deyişle, halk kesimleri içerisinde popülarite sağlamak ve programatik ve stratejik düzeyde kendisine benzeyen onlarca parti ve örgütten sıyrılmamın

ve çocukluğu boyunca her gün cinsel istismara uğradığını belirtmesi üzerine vakıf önünde yapılan eylem. Bu eylemde cemaat-tarikat karşıtlığı üzerinden seküler muhalif kesimin takdirini kazanan TİP sükse sağladı. İkincisi, Ocak 2023'te Barış Atay'ın Oğuzhan Uğur'un moderatörlüğünü yaptığı, katılımcıya muhalif olan gençlerle interaktif olarak yapılan Youtube kanalı olan Babala TV'nin "Mevzular Açık Mikrofon" programında gösterdiği performanstı. Şu ana kadar (üç ay içerisinde) 18 milyon izlenerek, 4 milyon takipçili kanalın en çok izlenen videosu olan bu program, Muharrem İnce, Ömer Faruk Gergerlioğlu, Ümit Özdağ, Cem

üye olanların "inatçılık belgeleri"ni sanal medyada dolaşıma sokmasıyla birlikte bir trende dönüştü. Üçüncü kırılma noktası ise, 6 Şubat depremlerinin ardından Kızılay'ın Ahbap'a çadır sattığının ortaya çıkmasının ardından, TİP'in Kadıköy'de eylem yapması ve yüze yakın TİP'inin gözaltına alınması oldu. Zaten parlamenter sermayesi olan ve ilk iki kırılma noktasıyla birlikte kendini Türk, seküler genç-emekçi kesimlerde kurumsal bir yere oturabilen TİP, Kızılay eylemi ile birlikte siyasi arenada kendinden iyiden iyiye söz ettirmeye başladı. Bu eylemden sonra da TİP'e üye olma ivmesinde ciddi artış sağlandı. Şunu da eklemek gerekir ki, cumhurbaşkanlığı seçimleri ve EÖİ'nin cumhurbaşkanı adayı çıkarma ihtimali üzerine yapılan tartışmalarda da TİP en başından beri Kılıçdaroğlu'nun desteklenmesi gerektiğini söyleyerek, Erdoğan'ı başdüşman eden kitlelerde büyük bir sempati toplamıştı.

Tüm bu olguları ele aldığımızda şöyle bir analize varabiliyoruz: örgütlülük düzeyi ve fabrika, sendika, mahalle alanlarında kadrolaşma anlamında TKP, Sol Parti yapılanmalarının gerisinde olmasına rağmen kitlelilik ve popülarite anlamında çok daha öne çıkan TİP, esasta anti-Erdoğan'cı, seküler, kemalizmi aydın-

lanma yolunda bir kazanım ideolojisi olarak gören şehirli ve özelde de Türk milliyetinden gençlere hitap ediyor. Seçmen tabanı bağlamında ele alırsak, CHP'nin daha radikal ve hesap sorucu olması gerektiğini savunan, Deva, Gelecek gibi AKP artığı partilerle ittifak yapılmasını sindiremeyen, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekleyecek, silahlı mücadeleye ve Kürt ulusal mücadelesine mesafeli CHP seçmeni TİP'e ilgi duyuyor. Bu bağlamda HDP'nin çekirdek kitlesini ya da silahlı mücadeleyi benimsemiş kesimleri kesinlikle kesmiyor, fakat HDP'nin Türkiyelileşme noktasında hedeflediği esas kesimleri içeriyor. Bunu yaparken yine popülizme dayanıyor ve tanıdık yüzleri milletvekili adayı yaparak daha geniş kesimlere ulaşmaya çalışıyor.

yolunu HDP'ye dayanarak yaratacağı parlamentarist rüzgârda bulan TİP, kendi penceresinden başarılı bir süre geçirdi. Bu noktada eklemek gerekir ki, Türkiyelileşme adına ezilen Kürt ulusunun devrimci dinamikler taşıyan milliyetçi damarını tamamen törpülemeye çalışan HDP açısından, kendi çatısından çıkmış ve sivrilebilmiş bir "Türk solu" figürü, kendini ezilen Türk sınıflarına kabul ettirmek adına memnuniyet vericiydi.

TİP'in örgütsel anlamda dayandığı parlamenter sermayeye örgütsel düzeyde öne çıkmasını sağlayan üç ana kırılma noktası eklenebilir. Birincisi Aralık 2022'de, İsmailağa Cemaati'ne bağlı Hiranur Vakfı'nın kurucusu Yusuf Ziya Gümüsel'in kızının, babasının kendisini 2002'de altı yaşındayken imam nikahıyla "evlendirdiği"

Uzan, Ahmet Davutoğlu gibi isimlerle yapılan programları açık ara farkla geride bıraktı. "Z kuşağı" olarak tariflenen, seküler-kemalist gençlerin yoğun olarak izlediği bu programda Barış Atay, burada da oyunu kurallarına göre oynamış, "PKK bir terör örgütü müdür?", "Selahattin Demirtaş Apo'nun heykelini dikeceğiz dedi", "Kürdistan demişsiniz" gibi bir dizi kalıplaşmış mahkûm etme sorusunu ustaca bir retorikle "püskürtmeyi" başardı. Program performansı boyunca HDP'nin meşruluğunu zedelemeyen, kendisini ve partisini sık sık HDP'den ayırmaya çalışarak ve sol popülist söylemlerle aklı, bilimi ve vicdanı öne çıkararak radikal bir anti-AKP pozisyon tutturmuştu Barış Atay. Programın ardından sanal medyada günlerce süren TİP sempatisi,

PEKİ PROBLEM TAM OLARAK NEREDE?

TİP'e tepki gösteren HDP'li bir kısım için sorun, HDP'nin baraj problemini aşan gücünün istismar edilmesi, başka bir kısım içinse Türk solunun vefasızlığı, başka bir kesim içinse HDP'nin Kürtler'e haksızlık etmesi. İttifakla ilgili yazımızda şu soruları sormuştuk: TİP'i örneğin Sosyalist Güç Birliği bileşeni olan TKP, Sol Parti gibi partilerden ayıran şey nedir? TİP neden bu bileşende değil de EÖİ'de? Bu soruların cevabını TİP'in sosyal şoven olmaması olarak açıklamamıştık. Zira TİP parlamenter sermayeye dayanarak politika yapmak istediği için HDP ile ortaklaştı. Sosyal şovenizminden kuşku duymayacağımız TKP ve Sol Parti ise parlamento için HDP çatısı altına girmek yerine başka bir örgütsel geleceği sürdürmeyi tercih etti. Dolayısıyla ana sermayesi parlamento olsaydı, HDP üzerinden meclise giren, söylev yeteneği güçlü ve nabız tutabilen isimlerle TİP yerine TKP'yi ya da Sol Parti'yi konuşuyor olabilirdik.

Aslında mesele bu kadar basit bir nüansa dayanıyor. Devrimci siyasetle uzaktan yakından alakası olmayan, popülizme batmış ve altı boş, dayanağı dört kişinin kişisel meclis performansı üzerinden oluşturmuş bir yapıdır söz konusu olan. Anti-Erdoğancılık'ta kimsenin eline su dökeceği, EÖİ'nin aday çıkarmaması ve Millet İttifakı'nı desteklemesini ilk elden dile getiren TİP, "oyların bölünmesi" ve Cumhur İttifakı'na milletvekili kazandırma pahasına 49 ilde kendi ismiyle seçime katılma kararı aldı.

Kendi tutarsızlıkları bir yana, "Batı'da TİP ismiyle seçime girelim" önerisindeki siyasi yozluktan bizi ilgilendiren. Hedef o denli milletvekili kazanma odaklı bir hale gelmiş ki, örneğin HDP üzerinden ezilen Kürt ulusunun demokratik mücadelesinin meşrulaştırılması derdini edinmemiş ve halkın geri yanlarıyla uzlaşarak kendi Türk kimliğinin avantajına sığınmışlardır. HDP listesinden seçimlere girerek kendi bağımsız politikasını yürütmek, aynı zamanda Türkiye'nin en büyük demokratik kurumunun Kürt meselesi üzerinden sarf ettiği çabayı mesele edinmek yerine zorunlu bir kolaycı-

lığa kaçmıştır TİP. Bunu yaparken de kendisi üzerinden, 1965 TİP'inden sonra ilk defa Türkiye Sosyalist Hareketi'nin kitlelerle buluştuğu gibi dayanıksızlığa sarılmıştır.

Esas kaynağını meclise dayandıran, düzen siyasetinin temsilcileri de dahil olmak üzere hiçbir siyasi yapı varlığını sürdürmez. Bu gerçek ilk olarak siyasetin meclisle sınırlı olamayacağına ikinci olarak da Türkiye siyasetinde meclisin çok küçük bir yerinin olduğuna dayanmaktadır. Kürt meselesinin çözümü için bile, bu çözüm için legal bir muhatap olarak ortaya konan HDP, devletle Öcalan arasındaki görüşmelerde ulak görevi üstlenmiştir ancak. HDP legal bir parlamenter parti olarak varlık zeminini meclisten değil, sokakta, dağda, hapishanelerde yürütülen halk hareketinden almıştır. TİP'in CHP'nin "radikal" kesimine dayanan popülaritesi, seçim günü sandığa gidip "oy boşa gitmesin" diyerek düzen partilerine yönelecek kitlelerin vereceği oy kadardır maalesef. Öte yandan TİP'in muadili TKP, EMEP, Sol Parti gibi yapılar uzun yıllara dayanan kurumsal kimliklerini yine parlamentodan değil, siyasi gelenekleri ve yerel pratikleri üzerinden sağlamışlardır. Kendi gücünü alacağı oy üzerinden yorumlamak, kendi varlık zeminini böyle bir matematığa dayandırmak yanlış ve son derecede problemlidir. Sürekli önüne yüzdesel hedefler koyan, milletvekili kazanmayı stratejik hedef haline getiren TİP, örneğin yüzde 1'e ulaşamadığında haksızlığını ilan edecek, yanlış yaptığını mı itiraf edecektir? Böylesi boş bir bahse girmenin ne anlamı var? Bu bağlamda TİP, ana eksenini oy kazanma faaliyetinden çıkarıp kitle faaliyetine kaydırmadığı ve seçim süreçlerini taktiksel uğraklar olarak ele almadığı sürece seçimden seçime bile gündemleşemeyecek, milletvekili çıkaramadığı durumda sonraki seçimde zorunlu olarak dağılacaktır.

Yeşil Sol Parti seçim bürolarına saldırı

HABER MERKEZİ- 14 Mayıs seçimlerine 1 aydan az bir süre kalırken seçime yeni girecek olan Yeşil Sol Parti birçok bölgede seçim bürosu açılışları gerçekleştiriyor. Şu ana kadar seçim büro açılışlarına ise faşist TC saldırmaktan geri durmuyor. Yeşil Sol Parti'nin İstanbul, Hakkâri, Osmaniye, Urfa ve Diyarbakır'da seçim bürosu açılışlarına asker ve polis saldırı. Ayrıca seçim bürolarına faşist saldırılar da gerçekleştirildi.

URFA'DA ASKER SALDISI: 7 GÖZALTI

Urfa'nın Halfeti ilçesinde 3 Nisan Pazartesi günü Yeşil Sol Parti'nin seçim irtibat bürosu açılışına asker saldırı. Büro önünde halay çekenlere tazyikli su sıkılırken en az 7 kişi gözaltına alındı.

Yeşil Sol Parti seçim çalışmaları kapsamında Urfa'nın Halfeti ilçesinde seçim irtibat bürosu açmak istedi. Açılış için Halkların Demokratik Partisi (HDP) milletvekilleri Mehmet Rüştü Tiryaki ve Dilan Dirayet Taşdemir'in de aralarında olduğu çok sayıda kişi büro önüne geldi. Burada bir araya gelen kalabalık halay çekmek istedi. Ancak askerler, valiliğin "eylem ve etkinlik yasağını" gerekçe göstererek müzik çalınamayacağını söyledi. Bu uyarının ardından büro önündekiler halay çekmeye başlayınca askerler tazyikli su ile kitleye saldırı, en az 7 kişiyi gözaltına aldı.

İSTANBUL'DA FAŞİST SALDIRI

6 Nisan Perşembe günü İstanbul'un Bahçelievler ilçesine bağlı Kocasinan Mahallesi'nde açılan Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi'nin (Yeşil Sol Parti) seçim bürosuna saldırı gerçekleşti. Kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından sabah saatlerinde büroda kimsenin bulunmadığı saatlerde gerçekleşen saldırıda, dışarıda asılı bayraklar, duvarlara yapıştırılan stickerlar söküldü. Duvar ve yerlere "üç hilal" yanı sıra küfür ve hakaret içeren yazılamalar yapıldı.

BÜRO AÇILIŞINA SORUŞTURMA

Yeşil Sol Parti tarafından 7 Nisan Cuma akşamı saatlerinde Yenişehir ilçesindeki Şehitlik semtinde seçim

bürosunun açılışı yapıldı. Açılışa siyasi parti temsilcileri ve HDP'liler katıldı.

Açılıştaki konuşmaların içeriğine ilişkin Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma başlatıldı.

OSMANİYE'DE POLİS SALDIRISI

Osmaniye'de seçim çalışmalarına başlayan Yeşil Sol Parti, Yunussemre Mahallesi'nde 9 Nisan Pazar akşam saatlerinde seçim bürosu açılışı gerçekleştirdi. Polis, büro açılışının yapılacağı alanı bariyerlerle çevirerek açılışa katılmak isteyen halkı kimlik kontrolüne tabi tuttu.

Yapılan uygulamaya tepki göstererek alana girmek isteyenlerin kimliğinin sorulmasına karşı çıkan Ganivar Eye isimli genç darbedilerek gözaltına alındı. Olay anına dair görüntülerde iki polis koluna girip Eye'yi gözaltına alırken karşıdan gelen bir polisin yumruk attığı görüldü. Halkın tepkisi üzerine serbest bırakılan Eye, bu sabah erken saatlerde Yunussemre Mahallesi'ndeki evinden gözaltına alındı.

OSMANİYE'DE POLİS SALDIRISI

Osmaniye'de seçim çalışmalarına başlayan Yeşil Sol Parti, Yunussemre Mahallesi'nde 9 Nisan Pazar akşam saatlerinde seçim bürosu açılışı gerçekleştirdi. Polis, büro açılışının yapılacağı alanı bariyerlerle çevirerek açılışa katılmak isteyen halkı kimlik kontrolüne tabi tuttu.

Yapılan uygulamaya tepki göstererek alana girmek isteyenlerin kimliğinin sorulmasına karşı çıkan Ganivar Eye isimli genç darbedilerek gözaltına alındı. Olay anına dair görüntülerde iki polis koluna girip Eye'yi gözaltına alırken karşıdan gelen bir polisin yumruk attığı görüldü. Halkın tepkisi üzerine serbest bırakılan Eye, bu sabah erken saatlerde Yunussemre Mahallesi'ndeki evinden gözaltına alındı.

Yeşil Sol Parti İl Eş Başkanı Müslüm Çağan, yumruk atanın sivil polis olduğunu belirterek üyelerine yönelik uygulamayla ilgili suç duyurusunda bulunacaklarını ifade etti. Açılış sırasında kendilerinden sadece parti binasının içinin kullanılmasının istendiğini ifade eden Çağan, şunları söyledi:

"Her gireni arayarak halka büyük eziyet ettiler. Çoğu kişiyi kimliği yanında olmadığı için içeri almadılar. İnsanların çoraplarının, bebek arabalarının içi, küçük çocukların cepleri dahil herkesi didik didik arayarak içeri aldılar. Baskıya rağmen açılışı yaptık. Biz dağılına kadar barikatlar kaldırılmadı. Ama tüm engellemelere rağmen açılışımızı yaptık."

Ayrıca Yeşil Sol Parti'nin Hakkâri Yüksekova'daki seçim bürosu açılışına da polis saldırı. Kitlenin yoğun ilgi gösterdiği açılışa polis biber gazıyla saldırı. Çok sayıda kişi gazdan etkilendi.

NETANYAHU'NUN YARGI KRİZİ

İsrail, tarihinde görülmemiş protestolara sahne oluyor. Başbakan Netanyahu'nun yargı reformu tasarısını geri çekmesinin ardından da halk sokakları doldurmaya devam ediyor. Reformun geri çekildiği duyurulmasına rağmen halk endişeli. Netanyahu'nun ansızın bu kararı onaylayacağı düşüncesi halkın sokakları bırakmamasına yol açıyor.

Özellikle Netanyahu'nun Savunma Bakanı Yoav Gallant'ı görevden aldığını bildirmesinin üzerine protestoların düzeyinde artış olmuştu. Savunma bakanının görevden alınmasına halk büyük bir tepki göstermişti. Savunma bakanı, yargı reformunun orduda da tartışıldığını bildirmiş, buna tepkisini göstermişti. Bunun üzerine görevden alınmıştı. Ancak kısa bir süre sonra Netanyahu ve Gallant'ın hiçbir şey olmamış gibi yan yana poz vermesi dikkat çekmişti. Anlaşılan o ki iki kişi tartışmalarını bir süre daha ertelediler.

YARGI REFORMU NEDİR?

Daha önceki "İsrail Demokrasisi Filistin'de Katliam Demektir" yazımızda yargı reformunun getireceklerini, değişiklikleri incelemiştik. Yargı reformu Yüksek Mahkemenin yetkilerini sınırlandıracak özellikler barındı-

yor. Bilindiği üzere İsrail, Anayasası yazılı olmayan ender ülkelerden birisi. Ülkede en yüksek yargı mercii olarak görev yapan İsrail Yüksek Mahkemesi, Meclisin çıkardığı kanunları bozma yetkisine sahip. Yani görece bağımsız bir yargı işlevine sahip. Netanyahu da yargı reformuyla mahkemenin bu özelliğini kısıtlamak istiyor. Ayrıca atanacak olan yargıçların yasama tarafından yani hükümet tarafından atanmasını istiyor.

HANGİ DEMOKRASİ?

Protestolarda karşımıza sıkça demokrasi söylemleri çıkıyor. Protestocuların taşıdığı dövizlerde "Suç Bakanı", "Türkiye Gibi Olmak İstemiyoruz", "Demokrasi Tehlikede" ifadeleri öne çıkıyor. Halkın yasaya bu kadar karşı çıkmasının sebebi İsrail demokrasisinin tehlikede olduğu düşüncesi. Bu durumda ülkede nasıl bir demokrasi olduğunu incelemekte fayda var. İşgalci bir devlet kendi halkına ne kadar demokrasi vadedebilir? Güvenliğine harikûlade önem veren, polisin ve ordunun geniş yetkilerle donandığı, neredeyse sadece güvenlik kurumlarının söz söyleme hakkına sahip olduğu bir ülkede hangi demokrasiden söz edilebilir? Demokrasi, ezilenler için var olmamıştır. Örneğin ezilen Filistin

halkı hiçbir gün İsrail demokrasisinin o aydınlık yüzünü görememiştir. Şu anda da İsrail halkı için var olan bir demokrasiden bahsedemeyeceğiz. Öyle ki koalisyonda olan isimler demokrasi vaat eden isimler olarak gözükmüyor. Biri Arap karşıtlığından hüküm giymiş, diğeri yolsuzlukla suçlanan ve bir diğeri de "Havara'yı yok edeceğiz" söylemleriyle öne çıkan isimlerden oluşan bir koalisyon var. Ayrıca koalisyonda yer alan Ben Gvir, kendisine ait "ulusal milislerin" kurulmasını istiyor. Sanki İsrail'de yeterince gelişmiş ordu ve polis kuvveti yokmuş gibi! Koalisyondaki isimlerin hiçbiri İsrail halkının yaşam biçimiyle uyumuyor ve bu şekilde yeni reform önerileriyle Netanyahu, toplumun yaşam biçimini de değiştirmeye çalışıyor.

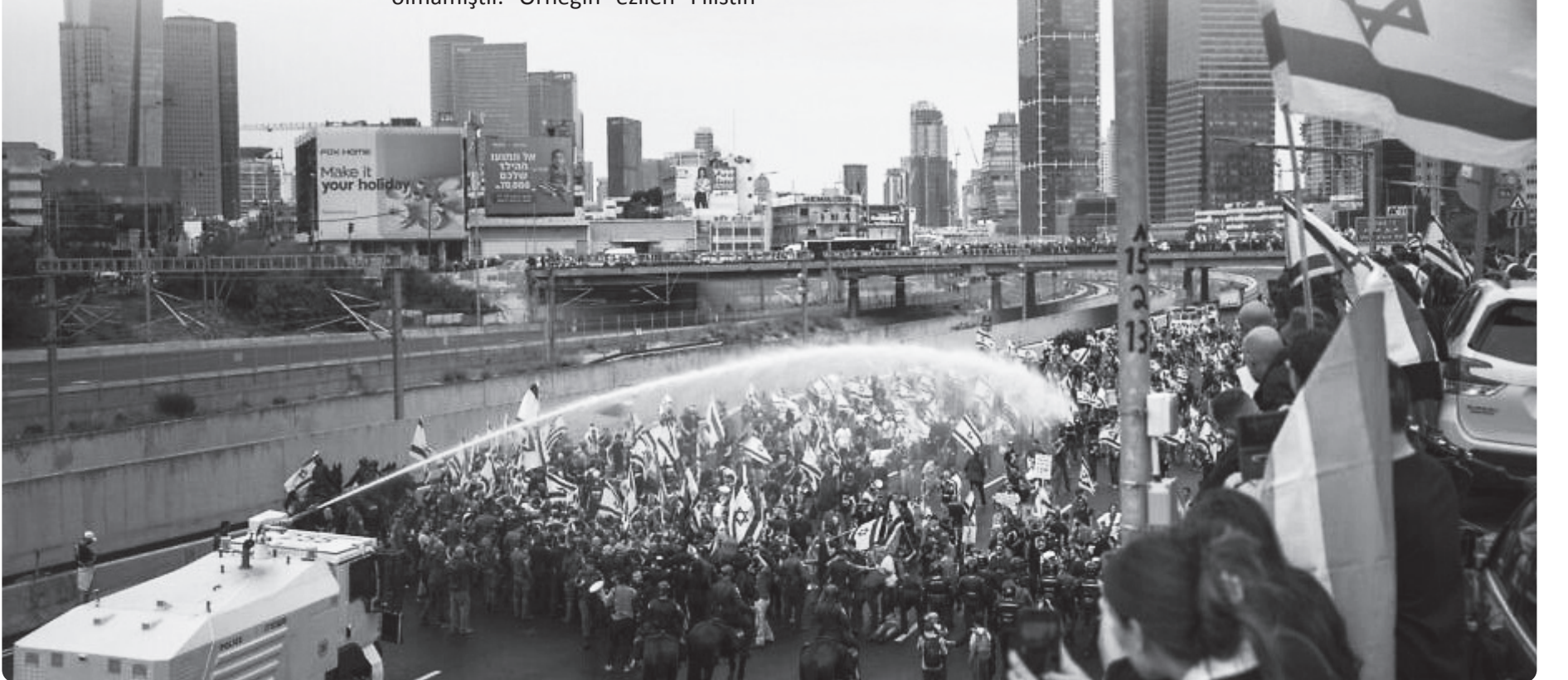
MESCİD-İ AKSA BASKINLARI VE TIRMANAN GERGİNLİK

Ramazan ayında Filistinliler ibadet ederken yapılan Mescid-i Aksa baskınlarında beş yüzden fazla Filistinli işkence edilerek gözaltına alınmıştı. Ertesi gün yine aynı şekilde İsrail güçleri tarafından baskın düzenlenmişti. Mescid-i Aksa baskınları uluslararası arenada gerginlik yaratmıştı.

İsrail'in Gazze ve Lübnan'a saldırması birtakım gelişmelere yol açtı. Lübnan, Mescid-i Aksa baskınlarından sonra İsrail'e hava saldırısı gerçekleştirmişti. Bunun üzerine İsrail karşı saldırıda bulunmuştu. Filistinli güçler de işgalci İsrail'in bu saldırılarına yanıt vermişti. Batı Şeria'da 2 yerleşimci öldürülmüş, Tel Aviv'de de 1 kişi öldürülerek bu saldırılara yanıt verilmeye çalışılmıştı.

NETANYAHU YÖNETEMİYOR MU?

Devam eden eylemler, uluslararası arenadaki gerginlik, koalisyondaki çatırdamalar bize Netanyahu'nun bir yönetme krizi içerisinde olduğunu gösteriyor. Yargı reformunu ertelediğini duyurmuş olmasına rağmen eylemlerin devam etmesi halkın geri adım atmayacağını bir sinyali. Öyle ki bu protestoların çoğu muhalefet liderleri tarafından düzenleniyor ve halk bu çağrıya yanıt oluyor. Netanyahu'nun istifa etmesi, koalisyon içerisinde bulunan gerici aktörlerin değişmesi isteniyor ve muhalefet de bu gerçilik kozunu kendi çıkarları

doğrultusunda kullanabiliyor.

Eylemlerin sönümlenmemesinin İsrail ekonomisine de ciddi zararları var. Yatırım yapmak isteyenler için bu eylemler "güvenli" bir ortam oluşturmuyor. Ayrıca İsrail Merkez Bankası, Başbakan Binyamin Netanyahu'nun ertelediği hükümetin tartışmalı yargı düzenlemesi nedeniyle ekonominin yılda 13 milyar dolar kaybedebileceğini bildirdi. Merkez Bankası faizi dokuzuncu kez yükselterek yüzde 4,5 ile 2007'den bu yana görülen en yüksek seviyeye ulaştı. Ekonomiye dair verilerin yer aldığı bir raporda da "Mevcut duruma ilişkin beklentilerde, yargı sistemine dair yasama sürecinden kaynaklı büyük bir belirsizlik görülmektedir." denilmekte. Yargı reformunun içinde bulunduğu belirsizlik yatırımları engelleyen bir unsur. Ayrıca birçok patron, teknoloji sektöründeki yatırımcıların çoğu Netanyahu'nun yargı düzenlemesine karşı çıkıyor. Netanyahu zenginler dünyasından yarıdakçı bulamıyor. Bu da İsrail ekonomisini tehlikeye atıyor.

ABD SUÇLANIR OLDU

Netanyahu'nun oğlu Yair Netanyahu, ülkede devam eden protestolara yönelik sanal medya hesabından açıklamalarda bulunmuş ve ABD'yi suçlamıştı. Devam eden protestolarda da sıklıkla ABD suçlanır oldu. Hatta Biden yönetiminin de protestoları finanse ettiği iddia edildi.

Yargı reformu elbette ABD'nin isteyeceği bir şey değil. Çünkü İsrail, bölgede "demokrasi" ile yönetilen nadir ülkelerden birisi ve diğer Ortadoğu ülkelerine göre de daha "Batılı". ABD özellikle bu imajın korunması yönünde karar kılıyor. Yargının kısıtlanmasına bu yüzden tepki gösteriyor.

İsrail, Biden'ın yargı reformundan vazgeçmesi gerektiği sözlerini dikkate almayıp "İsrail, dış baskılara göre karar vermeyen egemen bir ülke" demişti. İsrail'in ne kadar bağımsız bir ülke olduğu tartışılır. ABD ile koparılamayacak derecede güçlü bağları var. Sadece yargı reformu tartışmaları üzerinden de bu bağlar zayıflamayacaktır. Halihazırda Netanyahu'nun, içinde bulunduğu krizi ne derecede yönetebileceği ABD'yi ilgilendirmektedir.

Devam eden eylemler İsrail'in içinde bulunduğu siyasi krizi derinleştiriyor. Uluslararası camiada yaşanan İran-S. Arabistan yakınlaşması, bölgede ABD'nin çatırdayan hegemonyası İsrail'i de etkiler durumda. İsrail'in krizli yapısı özgülünde çatırdayan bir ABD hegemonyası mevcut. Ortadoğu'da gelişmekte olan yeni ittifaklar, yakınlaşmalar ABD egemenliğini tehdit eder durumda.

EN BÜYÜK TEHDİT EMPERYALİZM

Bölgedeki en büyük tehdit emperyalizmdir. Emperyalizmin dünya halklarına bir yararı yoktur. Halkları sömürmek, halklara zulmetmek, genişleme politikaları izlemek onun çıkarıdır. Bölge halklarının kurtuluşu için emperyalizmi def etmek, feodalizmin kalıntılarını süpürmek ana görevdir. Ancak bu şekilde tam kurtuluş sağlanacak, halk için demokrasi inşa edilebilmiş olacaktır.

İsrail halkı da Filistin'de yaşanan zulme kulak verdiğinde, kendi egemenlerine karşı mücadele yürütmediğinde, gerçek bir demokrasi için savaşmanın adımlarını atabildiğinde özgürlüğe doğru yol almış olacaktır. Gerici kliklerden birini tercih etmek, onun mücadelesini vermek hiçbir yerde ve tabii ki İsrail'de de halkın sorununa çözüm getirmeyecektir.

Fransa'da sendika ve hükümet görüşmesi olumsuz, grevler devam edecek

HABER MERKEZİ- Fransa'da işçi sendikaları temsilcileri, emeklilik reformundan vazgeçilmesi talebiyle Fransa hükümeti ile yaptıkları görüşmenin sonuçsuz kalması üzerine ülke genelinde eylemlerine devam edecekleri tehdidinde bulundu.

Sendikaların ve hükümetin görüşmeleri olumsuz sonuçlanmasının ardından yeniden grev kararı alındı. İşçiler yarın ülke genelinde toplu greve giderken, yasaya yapılan itiraz 14 Nisan'da Anayasa Mahkemesi tarafından karar bağlanacak. Ocak ayı ortasında başlayan grevlerin ardından ilk kez hükümet ve sendika temsilcileri Başbakanlık konutunda bugün bir araya geldi.

Yaklaşık bir saat süren görüşmenin ardından sendika temsilcileri bir anlaşma sağlanmadığını belirterek ülke genelinde grev ve gösterilerin süreceği uyarısında bulundu.

Fransız Hristiyan İşçileri Konfederasyonu (CFTC) Başkanı Cyril Chabanier, görüşmede Başbakan Elisabeth Borne'a emeklilik düzenlemesinin ne kadar adaletsiz

olduğunu ve geri çekilmesinden başka demokratik bir çıkış yolu göremediklerini aktardıklarını belirtti. Chabanier, düzenlemenin, mevcut emeklilik sistemindeki eşitsizliği derinleştirdiğine dikkati çekerek Fransa'daki sosyal krize, demokratik krizin de eklendiği yorumunu yaptı.

"BU İŞE YARAMAZ TOPLANTIYA SON VERMEYE KARAR VERDİK"

Genel İş Sendikası (CGT) Genel Sekreteri Sophie Binet de 'radikalleşmiş' bir hükümetle karşı karşıya olduklarını söyleyerek, "Başbakan, reformun geri çekildiğini açıklamazsa toplantıyı terk etme kararı almıştık ve öyle de yaptık." dedi.

Binet, açıklamasında, "Bu işe yaramaz toplantıya bir son vermeye karar verdik... Başbakan bizi sokaklara geri göndermeyi seçti" değerlendirmesinde bulundu.

Fransa Başbakanı Borne ise görüşmede sendikalara emeklilik düzenlemesinin gerekliliğinin belirtildiğini, sendikalar olmadan ilerlemeyi düşünmediklerini kaydetti.

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

İsmail Hanoğlu: İstanbul Gültepe'de Şerif Nedim adında bir faşist hakkında parti organı, ölüm kararı çıkardı. Eylem bir askeri komiteye verildi. Komite yaklaşık bir ay "çeşitli işler var" gerekçesiyle eylemi erteleyince, kararı alan bölge organında sorumlu olan İsmail Hanoğlu, "Parti kararı ve görevi geciktirilemez, parti oyalanmaz" diyerek tepki gösterdi ve bir başka yoldaşının "Görevin değil, yapma." uyarılarına rağmen Şerif Nedim'i şahsen tanımadığı halde kararı uygulamaya gitti. Hanoğlu, grup halinde dolaşan faşistlerin içine arkadan dalarak "Şerif diye yüksek sesle seslenip faşistin arkasını dönüp bakmasıyla alnının ortasından vurarak öldürdü. O anda dağılan faşistlerden bir kısmı kısa sürede tekrar toparlanıp bir tüp kamyonunun arkasına pusu kurarak ateş etti. Geri çekilip çatışan İsmail Hanoğlu, 20 Nisan 1978 tarihinde vurularak şehit düştü. İsmail Hanoğlu, ölümsüzleştğinde Proletarya Partisi üyesiydi.

Elif Külekçi: '96 Ölüm Orucu direnişçisi ve Nisan 1999'da Tokat'ta ölümsüzleşen Seyit Külekçi'nin annesi Elif Külekçi, 12 Nisan 1998'de Elbistan'da yaşamını yitirdi. Yaşlı bedeni ile eylemlerin hep önünde olan, kendini hiçbir şeyden sakınmayan Elif Külekçi, baskı ve zulümle örülü ülkemizde hapishane kapılarında, açlık grevlerinde, mitinglerde, yürüyüşlerde, şehit cenazelerinde, kayıplara karşı eylemlerde hep en öndeydi.

Doğan Kolçak: Bayrampaşa Hapishanesinden firar eden Doğan Kolçak, Üsküdar'da Nisan 1980 tarihinde bir ihbar sonucu polis tarafından kuşatıldı. Son mermisine kadar direnen Doğan Kolçak, bu çatışmada yaralandı. Direnişi karşısında acze düşen düşman ancak son mermisi de tükenince yanına yaklaşabildi ve Doğan Kolçak'ı orada katletti.

Şefik Kuyukan: 1 Temmuz 1904 yılında Urfa'nın Siverek ilçesinde dünyaya gelen Şefik Kuyukan (Şefik Dayı) TİP ve Türkiye Birlik Partisi geleneğinden gelen bir esnaftı. Sonrasında Kaypakkaya geleneğine sempati duyarak mücadeleye destek vermeye başladı. Siverek'te Bucak Aşireti ile yaşanan çatışmalarda Partizancılara her türlü desteği sundu. Bu tavırlarından dolayı Bucak çeteleri tarafından 21 Nisan 1980 tarihinde kendi iş yerinde katle-

dildi.

Metin Karataş: 1962'de Ovacık'ta doğdu. Propaganda için gittiği Hozat'ın Söyge Köyü'nde düşman pususuna düştü. Çemberi yararak yaralı bir şekilde kurtuldu ancak kan kaybı sonucu 20 Nisan 1980'de ölümsüzleşti.

Elif Ataklı: Proletarya Partisi sempozyanı iken 26 Nisan 1981 tarihinde Almanya'da geçirdiği bir kaza sonucu yaşamını yitirdi.

Osman Naci Güven: Bahçelievler Lisesi'nin önde gelen devrimci demokrat öğrencilerinden olan Osman Naci Güven, yürüttüğü devrimci mücadele nedeniyle faşizmin devrimci gençlik içindeki baş hedeflerinden biri haline geldi. 21 Nisan 1977 günü okuldan çıkan öğrencilerin üzerine ateş açan patron ağa düzeninin paramiliter güçleri Osman Naci Güven'in şehit düşmesine, birkaç devrimci demokrat öğrenci arkadaşının da yaralanmasına sebep oldular. Bu faşist saldırı, devrimci, demokrat öğrenci gençlik başta olmak üzere duyarlı işçi ve emekçi çevrelerde büyük tepkilere neden olmuş, basın açıklamaları, boykot ve eylemlerle saldırı protesto edilip şehit ve yaralılar sahiplenildi. Bahçelievler Lisesi önünde düzenlenen cenaze töreninin ardından binlerce insanın katıldığı kitleli yürüyüşle Osman Naci Güven'in cenazesi Bahçelievler Lisesi'nden Kocasınan Mezarlığı'na kadar omuzlarda taşınarak, bu mezarlıkta toprağa verildi.

Nurettin Gül: 1941 yılında Dersim Mazgirt'e bağlı Kızılcık köyünde doğan Nurettin Gül, Çukobirlik'te işçiydi. İşçi ve semt alanındaki çalışmalarda aktif olarak yer aldı. Adana Narlıca'da 26 Nisan 1980'de faşistlerin kurduğu pusuda şehit düştü.

KEMAH ÇATIŞMASI

15 Nisan 1995 günü akşam saatlerinde Erzincan Kemah'a bağlı Tımıği (Yağça) Köyü civarında, hareket halinde olan Halk Ordusu birliğine faşist TC ordusunun termal kameralı silahlarla saldırısı sonucu Halil Çakıroğlu, Süheyla Dağdeviren ve Munzur Keskin ölümsüzleşti.

RABAT ÇATIŞMASI

1969 yılında Dersim Hozat Ergen (Geçimli) köyünde doğan Sevda Yıldız ile

1964 Ovacık Pozveng köyü doğumlu Ahmet Laço Dersim Merkez/Çiçekli Nahiyesi'ne bağlı Rabat köyünde 13 Nisan 2004'te düşükleri pusuda ölümsüzleştiler.

MERCAN ŞEHİTLERİ

25 Nisan 2000 tarihinde Dersim/Ovacık'ın Mercan Vadisi'nde Proletarya Partisi önderliğinde savaştan Halk Ordusuna bağlı bir gerilla birliğinin Mercan Vadisi'nde bir pusu sonucunda düşmanla girdikleri çatışmada Yusuf Ayata, Hasan Akyol, Fehiman Bozgurt, Umut İl, Fikret Vural, Zeynel Erdoğan ve Mustafa Toptaş ölümsüzleşti

ALİBOĞAZI ŞEHİTLERİ

23 Nisan 2018'de Dersim Aliboğazı'na, TC ordusunun 4 taburluk bir güçle yaptığı operasyonda "teslim olun" çağrılarına Hasret Tanrıverdi ile Gül Kaya mermileriyle karşılık verdiler.

Gül Kaya: 1993 Antep'in Nizip ilçesine bağlı Köşeler köyü doğumlu olan Gül Kaya (Nergiz) 2007 yılında, Ankara'da gençlik faaliyeti ile aktif mücadele yaşamına adım attı, kısa zamanda demokratik mücadelenin çeperlerini aşarak ilerleme göstermiş ve Komsomol içinde örgütlendi. Ankara'da üniversite öğrenci gençliğinin mücadelesinin de aktif öznesi olan Kaya, bu dönem içinde Komsomol üye oldu. Genç yaşında gösterdiği ilerleme ile 2012'de Komsomol Merkez Komitesinde görev aldı. Genç yaşında önderleşen Gül Kaya teoriye yatkınlığı, Partiye bağlılığı ve özverisi ile Komsomol örgütlenmesinin her alanda oluşturulması ve sürekliliğinin sağlanmasında ciddi bir fedakârlıkla faaliyet yürüttü. Hiç tereddütsüz üstlendiği ve yerine getirmeye çalıştığı her görev ve sorumluluk onu partiye bir adım daha yaklaştırdı. Gerillaya katılım çağrısına hiç tereddütsüz yanıt olmasının nedeni de budur. Komsomol'da üstlendiği görevi devrederek 2014 yılında gerillanın Nergiz'i oldu.

Hasret Tanrıverdi: 1993 Erzincan doğumlu olan Hasret Tanrıverdi (Çiğdem), henüz 14 yaşındayken Erzincan'da Proletarya Partisinin düşünceleri ile tanıştı, üniversite okumak için gittiği Ankara'da ise Komsomol saflarında örgütlendi. Hasret Tanrıverdi, bu dönem bir yandan gençliğin demokratik ve siyasi mücadelesinde diğer yandan da Ankara'nın emekçi semtlerinde kitlelere Proletarya Partisi düşüncelerini taşımada ön saflarda yer aldı. Henüz genç ve deneyimsiz olmasına rağmen politik ve ideolojik olarak kendisini sürekli yenileme ve geliştirme çabası içerisinde olan Hasret Tanrıverdi, 2011 yılında

düzenle olan tüm bağlarını kopararak Beşler'den boşalan mevzilerin ilk kadını yüzlerinden biri oldu. Karşılaştığı zorlukları aşmada dirayetli ve kararlı olan Hasret Tanrıverdi, geleceğe olan inancını ve kararlılığını, Partiye ve yoldaşlarına olan bağlılığını pratik duruşunda hiç eksik etmedi, 2017 yılında Proletarya Partisi saflarında boy veren sağ-tasfiyeciler karşı aktif bir tavır sergiledi.

TOKAT-SERKİZ ŞEHİTLERİ

21 Nisan 1999'da Tokat Serkiz'de bir ihbarcı halk düşmanının verdiği bilgiler doğrultusunda köy halkına sezdirmeden gizlice köyün belirlenmiş birkaç evine düşmanın yerleşmesiyle atılan hücre pususu sonucu çıkan çatışmada halk ordusu gerillaları Erol Özel ve Özgür Güler şehit düştü.

Erol Özel: Partizanların etkin olduğu bir bölgede büyüyen Özel, daha çocuk yaşta 1980 yılında mahallede düzenlenen kitle eylemlerinin içinde yer aldı. Örgütlü faaliyetine gençlik saflarında 1989'da başladı. '91'de Karadeniz Bölgesi'ne çıkartılan ilk gerilla birliklerinde yer alan Özel; Ordu, Giresun kırsalına gerilla çıkarma hazırlıkları yapılırken gözaltına alındı ve tutuklandı. 1992 yılında ihbarcı işbirlikçi Necati Şanlı'nın Ordu'da cezalandırılması eyleminden dolayı idam cezasıyla yargılanırken Nevşehir Zindanı'ndan 1993 yılında firar ederek Karadeniz'deki gerilla birliklerine katıldı.

Özgür Güler: 1996 Haziranı'nda Halk Ordusunun "sürekliliği sağlanmış gerilla savaşını yaratma" çağrısına ilk yanıt olanların arasında yer alarak Karadeniz'deki gerilla birliklerine katıldı. Dive yaylasındaki düşman pususuna hedef olan gerilla biriminin komutanıydı. Ve bu pusuda yaralanmasına rağmen gerilla birimini pusu alanından çıkarmaya çalıştı. Sonbahar ve kış ayları boyunca çok sayıda düşman pususunu, saldırısını gerilla birliklerinin öncüsü olarak göğüsledi.

GIZORİ ŞEHİTLERİ

21 Nisan 1987 tarihinde Dersim-Hozat Gizori Köyü'nde Halk Ordusu gerillaları ile TC askerleri arasında çıkan çatışmada gerillalardan Ali Mete, Fecire Yıldırım ve milis Müslüm Yıldırım şehit düştü.

ARHOĞ ŞEHİTLERİ

14 Nisan 1999'da Tokat -Turhal'a bağlı Arhoğ (Yeşilalan) köyünde TC askerleriyle Halk Ordusu gerillaları arasında çıkan çatışmada Seyit Külekçi ve Doğan Altun ölümsüzleşti.

EMPERYALİZMİN SAVAŞ MESAİSİ UKRAYNA

Rusya'nın Ukrayna işgali bir yılı aşmış durumda. Geçen bu bir yıllık süreçte dünya birçok siyasi ve ekonomik krize tanık oldu. Covid-19 pandemisinde "normalleşme" adımlarının atılmasıyla beraber gerçekten normale döndük ve il normalimiz de bu savaş olmuştu. Bu aslında emperyalizmin normalinden biridir. Pandeminin yaratmış olduğu ekonomik daralmalar ve kısıtlamalar ekonomilere ciddi zararlar vermişti. Emperyalizm bu daralmaları aşmak adına sömürü arayışlarını artırmaktan geri durmamıştır. Rus emperyalizmindeki hamle bu ve benzeri sebepleri içermektedir. Rusya, NATO kuşatmasına karşı Ukrayna hamlesini gerçekleştirdiğini her defasında dile getirdi. Fakat işgalin arkasındaki neden ABD emperyalizminin zayıflayan hegemon konumunda olduğu gerçeği var. Tarihsel Ukrayna-Rusya geriliminden de faydalanan Rus egemen sınıfı, Ukrayna üzerinden ABD emperyalizmine gözdağı da vermiştir.

DARALAN EKONOMİDE ZAYIF KULAÇLAR

Rus emperyalizminin Ukrayna işgalinin ardından en fazla gündeme gelen konulardan biri ekonomik yaptırımlardı. Ekonomik yaptırımların krizlerin önünü açacağını ise Rusya ve NATO, elbette AB tarafı da bilmekteydi. İşgalin ilk günlerinde "Rusya'nın hazır olduğu" söylemleri belli ölçülerde karşılık bulsa da ambargo ve yaptırımlar kapitalizm için elbette bir engeldir. Enerji bakımından ihracatta güçlü konumda olan Rusya'nın ambargoya karşılık vermesi AB ülkelerini ciddi derecede etkilemişti. Fransa, Almanya bu yaptırımlardan en çok etkilenen ülkeler oldular. Kapitalizm için engeldir dedik çünkü anarşik üretiminin sonucunda dönüşümün olmaması krizin habercisi olacaktır. Aylar sonra Putin'den gelen itiraf da bunu destekler niteliktedir. Rusya devlet haber ajansı TASS'ta açıklama yapan Putin, "Rus ekonomisine uygulanan gayri meşru kısıtlamaların orta vadede gerçekten de olumsuz bir etkisi olabilir." dedi. Yine devamında tüm bu ambargolara rağmen "Rus ekonomisinin" ambargo ve yaptırımları güçlü karşıladığını savundu. Her ne kadar Putin hem zayıf hem de güçlü gibi çelişik ifadelerde bulunsada Rusya'nın işgalden kaynaklı ekonomik kayıplara uğ-

radığı bir gerçek. Bu kayıpları ise Rus halkına daha fazla vergi, zam olarak döneceği bir gerçektir. Rusya Merkez Bankasının Batı ülkelerinde toplam 300 milyar dolar dondurulmuş rezervi bulunuyor, bunun 200 milyar doları AB ülkelerinde... AB, en son yaptığı açıklamada bu 200 milyar doları Ukrayna'nın yeniden yapılandırılmasında kullanacağını belirtti. Ticari ilişkilerin kesilmesi, Rusya'ya ait varlıklara el konulması ve bunun sürdürülmesi hiç kuşkusuz Rusya'nın ekonomisini zarara uğratmaktadır. Tüm bunların yanında Rusya'nın bu sorunu aşabilmek için Çin ile ilişkilerini geliştirmesi de ekonomik durağanlığa karşı bir adımdır. Çin enerji bağımlılığını Rusya üzerinden karşılamayı tercih etmiştir. Bu adım enerji emtialarında ve özellikle petrolde ABD dolarının belirleyiciliğine karşı ilk hamlelerdendir. Ardı sıra gelişen Fransız Total şirketinin Çin ile ticaretini yuan üzerinden gerçekleştirmesi, ABD'nin rezerv para doların da katkısıyla elinde tuttuğu hegemon güç konumuna karşı hamleleri içermektedir.

GERİLMİŞ İLİŞKİLER VE SAVAŞ

Savaşın getirmiş olduğu ekonomik yaptırımlar siyasi gerilimlere sahne olmuş ve savaş söylemleri daha fazla dile getirilmeye başlanmıştır. Bunun yakın zamanda bir örneği Karadeniz'de ABD'ye ait İnsansız Hava Aracı'nın (İHA) Rus savaş uçağı tarafından düşürülmesi oldu. Rus hükümeti, ABD'nin işgalin başından beri aktif olarak orada değiliz açıklamalarına bir yanıt olduğunu söylüyor. 2014'te Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesinden bu yana Karadeniz üzerinde Rus-ABD savaş uçaklarının karşılıklı sataşmalarıyla geçiyordu. Ukrayna işgali ise bu gerilimi tırmandırmış istihbarat faaliyetleri için İHA'lar da devreye girmişti. Karadeniz açıklarında batırılan Rus gemisinin özellikle ABD'nin Ukrayna'ya verdiği bilgiler sayesinde olduğu belirtiliyor. Ayrıca İngiltere'nin Ukrayna'ya zayıflatılmış uranyum içeren mühimmat sağlaması gerginliği artırdı. Rusya buna karşılık nükleer başlık taşıyabilen İskender füzelerini Belarus'a konumlandırma kararı aldı. Emperyalistler arası savaş çığırkanlığı Ukrayna gündemi üzerinden daha fazla yükselmiş durumda. Ekonomik kriz tüm dünyada hissedilirken dünya halkları üzerinde savaş söylemlerini

geliştirmeleri ise olağandır. Bu krizin yükü daha fazla vergilendirme, çalışma saatlerinin artışı, borçlanma gibi ağır yükleri ve koşulları getirmektedir. Halkın üzerinde baskı oluşturma aracı da korku atmosferini daha fazla yaymaktır. Zaten borç yükünü kaldırmayan yarı feodal yarı sömürgelerin iktidarları çöküş alametleri göstermektedir. Kapitalist-emperyalist merkezlerde de krizin görünürlüğü suni gündemlerle örtülmek istenmektedir. Fakat yoksulluğun ve huzursuzluğun bu denli artışı yayılmaktadır.

FİNLANDİYA HAMLESİ

Finlandiya savaşın başlamasının ardından, 18 Mayıs 2022'de NATO'ya başvuruda bulunmuştu. İsveç'in de NATO'ya başvurmasıyla Rusya kuşatmasında adımlar atılmıştı. Özellikle Türkiye Finlandiya ve İsveç'in NATO'ya üyeliğini onaylama konusunda kendi oyuna pay biçerek bir masa kurmaya çalıştı. Macaristan'ın 27 Mart'ta Finlandiya üyeliğini kabul etmesinin ardından Türkiye'nin kararı bekleniyordu. Bu üyeliklerde Türkiye uzun süre gürültülü bir biçimde ayak diremesine rağmen Finlandiya'nın NATO'ya üyeliği "hayır" oyu çıkmadan onaylandı. Türkiye'nin onay için daha özel şartlar koyduğu İsveç'e onay ise seçim sonrasına bırakıldı. Fakat NATO üyesi olan TC'nin İsveç oylaması da gürültüsüz bir şekilde olacak gibi görünüyor. Finlandiya'nın katılımı bugünkü düzlemde Rusya için beklenmedik bir tablo değil. Rus emperyalizmi bunun üzerinden savaş borazanını ise daha güçlü çalacaktır.

ARABULUCU ÇİN Mİ OLACAK?

Rus emperyalizminin ABD karşıtlığı üzerinden uyuşturduğu ülkelere biri de Çin. Ezelden gergin olan Çin-ABD ilişkileri özellikle Ukrayna işgalinde Çin'in Rusya'yı desteklediği söylemleriyle tırmanmaya devam etti. Çinli özel şirketlere yönelik yaptırımlar uygulayan ABD, savaştan önce de artan Çin tehdidine önlemler almaktaydı. Ukrayna ile başlayan ambargolarda Çin herhangi bir yaptırım uygulamamış aksine ticari ilişkilerini güçlendirmişti. Çin ve Rusya'nın yakınlaşması durumunda ise ABD cephesinden Tayvan kışkırtması gerçekleştirilmektedir.

Çin yakın zamanda Rusya-Ukrayna savaşının bitirilmesine dair 12 mad-

delik bir belge açıkladı. ABD'nin "tarafli arabuluculuk" biçiminde yorumladığı bu girişimin şu an için pratik bir karşılığı yok. 21 Mart'ta Çin Devlet Başkanı Şi Cinping ve Rusya Devlet Başkanı Putin Moskova'da buluşarak savaşın bitirilmesine dönük 12 maddeli teklifi onayladı. Putin, "Çin'in planı savaşı bitirebilir ama Batı ve Kiev barışa hazır değil" açıklamasında bulunarak sorumluluğu üzerinden atmış oldu. Rus emperyalizmi savaşı bitirme çağrısını elbette kendi çıkarları doğrultusunda gerçekleştirecektir. Çin tarafından oluşturulan 12 maddelik belgede de Rusya'nın çıkarları korunmaktadır. 12 madde içerisinde dikkat çeken de "ekonomik yaptırımların kaldırılması"ydı. Bu da Rusya'nın yaptırımlardan ciddi derecede canının yandığını göstermektedir. Çin belli oranda ticari ilişkileri geliştirirse de Rusya'nın ticaret sahası daralmıştır.

Şi Cinping'in Moskova ziyareti sırasında Japonya Başbakanı Fumio Kishida da Zelenski ile Kiev'de bir araya geldi. Çin'in Asya'daki rakibi olarak bilinen ABD emperyalizminin ortağı Japonya'nın Kiev ziyareti de elbette ABD'nin ve NATO'nun etkisine işaret etmektedir. Kishida, NATO fonu aracılığıyla, Ukrayna'ya 30 milyon dolar değerinde "ölümcül olmayan ekipman" tedarik edilmesini de taahhüt etmiştir.

Emperyalistlerin saflarını inşa etme yolundaki adımlarını güçlendirme girişimleri devam edecektir. Kapitalist-emperyalist sistemin yaşadığı krizin sonuçları daha büyük yıkım, hüsrana ve sefalet içermektedir. Krizi aşacak çözüm kapıları ise sınırlanmış durumda. Bu sınırlılık hali savaş çağrılarını güçlendirmektedir. Emperyalistler çıkarları üzerinden kampaşarak dünya halklarını çığneyip geçmektedir. Bu tartışmaların, bölüşümlerin, toplantıların hiçbirinde halkın çıkarlarına dönük bir şey yoktur. Kapitalist ekonominin türlü problem erteleme politikaları ve kurtarıcı modelleri tükenmiştir. Eskinin tekrarı açmazları beraberinde getirmektedir. Bu koşullar içerisinde Ukrayna gibi ihtilafli alanlarda savaş gürültülerine daha sık rastlamak mümkündür. Dünyaya halklarının önündeki görev ise anti emperyalist cepheye örgütlenme ve egemen sınıflarına karşı mücadelenin büyütülmesidir.

1 MAYIS'TA ALANLARDAYIZ!

Partizan yaklaşan 1 Mayıs işçi ve Emekçi Bayramı için bir açıklama yayımladı.

1 Mayıs'ta alanlara çağrı Partizan'ın açıklamasının tamamı şöyle:

"Çeşitli milliyetlerden halkımıza,

"İşçi sınıfının birlik ve mücadele günü olan 1 Mayıs yaklaşıyor. Türlü engellemelere rağmen 1 Mayıs bayramını kutlamaya ısrarla devam ediyoruz, edeceğiz. Egemenler için 1 Mayıs ne kadar tehlikeli ise bizim için bir o kadar umuttur, kurtuluştur. 1 Mayıs işçi sınıfının birlik ve mücadele ruhudur. Bir araya geldikçe sorunlarımızın da geleceğimizin de ortak olduğunu hissederiz ve birleşmek için çok güçlü sebeplerin olduğuna uyanırız. Egemenler tam da bu nedenle bayramımızı bize yasakladılar, yasaklamadıklarında özgürce kutlamamızı engellediler, katliama dahi baş vurdular. Yasaklamalara, bin türden sınırlamaya rağmen 1 Mayıs'ı kutladık, bir araya geldik ve ortak sorunlarımızı, beklentilerimizi bir ağızdan dile getirdik. Bugün de aynı olacaktır. En güçlü şekilde bir araya gelecek, çıkarlarımızı hep bir ağızdan haykıracağız. Gücümüzü, ama kendi geleceğimiz

için, halkın çıkarları için birleştirmeye, yoğunlaştırmaya çalışacağız. "1 Mayıs'ta proletaryanın yolunun kurtuluş için tek yol olduğunu, kendi çıkarlarımız etrafında birleştikçe kazanacağımızı haykırmak üzere bir araya geleceğiz. Halkımızı bunun için **1 Mayıs'ta alanlara** çağırıyoruz.

"Halkımız, egemen sınıfların klikleri arasındaki kavgada seçime katılım yoluyla tercihe mecbur bırakılırken kendi kavgasında her türden haktan yoksun bırakılmaktadır. Ne işçi sınıfının hakları konusunda konuşmamız, ne ortak şiarlar belirleyip taleplerde bulunmamız ne de köylülerin içine sokuldukları ağır borçlandırmalardan ötürü üretmez duruma gelmeleri hakkında konuşmamız istenmektedir... Kadınlar üzerindeki baskı dünkü gibi devam ederken, cinayetlerin arkası kesilmeyen, kadın emeği çok daha ağır koşullarda sömürülürken, kadın eve hapsedilirken gene söz hakkımız engellenmektedir. Kürt ulusuna yönelik saldırılar artarken her türlü hak talebi baskı altına alınmaktadır. Genç işçiler, emekçiler, yoksullar gelecek kaygısı içinde umutsuzluğa sürüklenirken yeni olana, değişime ikna edecek hareketlerden onları yalıtma-

ya çalışmakta, onları hapishanelerle, işsizlikle korkutmaktalar; öğrencileri okuldan uzaklaştırma tehdidiyle zapturapt altına almaktalar. Egemenlerin sunduğu gelecek artık tamamen karanlıktan ibaretken geleceğini kendileri aydınlatmasın diye gençlere örgütlenmekten sakınmaları baskısı yapılmaktadır.

"**1 Mayıs'ta** olmak tüm bunların farkında olup örgütlenmeye adım atmaktır.

"**1 Mayıs'ta** olmak geleceğimizi karanlıktan çıkarmaktır.

"**1 Mayıs'ta** olmak dünyaya işçi sınıfının birlik ve mücadelesi gözüyle, kendi çıkarlarımızdan hareketle bakmaktır.

"**1 Mayıs'ta** olmak egemenlerin krizlerinin faturasını ödemeye karşı çıkmaktır.

"**1 Mayıs'ta** olmak emperyalist savaş olasılıklarının geliştiği günümüz koşullarında dünya halklarının buna dur diyebilecek yegâne güç olduğunu göstermektedir.

"Ekonomik krizin ağır sonuçlarını yüklenmeye hayır demek için 1 Ma-

yıs'ta alanlarda olacağız...

"Rekor kıran borçlanmalara, kamu ihaleleri kanunlarıyla yapılan büyük yolsuzluklara karşı 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız.

"Öncesi ve sonrası hiçbir önlem almadığı için Maraş depremlerinin katliama dönüşmesinin sorumlusu olan devletten hesap sormak için 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız,

"Faşizmin faiz oyunları ile yol açtığı büyük ekonomik enkaza karşı 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız.

"Seçimle bu enkazın halkın sırtına yüklenmesine karşı 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız,

"Seçimlerin devletin enkaz yığını bir 'kurtuluş' gibi sunmasına karşı 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız,

"Emeğin kendi örgütünden başka dayanağı olmadığını haykırmak için 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız,

"Hemen her alanda kitlerin birliğine, söz ve eylem hakkına, örgütlenmesine saldırıldığı koşullarda emeğin mücadele bayramını örgütlenme bilinciyle bayramımızı kutlayacak 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız."

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

 [yenidemokrasi1](#)

 [ydemokrasi11](#)

 yenidemokrasigazetesi@gmail.com

 [yenidemokrasi](#)

 [yenidemokrasi32.net](#)

Özgür Gelecek İçin **Yeni Demokrasi Gazetesi** Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenidemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20